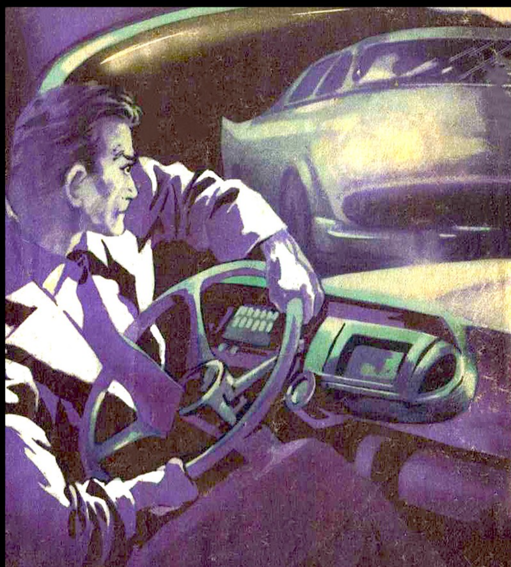
SERGIU FĂRCĂŞAN

SECRETUL INGINERULUI MUŞAT

SERGIU FĂRCĂŞAN

SECRETUL INGINERULUI MUŞAT

Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice” 1959
(numerele 108,109,110,111)
Coperta-desen: DUMITRU IONESCU
Referent ştiinţific : asist. univ. CONSTANTIN ALBU

Numărul 108

1

Femeia se zvârli înainte. Mâinile i se încleştară pe raglanul cafeniu al omului din faţa ei.

— Nu te duce. Or să te ucidă !

El zâmbi. Trist şi dispreţuitor :

— Fie ce-o fi.

Ea îl zgâlţâia, îl ruga din priviri... Era ceva mai înaltă decât el, avea nişte ochi albaştri buni şi plânși, era mai tânără, iar câteva zbârcituri păreau să-i fi apărut abia de câțiva ani, într-o faţă încă albă şi plină. Îl privea ca şi cum în afară de acest bărbat nu mai exista nimic pe lume: cu el se va termina totul. Aşa se privesc oamenii atunci când se află departe de ţara şi familia lor, când unul pentru altul este singurul reazem — şi prieten, şi iubit, şi familie, şi patrie, în mijlocul unui imens ocean de înstrăinare.

El mângâia mâinile încleştate de haină şi încerca să se desprindă :

— Lasă-mă, lasă-mă, trebuie...

— Gândește-te la copii... Eu... tu... putem să murim... suntem gata — dar copiii?

Pe faţa slabă şi smeadă a bărbatului se iviră două dâre amare; porneau de la umerii obrajilor şi se pierdeau în bărbia crispată.

— Cu teama n-o să ajungem nicăieri...

Uşa se deschise brusc şi omul, ducând fulgerător mâna la buzunar, se răsuci pe călcâie. Fata lui crispată se destinse însă imediat într-un zâmbet fără bucurie.

— O să-l bat pe Puiu, striga o fetiță de vreo nouă ani, oprindu-se lângă uşă. Spune-i, mămico, să se astâmpere că

îl bat !

Tacticos, cu priviri crunte, un băiat care nu împlinise şapte ani păşi agale în odaie; în mâna lui dreaptă se afla un aruncător de flăcări, o jucărie care împrăştia steluţe reci.

— Măi copii, spuse bărbatul, v-ar plăcea să aveţi un tată fricos ?

Fetița se strânse cu teamă lângă mama ei, fără să răspundă, presimţind parcă ceva, dar băiatul, învârtind arma în mâini, grăi hotărât:

— Mie nu mi-e frică !

Rostise cuvântul frică într-un fel ciudat; apăsa mult pe r, iar i nu suna curat: parcă ar fi spus „frruică". La auzul accentului sonor şi bizar, faţa omului se împietri:

— Plec, spuse el hotărât. Adu-ţi aminte, Marieto, că ai fost de acord.

O sărută uşor — pe copii nu îndrăznea să-i mai sărute — şi ieşi iute din odaie.

Pe scări se opri o clipă, se uită în sus şi în jos, dacă nu vine cineva, îşi puse ochelarii şi scoase iute din buzunar un revolver.

După ce îi controlă piedica şi încărcătorul, îl vârî în buzunarul de la spate al pantalonilor. Mai coborâse câteva trepte când, probabil jenat în mişcări, scoase arma şi o mută din nou în raglanul cafeniu. Până la parter, mai verifică de câteva ori piedica ; se răzgândea mereu, nu părea obişnuit să umble cu un revolver.

2

Pe la sfârșitul tumultuosului an 1965, anul unei crize cum nu mai cunoscuse bogata ţară a Toridei, consulatul român din Otlonto părea — pe dinafară — o clădire pustie.

Era aşezat pe una din puţinele străzi liniştite ale marelui oraş; diplomaţii români, care îşi aveau locuinţele în aceeaşi curte cu consulatul, evitau în acele zile să circule prea mult pe străzi. Prudenţa lor era îndreptăţită: uriaşul aparat poliţienesc din Torida, speriat de valul grevelor şi manifestaţiilor, căuta să fabrice la iuţeală scandaluri, afaceri de spionaj, orice ar fi putut capta atenţia populaţiei. O mare paradă a artistelor de cinema, îmbrăcate în costume de baie după ultima modă şi dăruind săruturi la loterie — paradă menită să ajute lumea să mai uite de necazurile traiului zilnic — avusese un efect neaşteptat: pe străzile a căror circulaţie fusese întreruptă în vederea evenimentului, au apărut în fugă, abia îmbrăcate în costumele lor sumare, artistele izgonite de şomeri. Aceştia, la rândul lor, erau fugăriţi de poliţie. Lumea de pe margini intervenise. Pentru împrăştierea mulţimii a fost nevoie de tancuri cu apă colorată. Doi dintre şomeri fură acuzaţi pe nedrept, de atentat la bunele moravuri şi tentativă de viol. În loc să provoace revoltă împotriva lucrătorilor şi simpatie pentru vedetele în costum de baie — cum nădăjduiseră autorităţile — procesul stârnise dimpotrivă, o asemenea mişcare de protest, încât poliţia din Otlonto se grăbise să-i elibereze pe cei doi arestaţi. Ziarele ţipau zilnic că greutăţile economice ale Torídei s-ar datora Uniunii Sovietice şi Chinei, care încheiaseră tratate comerciale în favoarea Americii de Sud, stricând astfel socotelile marilor firme din Otlonto. Cele 58 de concerne şi familii principale ale ţării, întrunite în consiliu, hotărâseră să înteţească iarăşi înarmările. Era nevoie de reclamă, de dovezi cum că Torida ar fi ameninţată cu războiul. Spionajul şi contraspionajul, poliţia publică şi secretă căutau în grabă să provoace

procese de spionaj; un instalator de origine franceză, chemat la ambasada unei ţări socialiste să repare caloriferul, fusese arestat cu mare zarvă sub învinuirea că ar fi purtat documente secrete pe care le-ar fi ars în grabă la flacăra lămpii de sudură. Se întâmplase un lucru cu rare precedente : de săptămâni existau cetăţeni care se fereau să mai viziteze consulatele ţărilor din Răsărit, ca nu cumva serviciul special al Toridei sau poliţia secretă, cum i se mai spunea, să-i implice nevinovaţi în cine ştie ce „afacere" de spionaj.

Pe strada aproape pustie, consulatul român era aşezat într-o clădire scundă, retrasă de la stradă şi mărginită de un gard cu plasă metalică. În acest gard se împletea viţa de vie sălbatică. De cum apunea soarele, clădirea aparent pustie era scăldată în întuneric.

Peste drum de consulat, într-o vineri seară, îndărătul unei perdele groase, stăteau aşezaţi lângă un mic post de radioemisie doi agenţi ai serviciului special, cum era numită poliţia secretă. Îşi omorau vremea cu interminabile partide de pichet, ştiind dinainte că la ora aceea, când consulatul e închis, nu vor avea nimic interesant de semnalat.

Două etaje deasupra lor, într-un apartament pe care-l ştiau ocupat de un bătrân doctor veterinar specializat în câini pechinezi, un alt agent, de astă dată al politici publice, se juca singur cu o cutiuţă rotundă, al cărei capac era de sticlă; încerca să plaseze în orbite ochii unei pisici. Când una din bilele de sticlă verde se aşeza în scobitură, cealaltă, parcă la comandă, fugea afară. Omul asculta blazat la radio muzica de jaz, pusă în surdină, şi în mai fiecare clipă privea în josul străzii, spre consulat.

După o cazně îndelungată, agentul reuşi, pentru a opta

oară în acea zi, să potrivească în scobituri ochii pisicii. Dar nu dete nici o atenţie succesului său: în josul străzii apăruse un om singuratic, îmbrăcat într-un raglan cafeniu, un om mărunt şi cu ochelari, care-şi ţinea mâinile în buzunare, cam aşa cum şi le ţin în filmele de gangsteri cei care poartă un revolver.

3

Era a treia zi la rând de când singuraticul dădea târcoale.

Prima oară când îl văzuseră, cei doi agenţi de la parter ai poliţiei secrete începuseră să zâmbească :

— Ia uite, Ned, ce rebegiţi au început să fie ăştia de la poliţia publică.

— Câștigă chiar atât de prost?

— Aiurea ! Alta e socoteala: de când cu criza asta afurisită, umblă şi ei mai prost îmbrăcaţi, ca toată lumea... Nu vor să bată la ochi.

— Cum să nu bată la ochi ! Uită-te la el cum merge ! Numai un copoi neisprăvit e în stare să se învârtească aşa încet, de parcă n-ar avea nici o treabă. Poftim ! uită-te cum aruncă spre consulat priviri furişe: parcă l-au scos dîntr-un film de groază.

În inactivitatea lor forţată, târcoalele pe care le dădea necunoscutul deveniseră subiect de amuzament; îşi arătau unul altuia zeci de gesturi şi atitudini pe care un copoi adevărat n-ar trebui să le ia niciodată şi râdeau de neghiobia poliţiei publice, care trimitea un neisprăvit să se plimbe trei zile la rând pe trotuarul de peste drum de consulat, în loc să închirieze, ca ei, un apartament în faţa consulatului.

În acest timp, două etaje deasupra lor, agentul poliţiei publice semnala prin radio că un individ extrem de suspect se învârtește în faţa consulatului român.

4

— Ia uite, spuse amuzat unul din agenţii poliţiei secrete. Azi cârpaciul nostru parcă merge oleacă mai repede.

Necunoscutul în raglan cafeniu ajunsese peste drum de consulat şi părea că vrea să treacă mai departe. Deodată însă coti brusc la dreapta: cu pasul hotărât al unui om ajuns la capitul răbdării şi pus pe acte disperate, pornise să traverseze strada, îndreptându-se iute spre consulat.

Cei doi agenţi, surprinşi, aruncară cărţile de joc sărind în picioare.

Omul mai avea vreo şapte-opt paşi până la mica portiţă care dădea în curtea consulatului, când de la colţul străzii țâșni o luxoasă limuzină neagră, fără nici un fel de zgomot. Necunoscutul însă, cu acel al şaselea simţ pe care parcă îl capătă cel aflaţi în primejdie de moarte, întorsese iute capul şi văzuse sticlirea neagră a maşinii de lângă el.

Încercă, din câteva salturi, să ajungă la portiță. Doi indivizi de statură atletică săriră fulgerător din maşină. Necunoscutul scoase din raglan revolverul, dar unul dintre indivizi, care părea să-şi fi făcut ucenicia pe stadioanele de rugbi, îi şi plonjase la picioare. Glontele se descărcă în gol şi-o lovitură bine țintită smulse revolverul din mâna necunoscutului. Acesta, căzut la pământ, zbătându-se, izbuti într-un efort suprem să arunce spre consulat un mic proiectil. Al doilea dintre atleţii săriţi din limuzină făcu un salt disperat şi se aruncă în spatele maşinii, cu capul prins între mâini.

Rămase aşa o clipă, dar nu urmă nici o explozie. Cu un zgomot parcă de piatră, proiectilul, respins de plasa metalică a gardului, căzuse pe asfalt. Cel care sărise la picioarele necunoscutului izbuti să-şi izbească prizonierul în moalele capului cu o măciulie de cauciuc. Îl ridică — era leşinat — şi-l puse pe umăr ca pe un sac de cartofi, apoi îl descărcă pe canapeaua din spatele limuzinei. Celălalt atlet, cel ascuns după maşină, prinsese curaj. Convingându-se că nu-i vorba de nici un fel de exploziv, se apropie de proiectilul căzut pe asfalt şi îl ridică. Era o piatră ca toate pietrele, în care fusese învelit un bilet.

În clipa următoare, limuzina neagră fu lângă el: omul se azvârli înăuntru, trânti portiera, şi maşina luă viteză.

Atunci apăru de la celălalt capăt al străzii, în plină viteză, o altă maşină, de culoare albastră. Se părea că va ajunge limuzina neagră, când răsună o împuşcătură — şi încă una.

5

Nou-sosita maşină albastră, cu roata din faţă dezumflată, se clătină câteva clipe ca un om nehotărât, frânele îi ţiuiră, se dădu peste cap, sărind pe trotuar şi lovind zidul casei chiar sub fereastra unde se aflau cei doi agenţi al poliţiei secrete.

Cauciucurile celeilalte limuzine, negre, scrâșnîră scurt în depărtare ; maşina, cu prizonierul ei, dispăruse după colţ.

6

Cei doi agenţi ai poliţiei secrete se priviră descumpăniţi. Dedesubtul ferestrei lor, limuzina răsturnată luase foc. Doi oameni se săltau cu greutate în sus, să iasă pe portiera

liberă, înainte să explodeze motorul.

— Ned, e maşina noastră ! strigă unul din agenţii secreţi. Cum dracu de-au nimerit-o ?

— Împuşcăturile parcă ar fi venit de undeva, de sus. Vino iute după mine.

Fugiră din apartament şi se postară repede în faţa liftului, care tocmai cobora.

— Sus mâinile !

Uşa liftului se deschise, şi doctorul veterinar specializat în pechinezi își ridică mirat mâinile.

— Caută-l ! porunci agentul care răspundea la numele de Ned.

După o clipă răsună o înjurătură :

— E de la poliţie ! Uite legitimaţia lui !

— Ascultă, mă copoiule, se răsti Ned, cum ţi-ai permis să tragi asupra unei maşini a serviciului secret ?

— Scuzaţi-mă, n-am ştiut a cui e. Credeam că vreo bandă încearcă să-l facă scăpat pe individul ăla.

— Las' că ne-o plăteşti tu ! Hai afară, Ned, să vedem ce fac ai noştri.

7

— Da, e omul meu, confirmă inspectorul Nostril. Vorbea în telefon cu un glas pătruns de respect, vorbea şovăitor, temător chiar, ca şi când cu fiecare frază ar fi spus: „scuzaţi, sunt un funcţionar de rând, nu mă pricep, n-am ştiut că e vorba de serviciul secret".

— Au murit? întrebă Nostril cu tristețe în glas. Ne pare foarte rău : omul nostru a văzut o maşină cum fugăreşte limuzina noastră: n-a ştiut că-i o maşină a serviciului secret. A văzut cum se trage asupra maşinii poliţiei. Atunci, dîntr-

un singur foc, care din păcate şi-a nimerit ţinta, a tras asupra maşinii. Voi lua măsuri să fie pedepsit. Cât mai drastic !

Şi, spunând acestea, Nostril făcu semn cu ochiul, amical, înspre un om blond-roşcat, cu buza de jos foarte umflată. Era aghiotantul său, Healey; aşezat în faţa biroului, acesta urmărea cu atenţie fiecare cuvânt.

— Vreţi prizonierul ? întrebă Nostril dezolat. Ne pare foarte rău, dar ne-a scăpat din mâini. Ca să vă spun tot adevărul, ştiam că individul în raglan cafeniu e agentul unei bande de spioni. Ştiam din informaţiile noastre că, dacă îl arestăm, banda o să încerce să-l scape. Când agentul nostru a văzut maşina dumneavoastră, a crezut că e a bandei şi a tras. Însă două străzi mai încolo, adevărata maşină a bandei a tamponat limuzina noastră şi o grămadă de indivizi au tăbărât asupra agenţilor noştri. Individul în raglan cafeniu, care se prefăcuse că a leşinat, atâta aştepta ! Profitând de înghesuială, a dispărut... Nu, n-am prins nici unul din oamenii lor...

Nostril făcu din nou cu ochiul înspre agentul său şi spuse în telefon :

— Fireşte, fireşte... vă vom face un raport amănunţit. Sperăm să prindem individul în câteva zile. Încă nu ştim cine e. Fireşte... nu mai încape vorbă... vi-l vom preda imediat ce-l prindem...

Satisfăcut, Nostril închise telefonul şi îi spuse aghiotantului său :

— Le-am tras clapa. Ăştia de la secret vor să trăiască din munca noastră. Prindem şi noi o dată un spion şi vor să ni-l ia. Cum se simte arestatul ? şi-a venit în fire ?

8

— S-ar putea ca Nostril să ne mintă, spuse generatul Bigellow închizând telefonul. Ăştia de la poliţia publică vor să facă din toate o afacere. Ascultă, Ned, de ce n-aţi tras asupra maşinii lor ?

— Am chemat prin radio maşina noastră, se dezvinovăţi agentul în poziţie de drepţi. De tras, nu puteam să tragem, că aveam instrucţiuni să păstrăm secret postul fix. Când am văzut că se trage asupra maşinii noastre, am vrut să răspundem, dar era prea târziu; maşina lor dispăruse după colţ. Nu ne-a mai rămas altceva de făcut decât să-l prindem pe afurisitul lor de agent.

— Neisprăviţilor ! se înfurie generalul.

Agentul se retrase pleoştit, iar Bigellow se plecă spre microfonul care-i şedea pe birou:

— Să vie imediat la mine şeful serviciului Balcani.

9

Stimate domnule prim-consul.

Subsemnatul Grigore Muşat, cetăţean român, după ce am rătăcit 21 de ani departe de România, rog din adâncul inimii să fiu repatriat şi să mi se dea posibilitate să-mi slujesc ţara. Soţia mea e şi ea româncă; avem doi copii. În momentul de faţă, n-am nici o profesie ; totuşi, repatrierea mea prezintă o importanţă cu totul neobişnuită. Sunt în posesia unei descoperiri epocale, care va aduce gloria patriei mele şi care va rezolva cel puţin o treime din nevoile materiale ale omenirii. Sunt nerăbdător să sărut pământul ţării. Alătur adresa mea: în caz că sunt arestat sau dispar, vă rog să faceţi tot ce-i cu putinţă ca să-mi salvaţi familia.

GRIGORE MUŞAT

Inspectorul Nostril învârtea intrigat foaia subţire, mototolită, pe care un scris extrem de mărunt o umpluse cu cele de mai sus. Inspectorul citise de trei ori la rând traducerea englezească a scrisorii, dar i se părea, nu se ştie de ce, că originalul românesc, scrisul, cerneala, oricare amănunt îi vor releva ceva în plus. Chiar şi piatra în care fusese învelit biletul — piatra, pe care omul în raglan cafeniu încercase s-o arunce pe fereastra consulatului român — îi părea că ascunde cine ştie ce mister. Faptul că Nostril avea de-a face cu un om din îndepărtata Românie dădea cazului un soi de parfum exotic. Totuşi, dacă n-ar fi fost împrejurările politice, şi mai ales frazele finale despre „descoperirea epocală", inspectorul ar fi încredinţat unui om în subordine întreg cazul, ca pe o banală afacere de emigraţie. Amestecul serviciului secret nu îl intriga: ştia că toate consulatele ţărilor din răsărit sunt supravegheate; de altfel, dacă serviciul secret ar fi ştiut ceva precis, n-ar fi lăsat ca poliţia să-i sufle prizonierul din faţa nasului.

În acel an de criză — al treilea la rând —, aproape patru milioane de foşti europeni încercau să se întoarcă în ţările lor de baştină, deşi aproape două milioane se întorseseră în state bântuite şi ele de criză. Autorităţile din Torida erau însă înfuriate cel mai mult de milionul de oameni, europeni de origine, care, după zeci de ani de şedere în Torida, doreau acum, în mijlocul crizei ce zguduia capitalismul, să se întoarcă în Răsărit. Temându-se însă de arestare, puţini oameni vizitau consulatele ţărilor răsăritene.

Desigur, l-am nedreptăţi pe corpolentul şi jovialul inspector Nostril dacă am spune că aceste complicaţii politice îl interesau câtuşi de puţin. El socotea poliţia drept un „business": la fiecare afacere cântărea atent câți bani,

ce reclamă sau ce înălţare în grad îi va aduce. Amintind de un copoi mai bătrâior, care compensează prin experienţă şi şiretenie ceea ce a pierdut în agerimea picioarelor, Nostril se gândea că afacerea cu românul capturat e „grasă", pentru că îi poate prilejui o înscenare de spionaj. Dacă va pune, în locul cererii de repatriere, câteva planuri militare care nu-s greu de ticluit, va putea dovedi că Muşat, la comanda consulatului român, făcea spionaj. Jupânii lui Rockepont — marele trust de chimicale şi armament — vor găsi aici un argument pentru înarmări: ziarele îi vor lua lui Nostril declaraţii bine plătite, va scoate o carte despre „afacerea Muşat" şi încă una intitulată „Amintirile Inspectorului Nostril" — se va găsi cine să scrie cărţile pentru el, căci lui Nostril nu-i plăcea asemenea ocupaţie —, va da interviuri la televiziune şi, în ciuda scumpirii vieţii, va putea trăi împărăteşte cel puţin un an din „afacerea Muşat".

Comandase deja o schiţă cu planul unei bombe de tip nou. Îl va chema pe român în birou. Îl va întreba dacă recunoaşte că e spion. Recunoaşte că planul învelea piatra pe care-a încercat s-o arunce în curtea consulatului romanesc ? Luând în mână mica schiţă, Muşat își va lăsa amprentele digitale pe ea, şi astfel se va crea o dovadă în plus că a făcut spionaj.

„Un fleac ! — își spunea Nostril. Nu e greu să-l înfund !“

Însă, mâncând plăcinte cu vişini — plăcintele cu vişini erau pasiunea lui, avea o tavă în sertarul de jos al biroului, mânca 20—30 pe zi şi era poreclit de colegi „omul cu cel mai tare stomac din Torida" —, jovialul şi şiretul Nostril încă mai şovăia.

„Dacă totuşi individul a făcut cine ştie ce invenţie ? — se

întreba el. În ultimii zece ani, răsăritenii ăştia ne-au omorât cu descoperirile : ba sputnicii, ba chestia aia grozavă cu atomul — cum naiba îi spune ? — hotărât, au talent!"

Își chemă ajutorul, pe Healey, şi-l întrebă :

— Ia zi, băiete, cum e românul? Pare deştept?

— Dracu-i mai ştie pe asiaticii ăştia ! răspunse Healey, care se făcuse poliţist din cauză că abandonase studiile, neputând să-şi ia niciodată examenele de geografie. Românii şi în general asiaticii sunt oameni misterioşi, adăugă el.

— Bravo, Healey ! spuse Nostril, lămuririle tale întotdeauna îmi luminează mintea, ai un creier la fel de limpede ca acela al africanului ăla pe care-l chema Newton.

După ce gorila" [1] plecă, Nostril întinse mâna în sertarul de jos al biroului şi scoase o plăcintă cu vişine.

— Poate are o descoperire pe care s-o vindem la preţ bun. Mai ştii ? Vreo armă, raza morţii... Ba nu, uită-te: scrie că „va rezolva cel puțin o treime din nevoile materiale ale omenirii". E bucluc : şefii n-au nevoie de chestii de-astea. Însă plătesc bine să aibă secretul ascuns în casa de bani. Da, băiete, dar s-ar putea ca, după ce mi-l cumpără, să fiu împuşcat „din întâmplare" într-o luptă cu gangsterii. Nu de alta, dar ca să-mi ajute creierul să uite mai iute de toată afacerea... Fugi de aici, poate că adaptează descoperirea la o armă de război. Sau poate că românul e nebun. Poate că n-a inventat nimic. Hai mai bine să fac o simplă afacere de spionaj ! Ba nu ! Vreau mai întâi să mă conving că nu-i rost de un câștig mai mare!

---

[1] *Gorilă* — porecla pe care o au în S.U.A., Torida şi alte ţări agenţi de luptă ai patronilor capitalişti, ai gangsterilor etc. — cel mai adesea însărcinaţi cu paza personala *(n. a.).*

10

Omul avea o privire aiurită, părea năuc ; cei câțiva paşi de la uşă până în faţa biroului lui Nostril îi făcu şovăitor, ca şi când s-ar fi aşteptat dintr-o clipă într-alta să fie pocnit de un duşman nevăzut.

La început, Nostril crezu că arestatul a fost buimăcit de lovitura primită în moalele capului; dar românul spuse cu o voce metalică, neaşteptat de calmă :

— Cer să mi se restituie ochelarii şi să fiu imediat pus în libertate.

— Numele dumitale şi adresa, ceru Nostril, pe un ton voit indiferent.

— Cer ca mai întâi să-mi promiteți că voi fi pus în libertate.

Vorbea fără multă convingere, ca un actor ce se află la primele repetiţii şi abia încearcă să se familiarizeze cu textul.

— Noi am putea să promitem şi să ne călcăm promisiunea, vorbi blând Nostril. Dar noi, aici, nu promitem nimic, niciodată. De îndată ce începi să promiți ceva unui arestat, el devine un adevărat negustor: se tocmeşte la nesfârșit pentru fiecare întrebare, vrea ochelari şi tot felul de avantaje. I se strică, adesea, caracterul. Noi, cu dumneata, vrem să fim buni pedagogi: îţi spunem de la început că vei fi chinuit luni şi luni de-a rândul, fără nici o grabă, la nevoie şi cu familia... probabil că ai şi familie... Aşa că trebuie să răspunzi la tot ce te întrebăm: dumneata ai toate obligaţiile posibile, pe când noi nici una. Dacă nu-ţi place, n-ai decât să-ți dai demisia din rolul de arestat — noi tot nu ţi-o vom primi. Aşadar, numele şi adresa !

Nostril îi aflase, din bilet, şi numele şi adresa. Dar el ştia

că unii dintre arestaţi suferă de o bruscă prăbuşire a energiei atunci când văd că amănunte pe care, în ciuda unor chinuri teribile, le-au tăinuit zile în şir au fost aflate fără ajutorul lor sau poate erau cunoscute dinainte. Rezistenta de până atunci le apare inutilă, ei nu mai ştiu ce a aflat şi ce n-a aflat poliţia şi se dau bătuți. Poate că astfel şi prizonierul va lăsa să-i scape taina descoperirii pe care o proclama în cererea adresată consulatului. Asta în caz că nu se lăudase de pomană. Văzând că românul tace, Nostril stărui:

— Numele şi adresa! Nu ne sili să trecem la metode dure...

— Puteți începe imediat, spuse Muşat ţeapăn şi palid.

Nostril, privindu-l cu coada ochiului, porunci în microfon:

— Pregătiţi camera de tortură !

De fapt, această cameră era permanent pregătită. Nostril ştia însă că, mai ales la intelectuali cu fantezie bogată, teama de necunoscut e adesea mai mistuitoare decât chinurile înseşi; voia să-şi lase prizonierul să se perpelească. Iar în acest timp el, Nostril, să-l studieze pe îndelete.

11

Viermi, mulţi viermi. Dar nu erau nişte viermi care să-ţi facă scârbă. Nu ! dimpotrivă ! erau nişte viermi foarte drăguţi. Albi, şi dansau, şi fiecare purta câte o fustiţă. Unii aveau fustițe roşii, alții albastre, alţii liliachii sau galbene sau verzi... Dansau încet, încet... Hai la groapa cu furnici... Ba-i aici, ba nu-i aici... Tăticule, ce înseamnă keratină ? Tăticule, vorbeşti mereu de keratină, ce înseamnă keratină ? Tăticu dirija dansul viermișorilor îmbrăcaţi în

fustițe colorate. Keratina, drăguţule, e o substanţă din care... părul, unghiile, coarnele, o substanţă care... Tăticule, ce înseamnă substanţă? Tăticu dirija orchestra viermișorilor, toţi îmbrăcaţi în pantalonaşi coloraţi, cu bretele de stofă... Vai, ce nostim şi ce caraghios e viermele ăla mare şi gras, alb şi cu mustăţi negre... ăla din fundul orchestrei, care bate la tobă... Şi ce tare bate!

Bum-bum-bum ! Bu-bu-bu-bu-bum ! Ta-ca ta-ca !

Prea tare bate. Nu e cuminte. Nu vrea să înceteze. Tăticu se supără şi îi închide pe toţi viermii, şi pe dansatori, şi pe muzicanţi, într-o cutie mare cu găurele. Dar ei bat cu pumnișorii lor albi în uşă: Bu-bu-bu-bum ! Bu-bu bu-bum ! Deschideţi! Deschideţi mai repede!

— Cine e ? întreabă mămica.

— Deschideţi imediat ! Poliţia !

Puiu tresări, ca lovit, din cauza luminii aprinse brusc. Își duse mâinile la ochi. Își frecă ochii mult, mult, cu pumnii, şi când se uită în odaie văzu trei oameni răi — dintr-o singură privire se vedea că sunt răi, altfel nu l-ar fi trezit când abia apucase să adoarmă. Fandosita de Roxana, ca întotdeauna, începuse să miorlăie, iar mămica îşi frângea mâinile. Dar unde e tăticu ? Dirija orchestra viermișorilor — ba nu, asta a fost în vis. Era plecat tăticu. Altfel n-ar fi îndrăznit răii ăştia să dea năvală. Sunt tare răi: ia uite cum trântesc sertarele, cum răscolesc aşternutul.

— Unde sunt însemnările soţului dumitale ? întreabă unul.

— Unde îşi făcea experienţele?

— Unde e ascunsă formula ?

Mămica spune că nu ştie nimic. Ei răscolesc şi strică toate ; se cunoaşte că nu-i tăticu, nu-i nici un bărbat în

casa. Mămicăi şi Roxanei le e frică ; mie nu mi-e frică, nu vreau să-mi fie frică.

Deodată unul din agenţi tresare şi ridică revolverul:

— Atenție ! M-a lovit ceva în obraz !

Ăilalţi, încordaţi, cu degetele pe trăgaci, se uită în toate părţile, unul mai înalt priveşte şi pe jos şi începe să râdă.

— A aruncat puştiul cu o piatră.

— Cucoană, ţine-ţi mucosul dacă nu vrei să ţi-l vezi găurit de-un glonte, uite-aşa, din greşeală!

Iarăși răscolesc casa. Puiu mârâie înfundat, ca un căţel; i-e ciudă, şi mămica lui nu-l lasă să se mişte. Puiu adoarme iar. Şi eu am keratină, tăticule? şi eu am glande? Da' păianjenul, ce fel de lipici pune pe pânză, de se lipeşte musca de el ?

— Nu iese nimeni din casă. Telefonul e închis. Orice aveţi nevoie de cumpărat, spuneţi omului nostru.

Un fulger, şi Puiu se trezeşte speriat: cineva a aprins un soi de bec ciudat, numai o clipă, şi acum închide un aparat de fotografiat, înseamnă că l-a fotografiat. O să-i arate şi lui fotografia ? N-am nevoie de poze de la oameni răi. Cine mă pune în pat ? N-am puterea să mai deschid ochii. Trebuie să fie mămica. Or fi plecat răii ăia ? Simt cum adorm. De ce avea mămica obrazul umed ? Aş vrea să visez ceva frumos.

12

De câteva minute, privirea gânditoare şi puţin obosită a inspectorului Nostril urmărea faţa prizonierului său.

Grigore Muşat avea acea aparenţă nedefinită a oamenilor care pot fi în vârstă de 35 de ani la fel de bine ca şi de 60. Faţa osoasă şi musculoasă, pe care citeai energie, febrilitate şi încăpăținare, era ca o carte deschisă: jocul

fiecărui muşchi, al sentimentelor, al gândurilor părea lesne de citit. Câteodată, privirile îi erau sigure şi energice; altădată şovăiau, se pierdeau în gol, şi Nostril îşi spuse că omul nu poartă tot timpul ochelari: probabil că la unele distanţe vede mai bine fără. Era mărunt; în vreme ce prin corpul masivului Nostril senzaţiile păreau a călători mult şi încet, având de străbătut un mare teritoriu, la Muşat, dimpotrivă, aveai impresia că scurtimea reţelei nervoase, distribuită pe un corp mic şi neavând de trecut bariere de grăsime, ar face ca toate reacţiile să fie fulgerătoare. Aveai senzaţia că un motan sătul şi plictisit ţine la colţ un şoarece agil, disperat, gata de orice, care totuşi nu-l poate scăpa din labă.

— Domnule, întrebă calm Nostril, te întreb ultima oară : care e numele şi adresa dumitale?

— Protestez împotriva arestării mele..., spuse înăbuşit Muşat.

Vorbea cu un accent perfect, n-ai fi zis că este un străin. Protestase fără energie, ca şi când ar fi îndeplinit o formalitate inutilă. Părea hotărât să nu spună decât strictul necesar. Inspectorul Nostril îl cercetă în tăcere aproape zece minute în şir. Nu se auzea nici un zgomot, nimeni nu avea voie să-l deranjeze pe Nostril în timpul interogatoriilor. Inspectorul ştia că există oameni, mai ales intelectuali, cărora nu le place să vorbească mult la poliţie. Voia să creeze o tăcere apăsătoare, o tăcere care să stârnească în român dorul de a vorbi. Dintr-o îndelungată experienţă, Nostril învăţase că în duelul dintre anchetator şi anchetat, fiecare are avantajele şi dezavantajele impuse de poziţia lui; totul e deci să-ţi foloseşti cât mai abil atuurile, avantajele. Anchetatorul are acea inteligenţă specifică

spectatorului de fotbal, care ştie mai bine decât jucătorii unde ar fi trebuit să fie îndreptată mingea, când şi cum; pe când omul anchetat, conştient că de fiecare cuvânt îi depinde poate viața, are mintea zguduită mereu de afluxul emoţiilor, „e în joc", şi nu păstrează obiectivitatea necesară. În schimb, hărţuit, apărându-și pielea, cel anchetat are o patimă, o vitalitate, nişte resurse pe care profesionistul rutinat şi poate plictisit de a zecea anchetă din acea zi nu le posedă decât rar.

Nostril se simţea prost, mai ales când avea de anchetat comunişti: erau deprinşi să reziste, aveau o tărie de fier şi nu erau singuri în faţa celui ce-l anchetează, ci păstrau o legătură invizibilă, concretă, fizică, sau măcar sufletească, morală, cu ceilalţi, cu comuniştii din afară. În plus, la comunişti întotdeauna era vorba de probleme politice şi teoretice pe care Nostril nu le cunoştea prea bine şi din cauza cărora era uneori nevoit să cheme specialişti în ajutor. Muşat, însă, din primele ɨnformaţii căpătate de Nostril, nu era comunist; lipsa lui de experiență în problemele poliţieneşti, nervozitatea lui mare, situaţia defavorabilă în care se afla, totul îl făcea să fie o victimă extrem de uşoară.

Nostril își dădea seama că în mai puţin de cinci minute ar putea, fără efort, să-l înfunde pe acest român neexperimentat, să-l scoată vinovat de cele mai neaşteptate infamii. În schimb, Muşat avea — poate — o uriaşă superioritate asupra lui Nostril: taina, invenţia sa. Dacă era adevărat că a făcut o descoperire epocală, atunci românul, cu toate slăbiciunile lui, îi era superior anchetatorului: oricât ar fi fost de anchetat, sucit, învârtit, chiar schingiuit, era tare în domeniul lui tehnic; nu putea

avea aici nici un fel de stângăcie şi nu va lăsa să-i scape secretul cu nici un preţ. Nostril se convinsese că există inventatori, oameni ai unei singure idei, cu care trăiesc de zeci de ani, oameni cărora nici un fel de anchetă nu le poate smulge secretul. Trebuia deci să lucreze cu o atenţie neobişnuită — şi nici măcar n-avea convingerea că la urmă îi vor fi răsplătite eforturile: poate nu exista nici o descoperire.

În timpul acestei lungi pauze, Grigore Muşat, zbuciumându-și sufletul, căuta să-şi construiască o linie de apărare. Era resemnat: ştia că va fi deţinut multă vreme, că va fi amestecat în cine ştie ce afacere de spionaj. Tocmai cu acest sentiment al disperării pornise în întimpinarea riscurilor pe care le prezenta o vizită la consulatul român. Resemnat în ce priveşte dezastrul propriei sale existenţe şi socotindu-l o pedeapsă a „destinului"', Muşat, în schimb, avea un singur gând, până la obsesie: să nu-şi destăinuiască invenţia. „Ce-ar fi să las impresia că sunt nebun ?“ — se întreba el, privindu-l pe Nostril, care fuma încetişor fixându-l în tăcere. „Nu, nu, nu e demn — îşi răspunse el. Prea mult am fost umilit în ţara asta; nu vreau. De altfel, nici nu mă pricep să simulez nebunia: mi-e mai uşor să înnebunesc de adevăratelea decât să mă prefac că sunt nebun. Dar atunci, oare cum să...   “

Tresări, auzind pe neaşteptate glasul lui Nostril.

„Să nu mă arăt slab...“ — își spuse Muşat.

13

Inspectorul Nostril se aplecă spre difuzorul pe care-l avea în stânga biroului şi rosti un singur cuvânt:

— Începeţi !

În frunte ca aghiotantul Healey, doi agenți năvăliră pe uşă tăbărând asupra omului singur ce se afla în mijlocul odăii. Cu lovituri şi înjurături îl dezbrăcară într-o clipă.

Camera era normal mobilată, ca o cameră de lucru ; dacă Muşat ar fi fost dezbrăcat într-o sală de tortură, goliciunea corpului n-ar fi părut poate nelalocul ei, dar aici omul se simţea nu atât terorizat, cât degradat, umilit. Rămăsese complet gol, înconjurat de agenţii cu noduri subţiri la cravată şi batistă albă la buzunarul de la piept.

— Poftiți-l să ia loc ! spuse Nostril.

Îl îmbrânciră într-un scaun şi atunci se petrecu cel mai neaşteptat lucru cu putinţă. Unul din agenţi scoase din buzunar o cărticică cu filele groase şi lucioase, din carton, aşa cum sunt uneori cărţile cu poze pentru copii mici. Muşat ar fi vrut s-o azvârle cât colo, dar era imobilizat şi, de altminteri, își zicea că nu-i bine să-i ațâțe zadarnic.

— Citeşte, citeşte !... Îl îmbie Nostril. E cartea noastră de bucate — înainte de masă prinde bine să ştii cu ce vei fi servit. Sunt patru extrase dintr-o carte de-a comuniştilor voştri, apărută acum vreo opt ani, „Tortura", de Henri Alleg. Poţi să ai încredere : omul n-a minţit.

Învins de nelinişte şi curiozitate, Muşat străbătu rândurile. Francezul descria felul cum a fost torturat de către ofiţerii „para” şi ai Legiunii străine din Algeria, cum îi înfipseseră electrozii în gâtlej, în sex, în piept, cum îl spânzuraseră cu picioarele în sus arzându-i pieptul, cum îl înăbușiseră turnându-i apă în stomac şi plămâni, făcându-l să „moară" de mai multe ori şi „salvându-i" viața în ultima clipă. Muşat își dădu seama că pasajele au fost astfel extrase încât să nu vorbească despre rezistenţa comunistului francez; de vreme însă ce acesta apucase să-

şi scrie cartea înseamnă că supravieţuise măcar atâta cât era nevoie pentru a-şi întocmi dramaticul act de demascare. La acest gând, ca un curent electric, Muşat simţi cum îl străbat unde proaspete de energie şi putere.

„Trebuie să rezist — îşi spuse el. Poate n-au aflat cine sunt. Abia acum două zile ne-am mutat, fără să le dăm adresa nouă, aşa că e greu să mă găsească. Am vorbit cu Marieta : dacă nu viu acasă până la două noaptea, trebuie să plece cu copiii să caute altă casă. Dacă au prins însă biletul meu? Orice-ar fi, să rezist. Nici măcar n-o să strig".

Nostril se aplecă în fotoliul său, scoase o plăcintă cu vişine, răsuci fotoliul rotativ cu faţa la perete şi spuse:

— Băteţi-l !

Inspectorul nu se considera sadic, dar suferinţa şi gemetele altuiă îl făceau întotdeauna să mănânce mai cu poftă. Să vadă sânge şi răni în timp ce mănâncă — asta nu putea suporta ; nu-i pria. Dar urlete, gemete, plânsul omenesc — asta îi mărea pofta de mâncare. Se auzea răpăitul loviturilor pe trupul slab al românului. Apoi izbucni un fel de scâncet, ca de copil, se vedea că omul acela, numai oase şi nervi, face eforturi uriaşe să se stăpânească.

Când Nostril termină de mâncat plăcinta şi se învârti în fotoliul său, spre Muşat, îl văzu întins pe o muşama care fusese aşternută peste covor ; muşchii lui subţiri şi bine reliefaţi se cutremurau ciudat sub impulsurile firelor electrice. „Nu voi striga !“ — îşi spunea prizonierul, dar când electrozii, schimbându-şi mereu intensitatea curentului, începură să i se înfigă în diferite părţi ale corpului, simţi că mii de săbii din oţel topit îl taie în bucăţi, că gheare colosale îl sfarmă şi-i sfâşie fiecare bucată de os şi de carne, simţi că i-au explodat creierii şi că în pieptul lui

s-a spart ceva şi îşi dete seama, cu mirare, că urla. Încercă să se reţină, dar parcă ar fi strigat un altul în locul lui, nu un om, nişte bucăţi de carne şi os asupra cărora nu mai avea nici o putere.

Curentul se întrerupse deodată, iar Nostril spuse scurt şi cu răutate:

— Numele, adresa !

— E stupid! gâfâi Muşat. Când mă torturezi, mă doare, strigă animalul din mine, e o simplă reacţie fiziologică, dar de spus n-o să-ţi spun nimic.

Nostril îl asculta fără să-l întrerupă. Căuta să pătrundă psihologia omului.

— Nu înţelegi că nu există nici o legătură între durere şi vorbit? Chinul mă doare, chiar mă înfricoşează, dar asta pentru mine n-are nici o legătură cu vorbitul. Cer să fiu pus în libertate! Altfel nu vorbesc.

— Ai dreptate... Încuviinţă cu blândețe Nostril. Tortura e cel mai josnic lucru de pe lume — şi stupid totodată. Îl privi cu nesfârșit regret : înţelege, însă, domnule, că sunt în slujba unei instituţii capitaliste, reacţionare, care încă n-a inventat, din păcate, nici un mijloc mai progresist pentru a face oamenii să vorbească. Tot ce pot să-ţi promit e că vei rămâne în viață multă, multă vreme şi că vei avea un program variat de tortură, aşa ca să nu te obişnuieşti niciodată. Prin urmare, scuzele noastre... — şi daţi-i drumu', băieţi !

14

Muşat se trezi din nou urlând. Schingiuitorii dispărură într-un nor negru.

Se vedea îmbrăcat în mantaua militară, strigând şi

fugind înainte, prin norul negru. O bombă explodase nu departe de el, căci văzu fulgerul exploziei şi simţi o durere în piept.

„Aşa a fost — îşi spuse el —, dar parcă fusesem rănit la un picior, nu la piept. De două ori la acelaşi picior. Acuma se repeta".

Ciudat însă : teribila rană i se mută la cap, îi săgeta tâmplele. Simţea că se repetă totul şi voia să se termine mai repede suferinţele, prizonieratul, şederea în lagăr.

„Ah — își spunea el —, de-ar veni odată nemţii să mă ia prizonier, să mă vâre în lagăr şi să mă văd pe urmă liber şi sănătos".

Ţinea minte perfect că aşa fusese: pornise la atac, în pragul unul sat unguresc al cărui nume nu putuse să-l rostească niciodată, fugea înainte urlând şi din când în când aruncându-se pe brânci, când deodată simţi o explozie undeva, departe, la spate, şi picioarele refuzară să-l mai asculte. Când norul negru se destrămase, Muşat se văzu înconjurat de fasciştii care contraatacau. Satul, aşezat pe o înălţime, rămăsese două zile în mâinile hitleriștilor. În acest timp, Muşat, cules de pe jos, avusese parte de o soartă ciudată. Rana uşoară de la picioare îi era tratată cu grijă, dar această grijă slujea unui scop special de întărire fizică : o dată cu tratamentul medical era bătut şi torturat să spună tot ce ştie despre efectivul românesc şi sovietic, despre amplasament, armament etc. Nu vorbise nici atunci când un camarad, înainte de a-şi da sufletul, lăsă să-i scape mai multe informaţii de preţ pentru Wehrmacht.

Schnitzler, comandantul hitlerist care conducea ancheta, îşi notase meticulos toate informaţiile date de muribund şi îi spuse lui Muşat, în nemţeşte, râzând:

— Facem un proces-verbal şi scriem că tu ai declarat tot ce ne-a mărturisit adineauri camaradul tău. El e mort, aşa că tot n-ar mai putea păţi nimic — tu însă trăieşti. Se va găsi procesul-verbal pe care-l lăsăm noi aici; după război o să dai de dracu, pentru trădare.

Mai târziu, internat în lagărul de la Brunswick, se întreba adesea dacă Schnitzler şi-a pus în aplicare ameninţarea şi dacă falsul proces-verbal a fost cumva găsit de trupele româneşti.

„Dar de ce nu mă internează odată în lagăr ? se zbătu el. De ce mă chinuieşte ?”

Mii de schije se răspândeau fulgerător, arzând, prin tot corpul său, striga, frânturi de gând i se înfigeau în creier: „atunci nu m-au chinuit atât de tare”, „nu mai ţipa !”, „n-o să le spun nimic”, „înainte de-am fost la infanterie am mai fost o dată rănit", „delirez", „au trecut 21 de ani de atunci, sunt în Torida", „taci, taci !", dar dispăreau iute sub vijeliile durerii, până ce un val mare şi răcoros, venit nu se ştie de unde, se prăvăli peste el şi-l udă din cap până-n picioare.

Ceva i se descordă în gât şi îşi dete seama că nu măi ţipă. Deschise ochii şi văzu un tavan tapetat cu flori albastre — ciudat lucru, de ce oare se mai împodobesc camerele cu flori albastre când mai există în lume atâta suferinţă omenească ? —, apoi, sprijinindu-se într-un cot, ud, cutremurându-se de friguri, se ridică anevoie în capul oaselor şi-l văzu pe inspectorul Nostril cum îi zâmbeşte.

— Îţi mulţumim, spuse acesta, ne-ai dat informaţii foarte preţioase.

15

Ridicându-se anevoie, Muşat îmbrăcă pe trupul ud

hainele care stăteau boţite pe un scaun. Pe figura lui apăruse o crispare care-l făcu pe Nostril să presimţi, cu regret, că omul acesta nu va vorbi — gând pe care şi-l alungă iute din minte.

— Vezi, domnule Muşat, spuse inspectorul mustrător şi observă cu satisfacție că românul a tresărit auzindu-se chemat pe nume, vezi, domnule Muşat, degeaba ne-ai făcut să te chinuim atât. Nu era oare mai simplu să ne spui numele şi adresa dumitale de la început, fără să te mai chinuim atâtea ore ? Crede-mă că nici nouă nu ne-a făcut plăcere. Pe când aşa, imediat ce ne-ai procurat informaţiile necesare...

— Minţi, spuse Muşat cu o siguranţă care-l făcu pe inspector să se înfioare. N-am spus nimic, pentru că nu voiam să spun şi nu voi spune.

— Soţia şi copiii dumitale, continuă Nostril netulburat, erau destul de îngrijoraţi, dar i-am liniştit, avem noi grijă de ei.

De data aceasta Muşat își stăpâni de minune reflexele: nici nu clipi.

— Te-ai căsătorit în lagărul de la Brunswick. De ce să tăinuieşti atâta lucru ? Soţia dumitale fusese infirmieră pe front. Ei, e nevoie să te chinuim pentru a afla lucruri atât de simple? Acolo, în lagăr, vi s-a născut fetița, Roxana. Dragoste romantică, de lagăr. Vezi că ştiu ? Aţi încercat să vă repatriaţi?

Muşat tăcu.

— Hai, zău, mă plictiseşti, cântă Nostril pe o voce blajină. Parcă nu ştiu că v-ați înscris pe două liste de repatriere? Că legionarii din comitetul de la Hanovra, care fuseseră puşi să distribuie ajutoarele pentru „persoanele

strămutate” din România, au trecut la represalii, v-au oprit pachetele cu ajutoare ? Bănuiesc că şi acum mergeai la consulatul românesc ca să ceri repatrierea.

„Poate că totuşi n-au găsit biletul meu” —îşi spuse Muşat.

Nostril îl privi grav şi vorbi rar şi apăsat:

— Fac la dumneata un ultim a...

Fu întrerupt de un glonte care străbătu fereastra înfigându-se în tavan. Se auziră, una după alta, mai multe împuşcături.

16

Nostril, în mare grabă, evacuă prizonierul din birou şi-şi chemă aghiotantul. Healey, cu buza inferioară umflată, gâfâia încă de pe urma efortului:

— Un individ dădea târcoale secţiei noastre. Sergentul Miller mi-a atras atenţia asupra lui. L-am îmbrâncit pe individ în gangul de peste drum, să-l legitimez. M-a lovit, a izbutit să fugă, a tras câteva focuri de revolver...

— Lasă poveştile astea ! strigă Nostril. Unde e ?

— E mort, răspunse Healey cu vizibilă părere de rău.

— Acte şi legitimaţie n-avea, ai ?

— Nici urmă.

Nostril se gândi o clipă şi întrebi:

— L-ați împuşcat pe stradă sau în gang ?

— Izbutisem să-l vârâm îndărăt în gang, când...

— Deci cine a putut să vadă că e mort ?

— Eu, sergentul Miller şi doi agenţi.

Nostril se aplecă brusc spre sertarul de jos al biroului şi scoase o plăcintă cu vişine. O mâncă încet, străduindu-se

să se calmeze:

— Ascultă-mă, Healey ! Miller şi ceilalţi doi, cei care ştiu că omul e mort, să fie izolaţi, la nevoie să fie chiar ținuți sub arest timp de trei zile. Să le spui să aibă răbdare, că pe urmă îi premiem — mă rog, spune-le ce vrei. Ai înţeles ?

— Am... să trăiți, nu prea înţeleg.

— Nici nu-i nevoie, se răsti Nostril, apoi se gândi că în această afacere are totuşi nevoie măcar de un singur om de încredere şi adăugă răbdător :

— S-ar putea ca omul să fi fost de la serviciul secret. E vineri seara. Dacă până în două-trei zile cei de la serviciul secret nu află nimic despre soarta omului lor, luni cel mai târziu o să fie nevoiţi să ne întrebe pe noi. Pe noi direct ori pe şefii noştri. Aşa o să aflăm şi noi că a fost de la serviciul secret. Nu prea e în stilul lor.. Decât un agent care să se fâțâie pe afară, ei mi-ar fi trimis mai curând vreun şef să mă descoase.

— Atunci, zise Healey nedumerit, atunci, dacă nu e de la serviciul secret, cine să fi fost individul ? Al cui ?

— Tocmai asta aş vrea să aflu şi eu, răspunse inspectorul.

17

Sediul de poliție fu împresurat de câteva posturi fixe ale poliţiei, care aveau ca sarcină să supravegheze strada.

Healey primi conducerea unei brigăzi care avea misiunea de a cerceta casele înconjurătoare de pe stradă.

Numărul gărzilor din faţa locuinţei arestatului fu dublat.

Nostril îi telefona soției sale, care era geloasă; i se plânse că este reţinut la birou şi se scuză că va întârzia.

18

Cam la aceeaşi oră, un domn înalt, îmbrăcat de sus până jos în albastru — costum, cămaşă, cravată, pantofi, un monoclu de culoare albastră — suna la uşa pictoriţei Jane Pittpott. D-ra Pittpott, o tânără care declara presei că are 30 de ani, părea de 40 şi avea vreo 50, nu credea că, de vreme ce a apărut pe lume o nouă artă — arta ei —, mai e nevoie şi de vechituri cum ar fi o sonerie. De aceea, soneria ei era pur decorativă: nu funcţiona sau, mai bine zis, singura ei funcţie era aceea de a induce în eroare.

Domnul în albastru, după ce îşi propti degetul vreo zece minute în şir pe butonul soneriei, ajunse, se vede, la bănuiala că soneria nu merge; căci îşi pusese o mănuşă albastră şi începu să bată de zor în uşă.

Cum însă nici această metodă nu părea să aibă vreun efect, în cele din urmă apăsă clanţa şi, mirat, constată că uşa se deschide.

D-ra Pittpott, în pantaloni, cocoţată pe o scăriţă, nu-i dădu nici o atenţie. Ţinea în mână un pulverizator de parfum, care părea umplut cu cerneală: picături fine de culoare albastră se repezeau pe tapetul galben, lăsând în urma lor pete albastre-verzui, care procurau pictoriţei o vizibilă plăcere.

Fără vreun salut sau vreo altă introducere, domnul în albastru se aşeză sub scară şi spuse:

— Am citit în ziarele de azi despre noua dumneavoastră metodă de a picta. Sunt un vechi admirator al studiilor dumneavoastră în albastru, după cum se vede şi din îmbrăcămintea mea. De altminteri am şi pe corp 23 de tatuaje în aceeaşi culoare. Găsesc că noua dumneavoastră idee, de a stropi zidurile cu un pulverizator de parfum,

îmbină soliditatea pereţilor cu suavitatea feminină a pulverizatoarelor: e frescă, dar e şi mai mult decât frescă; e inspiraţie, dar e şi cauciucul pompiței pe care apăsaţi cu marele dumneavoastră deget artistic.

D-ra Pittpott, în calitatea ei de pictoriţă abstracționistă, declarase adesea că îi plac paranoicii şi că numai un nebun furios ar putea s-o inspire în surprinderea adâncimilor albastrului. Acum însă, văzând că i se concretizează visul, era cam îngrijorată : întrebă brusc:

— Ce vrei, domnule ?

— Visez de multă vreme să mă îmbib de albăstrimea reală a vieții. Am strâns bani şi vă rog să-mi închiriaţi pentru o săptămâna atelierul dumneavoastră, cu pereţi cu tot, căci doresc fierbinte să gust adevărata fericire de a trăi în albastrul pittpottian.

— Imposibil, zise pictoriţa, uşurată că vorbeşte cu un amator de rând. Nu pot, zău, aici e atelierul meu: m-a costat o grămadă de bani să-mi fac un perete de sticlă, uriaş, care se deschide pe două străzi odată, să am lumină.

— Nu m-ați înţeles, spuse necunoscutul. E vorba de o mie de dolari. O mie de dolari pentru şapte zile !

— O mie de dolari americani sau toridieni ? întrebă pictoriţa cu răsuflarea tăiată. (Era o sumă cum nu primise decât de trei ori în viaţă pentru operele ei; de altminteri, nu trăia din pictură, ci din pensia alimentară, fiind o... domnişoară divorţată.)

— Dolari toridieni, spuse omul în albastru, cu condiţia să-mi eliberaţi apartamentul imediat şi să nu faceţi reclamă în jurul acestei închirieri.

Astfel, după zece minute, la ultimul etaj al unei case înalte din care se vedea sediul poliţienesc al lui Nostril, la

colţul dintre două străzi, cele două părţi ale peretelui de sticlă unde se ştia că e atelierul pictoriţei se stinseră brusc. S-ar fi zis că pictoriţa se culcase; de fapt însă, un om în albastru, aşezat în întuneric pe un scaun, vorbea într-un mic aparat de radioemisie, ţinând sub observaţie două străzi.

19

Ora 1 noaptea.

Muşat este convins că, de vreme ce identitatea lui şi a familiei e cunoscută, nu mai are rost să ascundă nimic din viaţa ce o petrecuse în Torida — nimic afară de ceea ce era principal, de descoperirea lui epocală. E purtat din nou pe coridoare înguste — probabil spre biroul călăului acela gras. inspectorul de poliţie. Din tot corpul lui, ca un vuiet, se înalţă durerea. Aproape că se bucură de reînceperea interogatoriului: va mai uita poate de durere. Lupta se va strămuta, măcar pentru o vreme, din domeniul forţei brute în acela al inteligenţei: să nu spună nimic din ce ar putea să-l ajute pe celălalt să găsească vreo pistă interesantă. Dar glontele tras adineauri pe fereastră? împuşcăturile? Vreo încăierare obişnuită sau... l-au căutat pe el ?

— Eşti comunist ?

— Nu sunt.

— Atunci, întrebă Nostril căutând să adopte un ton cât mai solemn, de ce vrei dumneata să părăseşti a doua dumitale patrie, care te-a adăpostit şi te-a hrănit ? Doar erai în lagăr, în Germania occidentală. Venirea dumitale aici se datoreşte filantropiei unei familii de americani care locuiau în Torida şi care te-au adus cu ai dumitale aici, în ţară, şi te-au întreţinut.

— Rar trezeşte filantropia recunoştinţă; un om căruia i s-a făcut pomană simte că, în locul bucăţii de pâine care i-a fost întinsă, i s-a răpit o bucată din demnitatea lui. E mai plăcut întotdeauna să ai de-a face cu oameni pe care i-ai ajutat tu, decât cu cei care te-au ajutat pe tine.

Nostril ascultă răbdător o adevărată expunere despre sentimentele de aversiune cu care unii oameni întâmpină miluiala semenilor lor. Își dădea seama că românul, ca orice intelectual, se agaţă cu desperare de posibilitatea de a vorbi, de a conversa, care-i dă o aparenţă de viaţă civilizată, îl scoate pentru un timp din atmosfera de tortură poliţienească, îl pune pe picior de egalitate cu anchetatorul din faţa lui şi chiar îi trezeşte, fără voie, nădejdea că poate va avea parte de un tratament uman. Inspectorului însă îi convenea acest moment de destindere: dacă avea în faţă unul dintre acei inventatori căruia nici un chin nu poate să-i smulgă taina, atunci era de preferat să încerce şi metode mai „subţiri*, să studieze şi caracterul omului, pândindu-i orice scăpare involuntară, orice indiciu.

— Susţii că nu eşti comunist, îi spuse Nostril, dar ai un deplasat sentiment al mândriei, care te apropie de ei.

— Nu sunt comunist pentru că aici, în Torida, n-am avut niciodată posibilitatea să studiez teoriile politice: am fost absorbit zi şi noapte de... — aici glasul lui Muşat şovăi numai o clipă, dar destul ca Nostril să observe — de nevoia de a-mi câștiga traiul...

— Curios lucru, de vreme ce familia Ashton îţi oferea tot sprijinul ei ! Nici nu era nevoie să munceşti !

Muşat tresărise.

— Aţi aflat şi despre familia Ashton ? Da, într-adevăr, doamna June Ashton, o americancă destul de bogată,

preşedinta unei mici societăţi filantropice, a făcut intervenţii timp de aproape un an şi ne-a scos din lagărul nemţesc — care ajunsese să fie administrat de americani. Pe această doamnă o impresionase faptul că aveam un copil născut în lagăr şi că urma să ni se nască al doilea.

— De ce nu părăseaţi lagărul ?

— Erau anii de după război: străini, nu găseam nicăieri de lucru.

— Familia Ashton v-a primit bine ?

— Nimic de zis (şi Muşat zâmbi cam strâmb). Ei locuiesc, precum probabil ştiţi, în orăşelul Menasha. Domnul Ashton era în vremea aceea directorul unei mici edituri şi proprietarul unor fabrici de hârtie, mătase şi textile.

„V-am rezervat o cameră la etaj — mi-au spus ei. Mâine dimineaţă mergeţi cu noi la biserica metodistă. V-am pregătit câteva haine“ — şi ne-au dat câteva haine şi obiecte de lenjerie pe care le purtaseră ei. Am fost jignit:

„Aş dori — le-am spus — să muncesc, vă mulţumesc foarte mult, sunteți foarte amabili, mă copleşiţi, dar eu sper să pot câștiga în curând şi să-mi cumpăr. De altminteri, în privinţa hainelor..."

O scurtă tremurătură în glas, şi Nostril, satisfăcut, îşi notă în minte : haine, haine vechi.

— Vă rog să vă serviţi, spuse el politicos şi recunoscător întinzându-i românului o plăcintă cu vişine.

Muşat îl săgetă cu o privire plină de ură, dar luă plăcinta în mână şi începu să mănânce.

„De ce m-o fi urând atât? — se întreba intrigat poliţistul. Că am pus să-l bată ? Doar ştie că îmi fac munca !"

Nostril socotea că orice activitate plătită e o muncă demnă şi nu înţelegea de ce s-ar supăra cineva pentru

faptul că a fost torturat. „Dacă l-aş fi bătut pe gratis, aş mai înţelege... Dar ştie doar că în felul ăsta îmi câștig pâinea." Simţea că alta o fi pricina. „De ce m-o fi urând? Ca om al poliţiei, ca cetăţean al Toridei? Sau poate e nebun ? Se simte umilit când îi oferi o simplă prăjitură ?“

— De la prima îmbucătură pe care mi-au oferit-o soţii Ashton, vorbea Muşat, am simţit că sunt pentru ei un obiect de lux. Perkins, directorul unei ţesătorii rivale, făcuse senzaţie în orăşel ţinând cu casă şi masă, în scopuri de binefacere, un ungur cu trei licenţe — în drept, litere şi filozofie. Domnul Perkins ieşea la fereastra etajului 1 să-l vadă toată lumea şi striga în jos ungurului care îi lucra la grădină:

„Doctore, curăţă, te rog, şi trandafirul ăla. Aşa, doctore...”

Doamna Johnson avea o maimuţă, pe când domnul Perkins era mândru că buruienile din grădina lui — din grădina lui de om fără cine ştie ce carte — sunt curăţate de un om cu trei licenţe.

Acum însă Ashtonii întreţineau o familie întreagă — pe mine, nevasta şi cei doi copii. De la prima îmbucătură, am simţit care e rolul nostru. Andy, băiatul de 16 ani al Ashtonilor,s-a uitat la mine cum mănânc şi a izbucnit în râs:

„Uite, tată, — striga el — românul ăsta ţine cuţitul în dreapta şi furculiţa în stânga, nu ca noi !”

Am zâmbit cu stânjeneală, încercând să explic că aşa se obişnuieşte la noi, în Europa. Spre mirarea mea, domnul Ashton mi-a spus pe un ton cât se poate de serios, aproape solemn:

,,E mult mai bine să ţii cuţitul în stânga şi furculiţa în dreapta, doar aşa e bine — şi mi-a explicat poate zece

minute în şir avantajele, iar la urmă a spus: Trebuie să te obişnuieşti cu ideea că Torida «knows how”[2] şi să te adaptezi la modul nostru de viață. Noi fabricăm cea mai bună hârtie, cele mai bune cărţi, noi am făcut o revoluție în textile prin materiile plastice, noi o să lansăm primii sateliţi artificiali ai pământului — asta o spunea în ’55, dar de atunci cred ca a avut câteva surprize neplăcute —, noi ştim foarte bine cum trebuie să ţinem cuţitul şi furculiţa, iar dumneata nu trebuie să introduci obiceiuri străine între noi, ci ai datoria să devii cât mai iute un adevărat cetăţean al Torideí."

— Sper că orgoliul unui provincial nu v-a făcut să dispreţuiţi pe nedrept marea noastră ţară ! interveni Nostril, surprins el însuşi de a-şi descoperi sentimente de mândrie naţională.

— Nu apucasem să ne culcăm, urmă Muşat imperturbabil, că doamna Ashton a şi venit, foarte amabilă, să vadă cum ne-am aranjat hainele acelea vechi în dulap. Dădea sfaturi gospodăreşti — „La noi se face aşa şi pe dincolo" —, zâmbea plină de amabilitate, dar soţia mea a găsit-o obositoare. Dimineaţa m-am trezit pus în corul bisericii.

„Asta o să te ajute să te deprinzi mai iute cu lumea noastră..."

Soţia mi-a fost înscrisă din oficiu la clubul femeilor metodiste. Felul cum făceau ei colectele de bani, predicile lor, felul cum dirija agentul gras de asigurări, care era conducătorul corului religios, toate astea făceau să ţi se aplece de libertatea atât de trâmbițată a acestei ţări, care

---

[2] Expresie americănească intraductibilă : Torida „ştie cum”, adică are tehnică, pricepere.

se dovedea tiranică până şi în privinţa felului cum trebuie să-ţi aşezi rufele în dulap. Chipurile ca prieten, de la egal la egal, domnul Ashton, bătându-se pe burtă cu mine, mi-a cerut ca nevastă-mea să-i „ajute” soției sale în treburile gospodăreşti. Aici la dumneavoastră e scump să ai o femeie de serviciu. În loc să-şi angajeze una, doamna Ashton prefera să ne dea la toţi cameră şi mâncare: îi revenea mult mai ieftin şi cucerea şi reputaţia de binefăcătoare.

Luni în şir, toate stăruinţele mele de a căpăta orice fel de slujbă se izbeau de un refuz prietenesc: „Ce nevoie ai de slujbă, dragă Grig? — mă întreba amabil domnul Ashton. Ai la noi masă, casă, îţi dăm haine, zău, mă jignești, înseamnă că nu suntem prieteni".

Nu mai puteam suporta prietenia şi democratismul acestor oameni. Am găsit o muncă necalificată la o fabrică de hârtie şi m-am mutat cât de iute am putut. Trei zile după aceea, doamna Ashton a venit să inspecteze, tot prieteneşte, noua casă şi să dea sfaturi. Până la urmă am fost nevoit să mă mut în alt oraş, fără să las adresa în urma mea. Am schimbat 18 meserii...

— Fiindcă veni vorba, îl întrerupse Nostril, care e meseria dumitale de bază ?

Muşat ezită o clipă, şi Nostril simţi că s-a apropiat de punctul nevralgic — descoperirea.

20

— Ned, mi se pare că ăsta e !

Omul cu faţa lătăreaţă care răspundea la numele de Ned sorbi câteva înghiţituri de cafea neagră, îşi aprinse o ţigară şi abia apoi, cu un aer plictisit, luă fotografia pe care o întindea colegul său de meserie.

— Ei, ce zici ? îl întrebă acesta nerăbdător.

Ned privea poza ca hipnotizat; părea că într-o clipă va cădea adormit, cu fotografia în mână; ca să răspundă, trebui să facă un efort :

— La ora asta,dragă Bill, după ce-amvăzut peste o mie de mutre, chiar de mi-ai arăta o focă, tot aş zice că e omul nostru, numai să mă culc o dată.

—Hai, Ned, uite-te bine ! Închipuieţi-l în raglanul cafeniu, uită-te mai de sus în jos, cum îl vedeam noi de la fereastră: acelaşi ten smead, aceeaşi bărbie subţire...

— M-ai convins! strigă Ned subit înviorat. Hei, fetiţo ! strânge muzeul ăsta de pictură, că mi s-a aplecat de atâtea poze!

O secretară îmbrăcată într-un halat vernil începu să aranjeze iute sutele de fişe şi fotografii care zăceau împrăştiate prin birou.

— Cum îl cheamă ? Cine e ? întrebă Ned.

Agentul celălalt se uită spre o fişă şi răspunse:

—Vezi, e bine că l-am căutat la români. Îi spune Grigore Muşat, e tehnician sau aşa ceva...

— Ia fişa şi haide iute să-i raportăm generalului Bigellow.

21

Generalul îi primi pe cei doi agenţi în salon, înnodându-și din mers cordonul la halat. Era cu ochii peticiţi de somn, dar vesel şi pasionat. O singură dată agenţii săi îl mai văzuseră astfel; în calitate de chelneri supravegheau o sindrofie şi-l văzuseră pe general câștigând bani la „chemin de fer".

Bigellow citi iute fişa, examină fotografia, apoi le întinse către şeful serviciului Balcani, care, chemat de acasă,

tocmai pătrunsese pe uşă, plin de agitaţie şi cu haina încheiată strâmb.

— Dacă permiteţi, spuse Ned, aş zice să-i facem prin surprindere o percheziţie acasă. Poate tot aflăm ceva...

— Fleacuri, zise generalul. Dacă a fost ceva interesant acolo, de mult se află la vulpoiul ăla de Nostril. Băieţi, v-aţi reparat greşeala !

Deocamdată, nu mai avem nevoie de serviciile voastre. E nevoie să între în luptă — şi aici generalul își frecă mâinile şi privi în gol, cam aşa cum îşi închipuia că trebuie să privească un mare strateg —, e momentul să între în luptă forțe mult mai serioase.

22

— E voie ?

Cu buza de sus umflată şi căzută, greoi şi îmbrăcat în haine de stofă groasă din care răsărea, nepotrivit, o cravată ţipătoare de vară, Healey îi făcu semn inspectorului că are ceva important de raportat.

Se traseră deoparte, să nu-i audă Muşat, şi Healey raportă aproape în şoaptă :

— Peste drum de locuinţa lui Muşat s-a închiriat azi un apartament.

— Dar aici, în jur, afară de apartamentele închiriate de noi, eşti sigur că ei nu ne filează de nicăieri ?

— Am cercetat casă cu casă.

— Tare mă tem că mai mult de două-trei zile n-o să-l putem ţine pe român, spuse Nostril gânditor. Simt mâna serviciului secret... Vor să ni-l răpească pe Muşat... până la urmă s-ar putea să reuşească. Healey dragă, trebuie să acţionăm repede !

23

Omul ţipa şi se zbătea pe trotuar, strigătele lui sfâșiau liniştea străzii. Era un om subţirel şi negricios, îmbrăcat într-un raglan cafeniu. Fu lovit, i se puse un căluş, iar doi poliţişti în uniformă îl aruncară în duba secţiei poliţieneşti.

Se părea că mai aşteptau un superior, căci duba rămase vreo două minute în faţa secţiei. În sfârșit, un ofiţer de poliţie sui lângă şofer şi maşina țâșni înainte.

Era două noaptea, circulaţia marelui oraş se rărise simţitor : nu mai vedeai decât oameni ce ies de la restaurante, cam afumaţi, gonind maşinile dincolo de viteza legală. Pe străzile descongestionate, duba alerga cu mare viteză.

La o încrucişare, o limuzină ţâşni brusc în faţa ei şi începu să-i gonească înainte. După un minut, altă maşină, ca din întâmplare, o încadră din spate.

Alergau astfel, în noapte, prin marele Otlonto, trecuse un sfert de oră şi abia acum apărură periferiile oraşului.

O limuzină verde, la o intersecţie, se repezi brusc în botul dubei. Patru frâne ţiuiră în aceeaşi clipă. Strada pustie se umplu iute: din cele trei limuzine ce înconjurau duba săriră afară nu mai puţin de douăzeci şi patru de oameni. Nu se auzi nici o împuşcătură: cei din dubă, tamponată, leşinaseră.

În două clipe, uşa de la spatele dubei fu deschisă.

Un om mărunt şi negricios, îmbrăcat într-un raglan cafeniu, cu cătuşe la mâini, fu vârât într-una din cele două limuzine rămase întregi. La acestea se adăugă încă o maşină, venită între timp; cu motoarele vibrând, în viteză maximă, cele trei maşini dispărură, fiecare în altă direcție.

— N-am furat! Era înghesuială în metrou! E un complot organizat contra mea !

Omul care spunea aceste cuvinte — un om mărunt şi negricios, îmbrăcat într-un raglan cafeniu — îşi împreună mâinile rugător:

— Am cazier, ştiu, am vârât mâna prin buzunare, dar tocmai volan să încep o viață nouă...

Cu câteva lovituri bine ţintite fu scos din birou, iar unul din anchetatorii îmbrăcați în civil, în care agenţii îl recunoscură pe generalul Bigellow, începu să urle :

— Imbecililor, nu vă daţi seama că nu-i ăsta românul ?

— Domnule general, permiteţi să—

— Nu permit nimic ! Câte ore o să mai pierdem ?

25

Nostril auzi noutăţile fără să clipească.

— Păcat, spuse el. Credeam că serviciul secret lucrează mai subţire ! Mă gândeam să trimit omul într-o circă de mahala, să-l fileze acolo, să scăpăm de agenţii ăştia de pe capul nostru. Dar ei au atacat duba ! Înseamnă că-s tare nerăbdători, cumplit de nerăbdători!

— Or fi ştiind ceva ce nu ştim noi, se hazardă Healey. Ce-ar fi să punem totul la un loc : noi, prizonierul, iar ei, informaţiile ?

— Nu-mi stă în caracter, şi Nostril zâmbi răutăcios. Dacă până-n trei zile nu aflăm nimic, facem un proces obişnuit de spionaj şi tot devenim celebri, dragă Healey. Vom câștiga bănet, nu glumă! Am fi nişte proşti să dăm cazul plocon pe mâna ălora de la serviciul secret.

— Putem să câștigăm şi câteva gloanţe în piele, spuse Healey, care, auzindu-se numit „dragul meu", căpătase curaj. Mă mir că ăştia, de la serviciul secret încă nu i-au pus pe superiorii noştri să ne ceară omul.

— Au trecut abia câteva ore, spuse Nostril. Nu vor să se agite noaptea, să nu miroase mai mării noştri de la poliție că-i vorba de ceva special. Nu ştiai că între poliţie şi serviciul secret e o rivalitate ? Mâine dimineaţă cel de la serviciul secret o să dea un telefon liniştit, să se intereseze. O să lase lucrurile să tărăgăneze, dar nu mai mult de o zi — sunt totuşi grăbiţi ! —, Şi probabil luni-marți o să înceapă scandalul. Le dă mâna să mai aştepte o zi-două: ştiu că omul e la noi şi că n-are cum să le scape.

Nostril se apleca greoi, luă din sertarul de jos al biroului o plăcintă cu vişine şi, mâncând fără grabă, adăugă:

— Ce face românul? L-ai lisat să adoarmă? Adu-l iute aici!

26

Era un fapt sau numai o impresie? ! se părea că pe faţa arestatului a apărut între timp o expresie nouă. În loc să fie buimac — ca omul trezit după ce n-a apucat să doarmă nici măcar o jumătate de oră —, Muşat era calm, iar în ochi îi lucea ceva care semăna a speranță.

— Am fost întrerupţi de alt caz, mai urgent, spuse Nostril. Tocmai te întrebasem care e meseria dumitale.

Pe data asta, românul, avertizat, nu mai şovăi deloc cu răspunsul :

— Deşi mă consider un om calificat, mai ales în domeniul ştiinţei, împrejurările m-au silit să urăsc diplomele, spuse el cu o voce uşor înăbuşită. N-am oficial, nici o meserie şi n-am nici o diplomă...

Se uită pe furiş la Nostril, să vadă dacă acesta i-a pus întrebarea cu vreun scop anume.

— Totuşi, stărui inspectorul pe un glas care voia să pară cât mai nepăsător, ce-aţi studiat, care vă e, ca să spun aşa, dacă nu meseria de bază, măcar pasiunea de bază, preocuparea de bază.

— Biolog, zise Muşat şi, volubil, schimbă iute vorba : eram în ultimul an al Facultăţii de ştiinţe naturale din Bucureşti, mai aveam de dat în toamnă un singur examen, când, luat de avântul acelei vremi, m-am înscris voluntar pe frontul de vest. Aveam o răfuială cu Hitler. Nu eram comunist, poate aş fi devenit mai târziu... Până atunci, fetele şi învățătura mă pasionaseră mult mai mult decât situaţia frontului. Am fost orfan de mic, m-a crescut un

unchi singuratic din provincie, militar. Era colonel; în retragere, când trupele fugeau, românii, care n-aveau maşini, au vrut să se suie pe camioanele nemţilor. Ordonanţa l-a prins pe unchiul meu pe când cădea îndărăt, cu mâinile tăiate de un topor al hitleriştilor; soldatul a văzut cu ochii lui camionul gonind câțiva metri, cu mâinile unchiului meu retezate de la încheieturi, şiroind de sânge, încleştate încă de marginile de lemn. Două săptămâni după aceea, ordonanţa m-a găsit la căminul studenţesc unde locuiam şi mi-a adus efectele unchiului meu; o zi mai apoi...

— Curios, îl întrerupse din nou Nostril. Aveai deci studiile de biolog practic terminate, îţi mai trebuia, un singur examen şi totuşi, venind în Torida, dumneata, în loc să absolvi biologia, ai început să urmezi chimia industrială !...

— Şi asta o ştiţi ? răspunse Muşat, străduindu-se să zâmbească. Totuşi, explicaţia e simplă: ca biolog puteam să mă fac profesor; dar aici, în Torida, greu aş fi putut să găsesc o catedră. Biologia teoretică era un lux, posibil la mine în ţară; aici însă trebuia să mă îngrijesc de o pâine. Am vrut să mă fac inginer chimist; înainte dispreţuiam diplomele, acum, dimpotrivă, simţindu-mă străin în aceasta ţară, voiam o diplomă ca o armă în lupta vieţii.

— Şi atunci, cum de-ai rămas fără?

Faţa lui Muşat se întunecă.

— Lucram în tot felul de fabrici, şi în timpul acesta urmam cursurile Universităţii fără frecvenţă „Farvard". Rupeam de la gura copiilor mei ca să pot plăti cursurile. Cât timp a fost vorba să mi se ia banii, agenţii universităţii au fost foarte amabili, ba chiar, câteodată, îmi aduceau de Anul nou câte o carte ştiinţifică în dar, „supliment gratuit" pentru bibliografie facultativă. În ultimul an însă şi-au adus

aminte că sunt român, cetăţean străin, că patria mea de origine e o ţară pe care ei o consideră duşmană; au făcut figura asta şi unor toridieni, că au şomaj intelectual, dar în primul rând se năpustesc asupra străinilor: premiază de ochii lumii câteva celebrităţi şi pe ceilalţi îi persecută. A trebuit să plătesc enorm de mult — enorm pentru mijloacele mele, ca om care şi şomam câteodată —, iar până la urmă au încurcat lucrurile atât de bine încât nici la „Farvard", nici în altă parte n-am putut căpăta titlul de inginer chimist, deşi cunoştinţele mele (Muşat ezită, ca un om care calculează, apoi spuse cu curaj) întrec cu mult cunoştinţele unui inginer de rând; de altminteri, în fabrică eram numit inginer, deşi n-aveam nici gradul respectiv, nici leafă...

Nostril, ca să nu-i deştepte bănuieli, nu vru să-l întrebe dintr-o dată prin ce anume întrece el cunoştinţele unui inginer de rând.

— De aceea ne urâți ? întrebă el blând. De aceea aţi vrut să plecați la comunişti ?

Muşat vorbi încet, visător aproape, ca şi când nu s-ar fi aflat, flămând, nedormit şi bătut, la un interogatoriu, ci ca şi cum ar fi stat de vorbă cu el însuşi.

— Când eram student la Bucureşti, credeam că îmi iubesc ţara, dar abia aici, pe pământul Toridei, am învățat să iubesc, într-adevăr, cu patimă, România mea. N-aveți idee ce înseamnă să trăieşti într-o ţară ca Torida, unde la tot pasul, de la postul pe care-l ocupi în fabrică până la diploma pe care trebuie să ţi-o iei, eşti privit chiorâș, ca străin, cum am fost eu privit aici. Torida este o ţară unde aş fi răbdat poate multe de-aş fi ştiut că măcar copiii mei vor avea putinţa să între în şcoli superioare, dacă merită, şi să

nu mai treacă prin ce-am trecut eu ; o ţară care să respecte dreptul acestei fiinţe evoluate care este omul, dreptul său de a avea acces la lumina științei pe care au creat-o sute de generații. Dar, dimpotrivă, aici în Torida, la tot pasul, eram umilit ca om aparținând unei „rase inferioare", un român, latin, un soi de om care nu aparţine de rasa anglo-saxonă, considerată de unii ca menită să stăpânească lumea, un om care trebuie să fie întotdeauna primul pe lista de concedieri şi ultimul pe aceea de angajări, aşa cum spune o vorbă a americanilor: ,,the last to be hired, and the first to be fired". Îmi amintesc de doi ingineri, oameni de o surprinzătoare incultură, cu care purtam discuţii cam în felul acesta :

„Măi Grig, — mă întreba surâzător unul dintre ei — la voi, în România, se fabrică automobile ?“

„Când am plecat, nu se fabricau — spuneam eu. Cred că azi au început să se fabrice".

„La fel de bune ca ale noastre ?“

„Cred că nu. România e abia la început”.

„He ! — râdea el — păi noi facem cele mai bune. Dar aspiratoare de praf, știți să fabricaţi ?“

„Habar n-am. Cred că acum fabricăm”.

„Dar îngheţată ?“

„Da. ştim.”

„La fel de bune ca ale noastre?"

„Chestie de gust."

„Ha! — râdea el — păi Torida are «know how», se pricepe. Cea mai bună îngheţată din lume. Dar limonadă se bea pe la voi ?”

„Se bea.”

„La fel de bună ca a noastră *?“*

„Mai bună.”

„Cum ai spus ?“

„Mai bună — ţipam eu enervat. Şi dacă vrei să știi, am aflat că şi utilajul petrolifer e mai bun ! Şi masele plastice, na 1“

„Cum asta? România are limonadă mai bună ca a noastră?”

„Cum îţi spun ! La mine în ţară am băut limonăzi mai bune decât «Coca-Loca» astea, cu gust de doctorie.”

„Fugi, mă, că nu se poate ! Nu există limonadă mai bună ca a noastră.”

„Ba există !”

„Mă Grig, gândește-te bine la ce vorbeşti. Mi se pare că tu eşti comunist. Mi se pare că o să-ţi dăm o bătaie soră cu moartea dacă nu-ţi place limonada noastră şi o să te trimitem să bei poşirca aia din spatele cortinei de fier !”

Uite aşa vorbeau cu mine, până m-am plictisit atâta, de uram orice produs pe care stătea scris „Made în Torida". Visam să inventez ceva cu care să-i pun..., pardon, să vă pun în inferioritate...

Nostril observă şi această ezitare în povestirea omului din faţa sa.

— Dar n-am avut timp, reluă grăbit Muşat. Deşi nu sunt comunist şi nici n-am cunoscut bine Uniunea Sovietică, totuşi mi-a mers la inimă când a lansat cel dintâi satelit artificial. Dorul de patrie, care mă încerca şi înainte, a început să mă mistuie; priveam cu durere cum copiii îmi cresc uitând limba părinţilor lor şi — lucru mai grav — cum capătă deprinderi de bătăuşi şi nevropaţi. Când peste toate acestea s-a adăugat criza ultimilor ani, am simțit că nu mai pot rezista, că, în ciuda tuturor riscurilor, trebuie să încerc

repatrierea mea. Restul îl ştiţi.

— Domnule inginer, ai uitat să-mi spui de marea dumitale invenţie, spuse încet Nostril, care îl ascultase cu o figură blajină.

Muşchii de pe faţa lui Muşat vibrară. Bărbia colţuroasă i se ascuţise, sprâncenele formară o linie dreaptă, neîntreruptă, iar gura largă i se arcui în jos. Începea lupta, adevărata luptă.

— Nu ştiu despre ce descoperire vorbiţi.

27

— Să ne-nțelegem bine, spuse Nostril răbdător. Soţia şi copiii îţi sunt sub arest. Putem să-ţi înlesnim repatrierea, ba chiar putem spune că ai plecat, n-o să întrebe nimeni de tine, şi putem să te chinuim şi cinci ani în şir dacă vrem. De vrei, poţi să-ţi vezi faţa vândută vreunui bordel din Jamaica, iar sifilisul, te asigur, nu-i o boală recomandabilă pentru fetița unui inginer. Pot să-ţi dresez atât de bine flăcăul, încât să-l vezi expediat ca parașutist, să ai satisfacţia că-l vezi murind, ca spion, în scumpa ta patrie. Şi aşa mai departe. Să fim serioşi ! Spune tot ce ştii şi o să ai bani, mai e încă nevoie de oameni capabili în Torida. Ce invenţie ai ?

Muşat vorbi ca şi când ar fi repetat mecanic un refren plictisitor:

— Nu ştiu despre ce invenţie este vorba. Degeaba încerci să mă sperii (şi deodată ochii îi sticliră ameninţător). Am prieteni puternici care vor şti să mă scoată de aici.

Spunea adevărul sau minţea ca să-l intimideze pe Nostril ? Inspectorul își aminti expresia de speranţă pe care o citise în ochii românului. Poate că inginerul simţise ceva: poate că glontele care străbătuse fereastra, întreaga

agitaţie provocată de serviciul secret, Muşat le lua drept semnele pe care i le dădeau nişte prieteni de mult aşteptaţi.

— Ştii ce cred eu despre prietenii tăi ? vorbi Nostril apropiindu-se de el. Uite ce cred! şi îi repezi un pumn în mijlocul figurii.

Omul nici nu încercase să se apere. Nu prea înalt şi destul de uşor, fu ridicat de la pământ de forţa loviturii şi se prăbuşi fără mare zgomot. Se sculă iute, scoase din buzunar o batistă albastră cu care-şi tamponă nasul şi gura. Vorbi şuierat, prin batista care se umezise de sânge:

— N-ai să afli nimic, brută, poţi să mă omori. Din clipa asta nu mai scot un cuvânt.

Nostril îl pofti să şadă într-un fotoliu moale, comandă o băutură răcoritoare, îi oferi o ţigară pe care celălalt o refuză. Iar la urmă scoase fotocopia cererii pe care Muşat încercase s-o arunce la consulat.

— Uite, scrii aici, negru pe alb, că eşti autorul unei descoperiri epocale.

Muşat tăcu. Dacă inginerul l-ar fi privit cu ură, Nostril ar fi fost, cât de cât, mai satisfăcut; dar românul avea acum o căutătură ironică, glumeaţă chiar.

Ca să înfrunte această privire, Nostril — care nu mai avea poftă de plăcinte — îşi turnă încet dintr-un termos o cafea neagră. Mâna, care lovise năpraznic, îi tremura încă de violenta efortului.

— Ai stofă de comunist, râse Nostril, măcar prin felul cum rezişti la bătaie. Acum, psihologicește vorbind, m-am convins că un tip ca dumneata poate într-adevăr să fi făcut cine ştie ce descoperire. E păcat, e tare păcat, şi poate o să-ţi explic odată de ce...

Nostril îşi dădea seama de unde provine uitătura calmă şi ironică a românului. Muşat ajunsese la fundul caznelor; ştia exact tot ce ştie Nostril, ştia că celălalt a aflat că-i vorba de o invenţie, i-a aflat numele, adresa, totul: a fost bătut, torturat şi va mai fi; deci toate nădejdile i s-au spulberat. Or, tocmai această eliberare de nesiguranţă, de nevoia de a minţi, tocmai această fază rudimentară a luptei, în care unul nu mai are altceva de făcut decât să schingiuiască, iar celălalt doar să tacă, îi insufla lui Muşat o forţă nouă. Sau poate avea, într-adevăr, prieteni puternici, care de afară vor face tot posibilul să-l scape ?

Oftă adânc — se simţea înconjurat de primejdii invizibile — şi apăsă pe un buton. În uşă se ivi, lătăreţ şi blond, Healey.

— Ascultă, Healey, l-aţi percheziţionat ?

— Nu, şefule, l-am adus direct aici. Numai de arme l-am căutat.

Nostril îşi întoarse faţa spre român:

— Scoate tot ce ai în buzunare.

Muşat, încă însângerat, se scotoci cu degete tremurânde şi scoase un stilou ieftin, bani, niște însemnări şi chitanţe pe care nu figura numele lui, un pieptene — relativ puţine obiecte (legitimaţii n-avea). Părea că a cântărit dinainte ce să ia cu el şi ce nu.

— Healey, spuse Nostril cu un aer întunecat, ia vezi, ce şi-a lăsat prin buzunare ? Pipăie şi căptuşelile.

Agentul îl cercetă îndelung şi cu băgare de seamă.

— Nu cred să mai aibă ceva...

— În orice caz, constată Nostril ironic, hainele acestui domn s-au boţit. Luaţi-i, deci, totul, lenjeria, obiectele, totul, şi să-i dăm un costum de-al nostru. Cu o cravată frumoasă !

Se uită la Muşat să vadă dacă e neliniştit de această cercetare. Inginerul şedea însă calm, tamponându-se cu batista peste gura sângerândă.

— Dă şi batista ! spuse Nostril furios.

O apucă de un colţ, căci se pătase de sânge. Încercă să-i desfacă tivul, dar batista, făcută dintr-o materie plastică densă şi fină, nu era cusută cu aţă: tivul, îngust, reintra în corpul batistei. Nostril avu sentimentul că, în sfârșit, a găsit un indiciu. Despică grijuliu tivul cu o lamă, dar imediat aruncă batista pe jos, dezamăgit: în tiv nu se afla nimic.

Între timp, unul din agenţii lui Healey adusese lenjerie de corp şi o salopetă subţire, de culoare cenuşie.

— Aici nu e frig, vorbi Nostril, în vreme ce Muşat se schimba. Poți să umbli mai uşor îmbrăcat. Nu încerca să te spânzuri cu ele: e o pânză cate se destramă imediat.

— Ce facem cu lucrurile lui ? întrebă Healey.

— Pune-le acolo ! şi Nostril arătă un dulap de metal vopsit în verde. Mâine să mi le găuriţi bucăţică cu bucăţică : s-ar putea să-şi fi ascuns în manşetă, în rever, pe undeva, cine ştie ce foiţa cu formule.

Spunând acestea, se uită din nou 1a faţa lui Muşat şi rămase surprins: inginerul părea îngrijorat, ochii, pe care şi-i ţinea aproape tot timpul plecaţi, ca să nu trădeze, totuşi scăpărau din când în când un fulger de alarmă.

Abia atunci — ciudat lucru! — inspectorul îşi aminti că-i obosit, că trebuie să se culce. Nevasta îi telefonase de mai multe ori. Dar el, cuprins de desperare că nu poate afla nici un punct slab în armura românului, uitase de oboseală şi de somn.

„Acum însă — îşi spuse — sunt pe aproape. A fost îngrijorat când am spus că-i vom cerceta hainele bucăţică

cu bucăţică. Pare c-a uitat de prietenii cu care mă ameninţa.“

Încuie dulapul de fler în care se aflau lucrurile lui Muşat şi-i spuse lui Healey să întărească paza în jurul preţiosului prizonier. Apoi plecă.

28

Domnul în albastru stătea gânditor la fereastră, când în uşă apăru un domn roşcat, îmbrăcat în haine cu carouri şi purtând o mare floare roşie la butonieră. Era scund şi, probabil pentru compensaţie, avea tălpi neobişnuit de groase la pantofi.

— Mă scuzaţi, zise el, o căutam pe pictoriţa Pittpott.

Cei doi admiratori de artă abstracta, cu câte o mână înfiptă în buzunar, se priviră câteva clipe ochi în ochi.

— E trei şi jumătate noaptea, răspunse domnul în albastru. O oră cam nepotrivită.

— Mi-a venit o idee grozavă, explică netulburat şi zâmbitor domnul cu floarea la butonieră, clătinându-se pe tălpile sale groase cât trei degete. Pictură pe mese ! Vă daţi seama ? Mese pictate ! Fiind mari şi orizontale, n-ai cum să le admiri decât suindu-te cu un etaj mai sus. Faci o găurică în podea, te lungeşti pe burtă, te uiţi prin orificiu şi admiri masa pictată. Am uitat să vă spun că peisajele înfăţişează pământul văzut din avion. În felul acesta ai senzaţia că zbori.

— Admiram albastrele ziduri pittpottiene, răspunse la fel de surâzător domnul în albastru, şi, ca să le contemplu nestânjenit, am postat doi oameni în hol, să nu lase pe nimeni să intre aici. Vă rog să nu mă consideraţi indiscret, dar aş vrea să ştiu cum aţi descuiat uşa şi cum aţi trecut de

aceşti doi apărători ai contemplaţiei estetice ?

— Uşa n-am descuiat-o, replică domnul roşcovan, prefăcându-se mirat şi agitându-și încurcat minusculele picioare pe uriaşele tălpi, apropiindu-se mereu de domnul în albastru. Dimpotrivă: am găsit pe uşă un afiş pe care scria: „Intraţi fără să bateţi !“ Iar în hol n-am întâlnit pe nimeni. Puteţi să mergeţi în hol, să vă convingeţi, şi să vă uitaţi, şi pe uşă.

— Vă cred, răspunse amabil domnul în albastru, strângând ceva în buzunar, mai ales că arta noastră este de aşa natură încât...

Restul acestei fraze n-a mai fost rostit niciodată: din tălpile îndreptate oblic în sus ale domnului roşcat porniseră, brusc şi cu mare forţă, două țâșnituri de lichid roşiatic; o clipă, domnul în albastru parcă mai vru să spună ceva, să-şi scormonească buzunarul, dar nu mai putu decât să-şi închidă ochii, trăsnit de un somn irezistibil.

Trei oameni pătrunseră în odaie şi se îndreptară spre domnul în albastru. Scoțându-i arma din buzunar, îl puseră cu grijă într-un sac mare, amenajat cu găurele pentru respiraţie. Domnul cu floare la rever şi tălpi groase se aşeză în locul rămas liber.

Numărul 109

29

— Tăticule, ce-s astea?

— Astea sunt nişte scoici mici.

— Tăticule, cine a inventat scoicile?

— Nu le-a inventat nimeni : nişte fiinţe mici, numite spirule, depun scoicile astea pe plaja continentului. Milioane şi miliarde de scoici.

— Ah, tăticule, grozav a fost valul ăsta. Rece! M-a lovit peste faţă. Prea tare mă loveşte. Ţine-mă bine ! Mă loveşte valul, ține-mă !

Muşat, gemând, se trezi : i se turna apă pe obraz, era pălmuit să-şi vină în simţiri. Mai încolo, un agent aprinse iarăşi lampa de sudură şi apropie flacăra de pieptul gol al inginerului. Muşat se smuci în frânghii. Focul începu să-i mistuie carnea. Cercuri mari roşii începură să-i joace undeva pe creier, îndărătul ochilor.

— Tăticule, tare bine mai miroase carnea asta la grătar, pe marginea mării.

— Să-i povesteşti şi lui mama ce bine am petrecut. Răsuceşte-o, că altfel se frige doar pe o parte !

— Tăticule, e adevărat că focul e cea mai mare invenţie a oamenilor ?

— Da, a fost cea mai mare invenţie.

— De ce ?

— Pentru că de atunci oamenii au început să-şi facă unelte de metal. Focul înseamnă muncă. Focul... focul arde, doare... focul...

— Tăticule, şi care o să fie de acum încolo cea mai mare invenţie ?

— O să fie aceea când multe lucruri se vor plăsmui singure pentru om, fără să fie nevoie de munca lui : fructele, grâul, toate vor creşte singure şi... cine te-a lovit în halul ăsta?

Puiu plânge :

— Tăticule, nişte băieţi toridieni răi de tot au spus că sunt un „venetic". Ce înseamnă asta? M-au lovit peste faţă. Uite-aşa m-au lovit: jap, jap, pe un obraz şi pe altul. Mă doare. Mai bine să ne azvârlim în apă !

Muşat, din nou pălmuit, se trezi şi începu să geamă adânc.

— Nu simte nimic, mormăi un agent, durere peste durere n-are efect. Să-l lăsăm un sfert de oră să-şi revină.

„Am trăit frumos. Am muncit, i-am iubit pe ai mei. Rezist bine. Trebuie să scap. Voi scăpa. Ştiu că voi scăpa. Nu vor afla de... — nu, nu, nu te gândi la asta, să nu vorbeşti prin delir". Din nou pumnalul de foc. Durere.

— Tăticule, de ce coralii se aşază într-o ordine anumită ? Tăticule, de ce-i spune la asta mătasea broaştei? Tăticule, e adevărat că sub apă cresc mai multe plante şi sunt mai multe animale decât pe pământ ? Tăticule, tu vrei să inventezi o...

— Taci, copilule ! De ce vorbeşti ? De unde ai aflat ?

— Trebuie să tac ?

— Da, taci, taci, te aud inginerii ăia doi! Taci!

— Dar dacă mă arde peste tot cu lampa de sudură, ah...

— Să taci, să taci !

30

Înainte de a sosi la lucru, Nostril, nerăbdător, dădu un telefon de acasă :

— L-aţi gâdilat pe român ? întrebă el în şoaptă ca să nu-l audă familia. A vorbit ?

— Şefule, e de fier, îi răspunse Healey cu o voce răguşită de nesomn. Cât ai fost în birou, a mai gemut el niţeluş, că nu era obişnuit cu jucăriile noastre electrice şi cu sudura, dar acuma poţi să faci din el blindaj pentru tancuri, parcă nu simte, zău aşa.

— Azi îi luăm la rând familia, şopti Nostril în telefon. Pregătiţi totul !

Încă de când Nostril ajunse în faţa sediului, King, unul dintre detectivii săi, un om extrem de mărunt care scăpase ca prin minune în mii de încăierări, îl opri spunându-i că are ceva de raportat.

— La colţul străzii, în apartamentul unei pictoriţe pe jumătate nebune, internată pentru o lună la sanatoriu, s-a postat un individ care ţinea postul nostru sub observaţie.

— Cine e ?

— Asta am vrut să aflu şi eu, dar a fost răpit. Supravegheam casa de peste drum cu un binoclu şi...

— Unde e ?

— Am pierdut urma.

— Deci apartamentul a rămas gol ?

— Nu. S-a instalat altul acolo. Domnule inspector, cred că e vorba de serviciul secret. Am observat eu câteva amănunte care...

— S-ar putea, mormăi Nostril. Ia o echipă puternică şi, în modul cel mai oficial, pune-l să se legitimeze. Dacă refuză, îl arestezi. Dacă-l cere serviciul secret, înseamnă că-i al lor.

— Păi al cui să fie ?

Nostril, care tocmai urca scările, se opri brusc cu câteva trepte deasupra detectivului său şi îl fixă aproape supărat:

— Al cui să fie ? Dacă omul care e acolo e de la serviciul secret, cine se proţăpise acolo înainte ? Mă înţelegi ? înainte de serviciul secret? Ai? Vreo bandă particulară?

King, fără să răspundă, se scărpină încurcat în cap.

31

Nostril nu dădea voie să i se facă dimineaţa curăţenie în birou. Îi plăcea să încuie la plecare camera, lăsând toate vraişte — punând însă documentele în dulapul de fier —, aşa încât dimineaţa să-şi poată relua activitatea ca şi când abia ar fi părăsit-o. În schimb, pe la 11 dimineaţa pleca în vreo deplasare, măcar o jumătate de oră, să se recreeze,

timp în care personalul de serviciu îi putea aerisi şi curăţa biroul. Luptase mult să obţină această derogare de la rutina serviciului. Astăzi însă inspectorul, căruia îi plăcea atât de mult să găsească toate la locul în care le lăsase, era pândit de o mare surpriză. Descuind uşa, se îndreptă cu cheile în mână spre dulapul de fier, să scoată hainele şi obiectele inginerului, să le examineze din nou. Îl izbi un miros neplăcut, ca de flori stătute peste noapte. La jumătatea drumului se opri încremenit : dulapul era spart, broasca cedase, uşa era întredeschisă.

Nostril pricepuse totul, dintr-o privire.

— Asta n-am mai pomenit ! exclamă el stupefiat. Spargere la poliţie! în biroul meu !

O secretară tocmai intra, aducându-i tava de plăcinte cu vişine, dar Nostril o dădu iute afară şi se apropie de dulap. Deschise uşa şi, surprins, sări la o parte.

Peste el se prăvălise un balot mare de pânză albastră. Nostril, gâfâind din pricina grăsimii, încercă febril să-l despăturească, întinzându-l pe covor, pe birou, în toată camera. Balotul însă, aflat în neorânduială, nu voia să se lase desfăcut, părea un soi ciudat de nod gordian al textilelor. O clipă, inspectorul se temu ca în pânza albastră să nu fie ascunsă cine ştie ce armă primejdioasă. Chemă doi ajutori pricepuţi la astfel de treburi; aceştia, cu nişte contoare speciale, constatară că nu există nici un obiect de metal ascuns acolo; de altminteri însuşi Nostril vârâse de câteva ori un soi de andrele speciale în mijlocul pânzei.

După ce se asigurase că pânza nu conţine vreun

exploziv, se uită în dulap. Nu se mai vedea nimic : hainele inginerului, obiectele, puţinele însemnări, totul dispăruse !

„Cine a putut să pătrundă aici ? — se întreba Nostril, deschizând fereastra ca să alunge mirosul acela urât. Cum, pe unde, dacă nu era un om al poliţiei ? Cum a aflat că inginerul a fost răpit de noi ? Cu ce intenții i-a furat lucrurile ? Şi de ce a lăsat acolo balotul acesta ? Cum l-a introdus în clădirea poliţiei ?“

Toate erau atât de bizare, încât inspectorului nu-i venea să-şi creadă ochilor. Dacă mai avusese vreo îndoială cu privire la însemnătatea afacerii, ea se risipise acum. Nu, omul nu era nebun! Probă: avea complici atât de puternici şi de bine organizaţi, încât erau capabili să facă o spargere şi în sediul poliţiei, numai ca să sustragă cine ştie ce document compromiţător. Dar şi hainele, şi pieptenele... — de ce au furat totul ? îl trecură sudori reci când observă că i-au dispărut şi nişte hârtii oficiale cu menţiunea „strict secret", a căror pierdere putea să-i aducă noi încurcături.

Tocmai atunci secretara intră din nou :

— Aţi lăsat contactul telefonului B la mine. Vă caută serviciul secret.

Vocea generalului Bigellow răsuna plină de acreală :

— La numai 24 de ore... Da, te chem din nou pentru că mă ciocnesc de voi... De ce mi-ai legitimat omul...? Cum, nu ştii ? ! În apartamentul pictoriţei moderne nebune... am uitat cum o cheamă...

— N-am ştiut că-i agentul dumneavoastră...

— N-aţi ştiut, n-ați ştiut ! Omorâți, legitimaţi, fără să ştiţi cu cine aveţi de-a face.

Lui Nostril îi sări ţandăra :

— Ni s-a părut curios să fim supravegheaţi. Doar suntem poliţia !

— Serviciul secret poate supraveghea pe oricine şi oricând îi place.

Nostril se mira că nu i se cere socoteală pentru necunoscutul omorât în gang.

— Aţi pus şi oameni să patruleze pe stradă, în faţa sediului ! spuse el, pândind răspunsul.

— Nu-i adevărat, replică prompt generalul.

Lui Nostril, tonul îi păru sincer.

— Domnule general, izbucni inspectorul, simţind că se apropie de un domeniu delicat, înţeleg, omul din casa Pittpott e omul dumneavoastră. N-o să-l mai plictisim. Dar înainte de el, cine a fost acolo ? Că şi înainte a fost acolo un agent. Al cui?

La celălalt capăt, linişte, ca şi când cineva l-ar fi izbit pe general în moalele capului. Vocea lui, până atunci subţiată de enervare, răsună acum mai gros, mai calm, mai obosit.

— Nu ştiu, nu e treaba dumitale. Dragă Nostril, dacă ţii

la viaţă, ar fi mai bine să nu fii atât de curios. Şi, fiindcă veni vorba de viaţa : dacă românul se mai află la dumneata, ar fi mai bine să-l trimiți la serviciul nostru secret. Îți spun asta din prietenie — şi generalul închise iute.

Nostril îşi chemă iute ajutorul. Acesta încremeni în prag, surprins de pânza care vălurea prin toată odaia.

— Ascultă, Healey, spuse Nostril dramatic, suntem în septembrie 1965. Ţine minte ! Analele criminologiei vor menţiona această dată. Pentru prima oară a fost spart şi jefuit un sediu central al poliţiei noastre.

Nostril îi explică toate cu de-amănuntul ajutorului său — nu atât ca să-l lămurească, cât ca să-şi clarifice lui însuşi întreaga situaţie. Faţa blondă şi lătăreaţă a lui Healey trăda o uimire fără margini.

— Trebuie să anunţăm serviciul secret, spuse agentul la urmă. E de resortul lor.

— Nu-mi convine ! explodă Nostril. Aici e o afacere grasă. De ce s-o scap din mână?

— E riscant, şefule! stărui Healey care, în faţa neobişnuitului caz, simțea nevoia unei autorităţi superioare.

Nostril oftă uşurat : dacă Healey insista atât pentru un control superior, însemna că e nevinovat, că nu el i-a ajutat pe hoţi să extragă din dulap lucrurile inginerului. Afară de cazul... afară de cazul că Healey a vândut cazul celor de la serviciul secret. Nu cumva...? încetul cu încetul, Nostril

simţea că toate i se lămuresc: cine altcineva ar fi putut să-i spargă biroul dacă nu serviciul secret, care spiona până şi poliţia ?

Dar ce interes ar fi avut serviciul secret să-i lase în loc balotul acesta de pânză? Nostril îi cunoştea destul de bine pe cei de la serviciul secret. Ştia că ei ar fi fost în stare să descuie broasca fără a lăsa urme, să cerceteze în dulap tot ceea ce îi interesa, fără ca Nostril, dimineața, să-şi dea seama că i-a umblat cineva prin birou. Nu, lucrătura era prea grosolană, hotărât că nu era vorba de serviciul secret. Trebuia să fi fost aici altă mână — mâna care postase agenţi în apartamentul pictoriţei şi chiar pe trotuarul de peste drum de sediu.

32

Trecând în alt birou, Nostril începu o anchetă fără precedent în cariera sa. Cercetase adesea spargeri, dar nu săvârșite în propriul său sediu. Întreaga secţie, om după om, trei ore la rând, trecu prin faţa inspectorului, cerându-i-se fiecăruia să-şi prezinte alibiul.

Se mirau, căci nu ştiau nimic de spargere. Erau poliţişti de carieră, majoritatea fuseseră noaptea într-un local sau altul, „în inspecţie" — unde consumau gratuit pe socoteala patronului de restaurant; la alţii alibiul consta, invariabil, în cuvintele „am dormit acasă" sau „am dormit la domnişoara cutare". La urmă, înnebunit, cu un arzător simţ al neputinţei, Nostril îl chemă pe ajutorul său, Healey. Îl preţuia pentru mărginirea lui, pentru devotamentul lui de câine : lui Nostril nu-i plăcea să se înconjoare de oameni

inteligenţi, socotea că are el destulă inteligenţă pentru toţi ; aşa încât, decât unul capabil care să-i facă cine ştie ce surpriză, prefera unul fără iniţiative, dar care sa-i execute precis toate ordinele.

— Ascultă, Healey, mormăi el, casa lui Muşat e bine păzită ?

— Nu-ncape vorbă, şefule: trei oameni sunt de gardă acolo !

— Aţi percheziţionat-o în amănunt ? S-au găsit ceva aparate ciudate, fiole, retorte, mai ştiu eu ce ?

— Nici urmă, şefule, ţi-am mai spus. Dacă românul nostru e inventator, apoi să ştii că lucra în altă parte.

— Eu cred că oamenii tăi n-au căutat destul de bine. Trebuie să mai fie ceva acolo. Lasă-mă să mă gândesc, peste zece minute o să te chem.

Nostril părăsi camera în care şedea provizoriu şi se întoarse la el în birou. Feri marginile balotului de pânză, se aşeză într-un fotoliu, chemă secretara şi-şi ceru plăcintele cu vişine. Erau primele pe care le mânca în ziua aceea. Mesteca rar. Îşi luă capul în mâini. Îşi simţea creierul ca sala de maşini a unui vapor: zumzăia, lucra din plin.

Numai că vaporul nu prea înainta.

33

Nostril se deosebea de poliţistul burghez divinizat prin romane. Era mai real decât plăsmuirile romanelor. Îl

deosebea, între altele, lipsa lui de pasiune pentru meserie. Puţin îl importa dacă se afla în faţa unul caz misterios sau nu, „frumos" sau „urît“; în locul unui asasinat celebru, dezbătut cu lux de amănunte în toată presa, prefera o simplă contravenţie de la regulile circulaţiei, dar cu o condiţie: delicventul să aibă un tată bogat. Lucra târziu, dar nu din pasiune pentru muncă, ci din cauză că lua meseria agitată de poliţist aşa cum e, şi pentru că spera să-i pice în mână vreun caz mănos. Nu avea nici celălalt tic al anchetatorilor celebri, cărora le place să aibă în preajmă un admirator sau aghiotant inteligent, cu care să dezbată cazul pe toate feţele; dimpotrivă, îşi bătea capul singur, gelos, ca nu cumva ajutorii săi să descopere înaintea lui vreo sursă inedită de şantaj, de câștig.

Acum însă se găsea în faţa unui caz deosebit. Un surd instinct îl prevenea că poate îşi riscă şi viaţa. Simţea nevoia de a părăsi calea obişnuită a anchetelor sale.

Îşi aduse în birou o maşină de scris : câteodată ţăcănitul, munca mecanică a bătutului la maşină îl ajutau să-şi pună ordine în gândire. Începu să dactilografieze cu două degete:

A fost făcută spargerea de către complici ai românului ?

Nu cred. Nişte complici adevăraţi nu s-ar fi mărginit să fure obiectele. L-ar fi ajutat să evadeze.

Poate n-au putut pătrunde până la el ? Poate sunt totuşi complicii lui ?

S-ar putea. Un fapt însă e sigur: au avut nevoie de

obiectele lui. Sau poate doar de unul, dar, ca să nu-mi dau seama de care anume, le-au furat pe toate.

Scopul spargerii ?

E clar: obţinerea a ceva ascuns în vreunul din obiecte. Doar le-am cercetat pe toate : raglanul cafeniu, pantalonii, haina, pantofii, cămaşa albă, pieptenele negru, cravata, batista, lenjeria, câțiva bani, câteva hârtii pe care le-am văzut. Nimic important.

Şi atunci? Banda ar putea aparţine vreunui trust. Voia invenţia. Serviciul secret ? Nu, n-ar fi procedat aşa.

Cine a făcut spargerea ? Căi de investigaţie : interogatoriul — n-a dat nimic. Amprente ? Nu-s. Şi atunci ?

Aici Nostril se opri din bătut. Simţea o durere ascuţită în stomac, dar era atât de cufundat în gânduri încât abia după vreo zece minute îşi aminti să mănânce o plăcintă cu vişine. În momentul când se apleca s-o scoată din sertar, simţi cum îl străbate un fior. Îşi retrase mâna şi începu să bată iute, inspirat:

Singura soluţie : să-i faci să mai întindă o dată mâna. Să atragi banda cu noi obiecte-momeală ! S-o faci să mai încerce spargerea o dată. Cu orice sacrificii. Ar fi ceva.

34

Înfrigurat, Nostril duse maşina la loc şi începu să se plimbe prin birou.

— Dar cum se explică prezenţa balotului de pânză

albastră ? De ce l-au lăsat aici ?

Ştia că există obiceiul ca diferite bande să lase la faţa locului embleme. Dar însoţite de un avertisment, de o ameninţare, de vreo inscripţie oarecare. În cazul de faţă, cui i se adresa semnalul ? Lui Muşat ? Nu, căci inspectorul nu era prost să-l informeze de spargerea făptuită. Poliţiei ? Evident, nu, căci aceasta nu avea de unde să priceapă semnificaţia semnalului. Poate că balotul era pus numai ca să inducă în eroare, să strice orice calcul.

Ajuns la acest punct al concluziilor sale, Nostril se aşeză greoi şi puse mâna pe un telefon rar folosit, care nu era în legătură cu secretara.

— Cine-i ? Mike ? întrebă el pe o voce înăbuşită. Ascultă, Mike, am neapărată nevoie de băieţii tăi, ca să pătrundă într-o casă. Fii atent: casa e păzită de 3—4 oameni de-ai mei, va fi de luptat. Oamenii tăi să vină cu geamantane, să se prefacă neapărat că fură ceva. În acelaşi timp, să ducă cu ei în valize nişte cântare, retorte, eprubete, chimicale, plante medicinale, mă rog, chestii de-ale farmaciştilor, şi să le ascundă sub pat..

— Să precizăm ! zbârnâi în telefon vocea subţirică a lui Mike. Avea un ton profesional, ca unul din acei funcţionari de magazin alimentar care primesc prin telefon o comanda să trimită la doamna Smith un pui fript cu cartofi prăjiţi; ei repetă pronunțând adresa rar, ca nu cumva să greşească trimițând puiul la doamna Jones : faptul că nu era de obicei vorba de pui, ci de bombe şi gloanţe nu schimba de loc caracterul prozaic şi liniştit al muncii lui.

— Vasăzică, recapitula Mike, ne prefacem că am venit să furăm, dar, de fapt, dimpotrivă, lăsăm lucrurile alea sub pat. Schimbăm focuri cu 3—4 oameni de-ai tăi. Ei nu ştiu nimic. Este ? încă ceva: cu locatarii ce facem ? Legat căluş, pocnit cap, înmormântare, evacuat sau ce ? Evacuat altă cameră ? Perfect, se face. Ai uitat să-mi spui în cât timp.

— Fulger! Până într-un sfert de oră ! Notează-ţi adresa !

După o pauză, în care timp Mike îşi notase adresa, i se auzi din nou vocea de scapet:

— Hei, inspectore, dacă moare vreun om de-al tău, treaba ta, dar dacă-mi pică mie vreun băiat, cine suportă cheltuielile de înmormântare?

— Te priveşte... spuse Nostril. Ascultă, Mike, dacă-mi rezolvi chestia asta simplă, îi dau drumul lui Jenkins al tău, mă tac că n-am nici un fel de dovadă contra lui.

— E-n regulă ! exclamă mulţumit Mike. Dar stai puţin: senatorul ştie ?

Şef de bandă experimentat, Mike nu voia niciodată să facă ceva împotriva voinţei senatorului.

— Nu-i o chestie politică, îl lămuri pe un ton cât mai indiferent inspectorul. Am eu un interes, i-o afacere de-a mea.

— S-a făcut, şefule ! Să mă serveşti şi dumneata la fel de iute! Până într-un sfert de oră, vom ataca.

Peste douăzeci de minute, Healey avea să năvălească

gâfâind în biroul inspectorului.

35

Puiu şi Roxana tocmai muiau în ceai chiflele aduse de un agent când de afară se auziră împuşcături.

Uşa se deschise brusc, şi, înjurând sălbatic, o grămadă de oameni năvăli înăuntru. Unul era rănit la mână, îi curgea sânge.

— Treceţi dincolo ! urlă cel care părea să fie şeful bandei.

După un timp, când zgomotele se liniştiră, mama scoase capul pe uşă şi privi în dormitor.

— Haideți, le zise ea copiilor, terminaţi-vă ceaiul.

— Ia uite, mămico, se miră Puiu, iar ne-au răscolit casa.

36

— Patroane, parc-ai fost profet, gâfâia Healey. Abia m-ai întrebat dacă-i bine păzită casa inginerului, că au şi dat năvală acolo vreo 12 tipi mascaţi. Băieţii noştri s-au bătut eroic. James a fost rănit mortal, dar indivizii tot au pătruns acolo. Voiau să fure ceva, veniseră cu geamantane.

— Vezi, vezi ? îl mustră Nostril. Trimite-i flori soţiei lui James, s-o anunţe cineva cu delicateţe că flăcăul a căzut, iar tu ia cu tine 20 de oameni. Mai percheziţionaţi casa o dată. Dar nu aşa, în cine ştie ce cotloane: vezi locuri simple, pe unde ai noştri uită să caute din cauză că nici nu par

ascunzători — valize vechi, locul de sub pat, coşul de rufe murdare...

După ce Healey ieşi în fugă, inspectorul telefonă din nou :

— Alo, Bishop ? Aici e Nostril. Ascultă, colega, am nevoie de ajutorul tău. E o chestiune din cale afară de grea şi nu vreau să chem serviciul special. Mi se pare că unul din oamenii mei, sau mai mulţi, a organizat o spargere în propriul nostru sediu.

De cealaltă parte a firului se auzi un şuierat de uimire.

— Bishop, dragă, spuse inspectorul pe un ton patetic, am impresia că e cea mai mare afacere din cariera mea. Adu-ţi aminte cum te-am ajutat eu în cazul locotenentului Patricius ! Uite ce te rog: azi este sâmbătă, vreau ca până luni de dimineaţă sediul să fie păzit de oamenii tăi. Cât mai discret, că nu vreau să observe oamenii mei. Dar oricine iese cu vreun pachet mare să fie filat. Orice maşină sau camion care se opreşte în fată să fie urmărite. Vreau să am evidenţa tuturor persoanelor care au intrat sau au ieşit din sediu.

— Omule, dar n-am atâția băieţi! exclamă inspectorul Bishop. Ai uitat că oraşul urlă de greve şi demonstraţii!

— Măi, Bishop, spuse Nostril pe acelaşi ton patetic, aici e vorba nu numai de ajutor, ci şi de parale. Când am avut cazul cu fata deputatului ăla, ţii minte, sper, că ai câștigat 500 de dolari. Ei bine, Bishop, aici e rost de 5.000 sau chiar de 50.000! Îţi spun asta ca să vezi câtă încredere am în tine

!

— N-avea nici o grijă ! bubui vocea lui Bishop. Casa va fi păzită ca diamantele coroanei britanice!

Transpirat de emoţie, Nostril închise telefonul sprijinindu-şi capul în palmă. Faptul că fusese nevoit să-i mărturisească inspectorului Bishop că-s bani în joc nu-i plăcea de loc. Dar nu avusese încotro. De altminteri, acum, văzând ce forţe uriaşe se înfruntau aici, Nostril evalua afacerea la milioane de dolari: era gata să-i dea celuilalt şi sute de mii, numai să fie ajutat de-adevăratelea.

Își dădea seama că nu mai are în faţă decât cel mult 48 de ore : luni dimineaţa, pe cale legală, serviciul secret va izbuti până la urmă să-i smulgă din mână prizonierul.

37

— Haide, mâncați ! îi îndemnă mama.

Trebăluia prin odaie, să aranjeze lucrurile aruncate alandala.

— Haide, nu vă mai tot uitaţi în jur !

În aproape aceeaşi clipă, uşa se deschise şi din nou năvăli în casă o grămadă de oameni.

— Treceţi dincolo! strigă Healey.

— Doar aţi mai făcut percheziţie o dată, chiar adineauri! se împotrivi soţia inginerului.

— Aceia erau alţii. Acuma suntem noi. Hai, treceţi dincolo! Băieţi, uitaţi-vă prin cele mai simple ascunzători : sub saltele, sub pat. În coşul de rufe...

Camera abia aranjată începu iarăşi să fie răscolită ; dezordinea cea mai grozavă începea să devină aspectul ei obişnuit.

38

Generalul Bigellow căuta să nu pară prin nimic un militar de carieră : afecta maniere distinse, se pudra şi se parfuma din abundenţă, îşi îngrijea mâinile cu o pasiune feminină şi nu purta aproape niciodată uniformă. El îşi explica toate acestea spunându-și că orice om al serviciului secret trebuie să aibă obişnuinţa de a părea altceva decât este. Însă, de fapt, generalul se ruşina cu extracţia sa umilă : fusese militar de carieră, cavalerist, şi ajunsese să fie avansat numai datorită căsătoriei pe care o făcuse cu faţa unui mic bancher dintr-un oraş de provincie, o fată palidă şi urâtă, căreia îi plăceau versurile şi care încercase de două ori să se sinucidă. Ca leac împotriva neurasteniei, îi aleseseră ca soţ pe acest cavalerist; fata nici nu voise să-l vadă, dar, după câțiva ani de convieţuire, ajunsese să-i dedice versuri proaste de dragoste, pe care, spre groaza lui Bigellow, îi plăcea să le citească în public, de faţă cu notabilităţile orăşelului.

Ca să scape de ea, Bigellow se angajase voluntar în Coreea şi în toate războaiele coloniale pe care le purta Torida în regiunile asiatice; renunţă eroic la concedii pentru ca să nu se mai întoarcă acasă ; mai mult chiar : atunci

când ea veni să-l viziteze pe front, Bigellow se repezi de două ori în liniile duşmane, câștigând înalte distincţii militare. Dacă nu se împăca de loc cu soţia, în schimb se înţelegea cu socrul, pe care, în calitatea lui de militar, îl informa la timp să facă diferite speculaţii ; aceste informaţii şi norocul îl transformară pe bancherul provincial într-un mare bogătaş. Când Bigellow se văzu la serviciul secret şi când căpătă un mare pachet de acţiuni ale Societăţii „Textinghouse", își realiză visul vieţii : divorţă şi se recăsători, la 60 de ani, cu domnişoara Crosby, o fată de 18 ani, care salva astfel de mizerie o întreagă familie.

În ultima vreme, Bigellow vânduse participarea sa la „Textinghouse" în schimbul unui pachet mare la Societatea „Wessemer", care-i promisese şi locul de director general oricând împrejurările l-ar sili să se retragă de la serviciul secret.

În acea ploioasă dimineaţă de sâmbătă, şeful serviciului secret tocmai asculta raportul unui agent particular pe care-l pusese să-i păzească tânăra soţie, când secretara, care ştia că nu trebuie să-l deranjeze când primeşte asemenea rapoarte, își vâri îngrijorată capul pe uşă :

— Yardley zice că i-aţi dat ordin să între imediat.

Spre marea mirare a secretarei şi a agentului, Bigellow renunţă să mai asculte restul raportului şi spuse preocupat:

— Da, să intre imediat. Dumneata, Bill, aşteaptă-mă în hol.

Yardley, un om a cărui fată îngustă şi osoasă contrasta

ciudat cu corpul gras şi greoi, luă stângaci poziţia de drepţi şi spuse:

— Am aflat. Cei de la „Textinghouse” s-au împotrivit. Se feresc de serviciul secret, spun că... spun că...

— Ei, ce spun ? întrebă răstit generalul Bigellow, deşi ştia care va fi răspunsul.

— Spun că serviciul secret e în mâinile concernului „Wessemer", că dumneavoastră... Aici Yardley socoti că e mai prudent să nu continue şi schimbă vorba: Am avut noroc mare, prîntr-o întâmplare neaşteptată am reuşit să...

— Lasă poveştile! strigă Bigellow. Mie să-mi spui unde a mai lucrat românul. Stai jos!

Yardley scoase o listă din buzunar şi începu :

— Acum opt ani a...

Uşa pocni dată de perete, şi doi indivizi însângerați se năpustiră înăuntru.

39

— Domnule general, strigă primul, care răspundea la numele de Ned, vă rugăm să ne iertaţi c-am dat năvală, dar vrem să vă raportăm că...

Mai năvăliră în cameră şeful serviciului Balcani, al serviciului secret şi alţi doi ofiţeri care nu voiau ca agenţii să-i raporteze direct generalului, fără ca şi lor, ca superiori, să le revină ceva din meritele noii descoperiri.

— Lasă, nu te mai scuza ! interveni şeful serviciului Balcani, un toridian scund şi rubicond, omul lui „Standard", fost director petrolist la Ploiești. Ţi-am spus să raportezi de-a dreptul generalului.

— Închiriasem...

— ...După ordinele mele, interveni alt ofiţer.

— ...O cameră peste drum de locuinţa lui Muşat.

— Puţin mai la stânga blo...

— Da’ tăceți odată ! strigă Bigellow.

Încă furios, aştepta ca agentul să continue. Acesta însă crezu că lui i se adresează imperiosul „tăceți!" Bigellow îi strigă deodată:

— Tu, Ned, vorbeşte! Ăilalţi să tacă.

Agentul simţi că, dacă nu vorbeşte scurt, riscă să atragă asupra sa furia generalului:

— O bandă necunoscută a forţat adineauri paza poliţiei şi a pătruns în locuinţa lui Muşat. Avea geamantane, a luat ceva cu ea. Acum poliţia face o nouă percheziţie. Cred că fusese banda lui Mike, erau mascaţi, dar mi s-a părut că recunosc un om din banda asta.

— V-aţi bătut şi voi ? De unde sângele ăsta ?

Ned îşi dezveli într-un zâmbet încântat dinţii pătaţi cu sânge :

— Am coborât în îngrămădeală şi am luat un prizonier, un tip de la poliţie, unul James, care era pe moarte. Îl împuşcaseră în măruntaie. Voia apă, se chinuia. L-am târât la noi şi i-am dat câte un pahar cu apă pentru fiecare informaţie interesantă. Ne-a spus că românul se afla mai departe la Nostril şi că la poliţie s-a făcut o spargere: nişte necunoscuţi au spart dulapul lui Nostril, au furat lucrurile inginerului Muşat şi au lăsat în schimb un balot misterios de pânză albastră.

— Un balot misterios de pânză albastră ! repetă generalul îngrozit.

Ceilalţi se priviră miraţi: de obicei, şeful serviciului secret ştia să-şi stăpânească emoţiile mult mai bine.

În loc să mai ceară vreun amănunt, ca şi când simpla pomenire a balotului i-ar fi lămurit totul, generalul îşi concedie colaboratorii. Rămas singur, deschise un sertar de fier al biroului său şi scoase de acolo un mic aparat de telefon.

Cam în acelaşi timp, şeful serviciului Balcani, spunând că se simte prost, părăsea sediul în mare grabă. Ajuns acasă, fostul petrolist îşi părăsi apartamentul prin altă intrare, schimbă trei ascensoare şi, trecând printr-un coridor ce părea nepăzit, pătrunse prîntr-o uşiţă dosnică într-un birou luxos şi pustiu.

— Dumneata eşti ? se auzi o voce. Vin imediat.

În cameră pătrunse un om de o înălţime neobişnuită, o siluetă cunoscută din presa de mare tiraj: domnul Eduard

Rockepont, căpetenia marelui concern care îngloba faimoasa firmă „Textinghouse".

— La inspectorul acela se află un balot de pânză, începu fără altă introducere şeful serviciului Balcani. Bigellow, auzind despre balot, s-a speriat de moarte.

Rockepont zâmbi acru :

— Are şi de ce. Acţiunile lui nu prea stau bine : „Wessemer" o să fie zdrobit de „Textinghouse" uite-aşa! şi marele financiar luă de pe birou un creion simplu, de culoare roşie, şi-l rupse fără efort între degetele lui osoase.

40

— A spus că are un atac de inimă, raportă un agent, dar s-a dus la Rockepont

— Bine, eşti liber azi..., răspunse generalul. Ar fi bine să te mai familiarizezi cu treburile din Balcani ; domnul şef al serviciului Balcani, bolnav, cum e de inimă, nu cred să mai aibă mult de trăit. Să vie Yardley la mine.

Clipind des îndărătul lentilelor groase ale ochelarilor, Yardley reapăru în birou. Gras, mătăhălos, se aşeză greoi pe scaun şi-şi trecu mâna obosit, peste faţa îngustă şi osoasă :

— Începusem să vă spun că acum opt ani Muşat a lucrat în laboratorul de fibre dacron al Institutului de mase plastice „Textinghouse". Vă amintiţi, era în vremea când s-au produs acolo patru explozii la rând, şi toată lumea

spunea că-s provocate de... hm, concernul „Wessemer"...

— Treci peste asta, nu mă interesează... Vasăzică, nimeni nu voia să se angajeze acolo, de frică, şi aşa a pătruns românul.

— Nu numai de asta, zise Yardley încurcat şi începu să-şi frece lentilele la ochelari, ca să nu mai fie nevoit a privi pe general în ochi. Ştiţi, cam din '57, de când cu satelitul ruşilor, laboratoarele noastre au început să se dea în vânt după indivizi originari din răsărit. Cât le-am spus noi că s-ar putea să fie spioni, ei o ţineau una şi bună : că ruşii, cehii şi ceilalţi au nu ştiu ce savanţi grozavi.

— Dumneata lungeşti vorba.Unde a mai lucrat românul ?

— După doi ani trecea la Institutul de cercetări submarine „Cox“.

— „Cox“? se miră Bigellow. Ce legătură au cuptoarele electrice cu cercetările submarine ?

— E un camuflaj, tot al celor de la „Textinghouse". Se pare că au vrut să valorifice ca fibre textile algele de pe fundul mării, ba chiar şi scoicile, apoi keratina, ştiţi, coarne, copite...

Bigellow se simţea prost : la serviciul secret avea de-a face cu tot mai mulţi specialişti, profesori şi ingineri rataţi de felul acestui Yardley. Serviciul secret devenea mai curând o muncă „ştiinţifică", parcă îşi pierdea caracterul militar, de luptă, risc, încăierări ; chiar şi perfecţionarea

uneltelor de spionaj parcă contribuia la asta. Lui Bigellow i se părea că vede momentul când locul său va fi luat de vreun specialist scofâlcit, cu zece dioptrii la ochelari. Ascultă cu jumătate de ureche explicaţiile celuilalt cu privire la alge, scoici, copite şi keratină, apoi, când auzi pomenindu-se şi de acidul ribonucleic din care e constituită plasma germinativă, simţi că a ajuns la capătul răbdării şi izbucni brusc :

— Bine, dar mi-ai spus că românul e inginer chimist. Ce legătură poate să aibă el cu biologia ?

— La el în ţară studiase biologia, spuse Yardley temător, de parcă s-ar fi dezvinovăţit. Abia aici a devenit inginer chimist. Laboratorul „Cox“ l-a dat afară după un an, din cauza unei certe.

— Interesant. Ce ceartă ?

— Nu voiau să-i recunoască titlul de inginer. Universitatea „Farvard", la urmă de tot, când el îşi terminase studiile, nu i-a mai dat diplomă.

— Imbecilii ! mormăi Bigellow. La toţi băieţii de bani gata le dau o diplomă ştiinţifică cu care să se facă acţionari, iar la oameni de pe urma cărora am avea de câștigat... Ce-a făcut pe urmă ?

— A şomat vreo trei luni. Se prezentase la birourile „Wessemer", spunând că a lucrat ani de zile la „Textinghouse" şi că era pe punctul de a face o invenţie colosală când a fost concediat. Nu voia leafă mare, voia doar să orienteze laboratoarele după un program al lui,

venise cu un proiect utopic de invenţie...

— Ce proiect ? întrebă Bigellow fremătând.

— Omul „Wessemer“-ului, care a trecut între timp la „Textinghouse", mi-a spus că era „o aiureală complet aiuristică"...

— Ce fel de aiureală, ce propunea românul ?

— Precis n-aş putea să...

— Imbe..., începu Bigellow, dar se abţinu şi spuse : Domnule Yardley, mă ţii de o jumătate de oră de vorbă şi tocmai ceea ce îmi trebuie nu-mi spui. Crezi că stau să te ascult de dragul dioptriilor dumitale ? Să-mi aduci imediat...

În timp ce vorbea, apăsă pe opt butoane deodată, şi biroul se umplu de colaboratori alarmaţi.

41

Cu buza de jos umflată, ciufulit şi prefăcându-se încovoiat sub greutatea geamantanelor, Healey pătrunse în birou. Deschise două geamantane şi, triumfător, etală în faţa lui Nostril nişte borcane cu substanţe chimice, câteva retorte, baloane, tuburi de cauciuc şi de materie plastică, plante medicinale, două cântare de farmacie şi nişte caiete cu însemnări.

— Patroane, zise Healey entuziasmat, ai crescut azi în ochii mei cu un cap. A doua oară ţi se adevereşte profeţia. Prima oară mi-ai spus să întărim garda la Muşat acasă, şi imediat au venit nişte bandiţi. Acum ne-ai spus să căutăm

pe sub pat şi prin alte locuri la vedere şi poftim! ia uite ce captură! Păcătosul ăla de Grower îmi spusese că a căutat bine ! I-am dat trei zile de carceră, să se înveţe minte altă dată.

— Mda..., făcu Nostril. Lucrurile erau prea la vedere: nici banditţii ăia misterioşi nu s-au priceput să le găsească.

— Dar ce captură ! se extazie Healey. Ia uite, până şi caiete cu însemnări.

Inspectorul însă, spre marea uimire a aghiotantului, nu părea prea entuziasmat. Nu se apucă să cerceteze obiectele şi nici nu se învrednici să le privească mai atent :

— Pune-le acolo, în dulap..., spuse el indiferent.

Healey se retrase, dezamăgit. Ar fi fost mult mai vesel de-ar fi ştiut prin câte emoţii trece acum Nostril, chiar dacă nu stă să cerceteze cu de-amănuntul lucrurile aduse.

— Aşadar, îşi spunea inspectorul mâncând o plăcintă, „marea experienţă" poate începe. E ultima şansă !

Era sigur că necunoscuţii care lăsaseră în dulap balotul au şi aflat că Nostril e în posesia unor noi obiecte, ba chiar şi a unor însemnări.

„Din două, una : ori încă de la prima spargere şi-au procurat ce le trebuia (dar atunci nu s-ar explica de ce ne mai urmăresc cu atâta înverşunare ; poate ca să-şi scape prietenul, pe Muşat ?), ori vor veni din nou, pe aceeaşi cale pe care au folosit-o azi-noapte!... Şi dacă vin...“. dar nu-şi

mai termină gândul, căci o nouă idee îi țâșni în minte: s-ar putea ca de la Muşat să mai afle ceva. Ce-ar fi dacă ar aranja o confruntare a inginerului cu... balotul albastru ?

42

Muşat, intrând, tresări îngrozitor la vederea balotului. Fusese schingiuit şi se vedea că nu-şi mai poate stăpâni bine emoţiile. Ochii săi erau atraşi ca de un magnet de pânza albastră, strălucitoare ; în aceşti ochi negri apăru treptat o lumină de duioşie, de dragoste şi chiar de veselie, pe care Nostril n-o mai văzuse la inginer.

„E un semnal ! — îşi spuse Nostril. Ia uite cum îi mai sticlesc ochii !“

Abia acum, urmărind privirile românului, inspectorul îşi dădea seama că — oricât de ciudat ar părea — nici nu cercetase ca lumea balotul acela. Ce-ar fi dacă ar face-o în prezenta lui?

„Textile !“

Cuvântul îi năvăli subit în minte. Să fi vrut oare complicii lui Muşat să-i semnaleze că a reuşit vreo experienţă ?

Până atunci, pânza i se păruse o pânză ca toate celelalte. Acum însă, îi dădu de gândit faptul că balotul era împăturit în aşa fel încât nicăieri nu-i vedeai vreo margine : balotul era încurcat, ca şi când l-ar fi despăturit un vânzător neîndemânatic, care nu mai ştia cum să-l împăturească la loc. Albastrul pânzei avea o strălucire limpede; materialul era subţire şi dens, părea impermeabil, ca o materie

plastică, dar suplu şi foşnitor ca o mătase din cele mai fine.

— Îţi place pânza pe care mi-am cumpărat-o ? întrebă liniştii Nostril. M-a costat foarte ieftin, nimica toată.

Îl urmări pe celălalt din priviri şi adăugă :

— Sunt curios ce fabrică a putut să scoată o ţesătură atât de frumoasă. Dumneata, ca om care ai lucrat în branşă, ar trebui să ştii. Sau poate vrei să chemăm nişte experţi ?

Din nou, aceeaşi tăcere încăpățînată.

Nostril chemă secretara şi tăie un petic de pânză :

— Să se facă până luni o analiză chimică completă.

Spusese asta trăgând cu coada ochiului spre român, însă acesta nu părea impresionat de analiză. Era atent la balot. O rană de pe faţă — urmarea unui pumn — începuse să sângereze, dar Muşat parcă nici nu-şi dădea seama, atât de atent cântărea din ochi balotul de pânză.

„Numai un semnal de eliberare poate să fie privit cu atâta lăcomie — îşi spuse inspectorul. Parcă ar scrie pe balot când şi cine îl scapă — aşa se uită la el."

— Ascultă, mister Muşat, vorbi încet Nostril. Înainte de a pune ca nevasta şi copiii să fie chinuiţi în faţa ochilor dumitale, gândește-te bine la ce faci. La urma urmei, ce te aşteaptă în România ? Bani? Îţi dăm noi câți vrei! Condiţii de lucru? Îţi dăm! Diplomă? Păcat că n-avem academie, că te-am face şi academician. Vrei să te răzbuni că te-am

nedreptăţit ca străin ? E o copilărie ! Avem şi noi prejudecățile noastre naţionale, dar ne cunoaştem interesul. Vei fi ţinut în puf. Sau poate vrei să-ţi slujeşti ţara ? E frumos să fii patriot, dar...

Vocea lui Muşat izbucni pe neaşteptate:

— Am fost concediat de la fabrica voastră de dacron pe motiv că „europenii" nu se pricep la materiile plastice. Am fost dat afară de la crescătoria viermilor de mătase din Dikiensotta pe motiv că „europenii" sunt rămaşi în urmă în creşterea gândacului de mătase... Am eu sucelile mele, persecuţia m-a înfuriat mai tare decât foamea. Asta mi-a dat putere să... să... da ! să inventez, să muncesc opt ani în şir. La crescătoriile viermilor din Dikiensotta, la dacron, pe fundul oceanului şi în alte douăsprezece locuri, pentru — ţine-te bine, Nostril, poţi să crapi, că n-o să afli despre ce e vorba ! — pentru una din cele mai mari invenţii din istoria umanităţii.

— Să-ţi spun sincer, vorbi Nostril, dumneata n-ai aptitudini de inventator. Priceput şi inteligent probabil că eşti, dar ai un cusur mare. Uite, gândește-te la asta: marii descoperitori şi inventatori ucişi şi schingiuiţi pentru opera lor au fost, cel mai adesea, oameni singuratici. Uite, tipul acela, Giordano Bruno, care a fost ars pe rug de inchiziţia catolică. Cred că nu lăsa doi copii şi o nevastă în urma lui. Aşa da, te cred că da! aşa i-a convenit să se lase torturat. Opt ani la rând, asta ţi-o spun cu precizie ; nu ştiu ce teorii avea, nu e specialitatea mea, dar recordul lui de rezistenţă la tortură îl cunosc precis. Nu i-a păsat de tortură. Şi ştii de ce ? Pentru că suferea el singur, nu punea pe alţii să sufere

pentru el.

Muşat nu se clinti.

— Vezi dumneata, continuă Nostril amuzat de propriul său cinism, eu cred că dacă n-ar fi existat pe lume copiii şi nevestele, omenirea ar fi avut mult mai iute parte de progres. Nu pentru că nevestele, copiii, familia omenească în general, n-ar cere progresul : nu, dimpotrivă, fiecare inventator, când porneşte la drum, porneşte cu ideea că va croi prin opera lui o viață mai bună pentru copiii săi, pentru generaţia ce vine.

Nostril adoptă un ton filozofic.

— În acest sens, familia e motorul progresului. Dar când dă de greutăţi, de primejdii, un familist — oricât de genială i-ar fi opera — îşi spune : „Pe mine am dreptul să mă sacrific, dar pe ai mei nu i-am întrebat. Şi chiar dacă i-am consultat, ce pot răspunde şi ce ştiu nişte copii ?...“.

Spunând acestea, Nostril deschise sertarul din mijlocul biroului şi, scoțând o fotografie, o aruncă cu un aer monden pe birou :

— Apropo, ai complimente...

Cu ochii mistuiţi de o pasiune pe care zadarnic căuta să şi-o ascundă, Muşat cerceta fotografia care-i înfăţişa pe ai săi. Soţia privea încordat înainte, cu o mână pe umărul Roxanei: fetița plânsese, se vedea obrazul strălucind de umezeală. Puiu, privind spre obiectiv, părea orbit de lumina bruscă a becului „flash" şi tocmai îşi ducea mâinile spre

ochi. „Probabil au făcut o percheziţie..." — îşi spuse Muşat, văzând în fotografie două scaune răsturnate în mijlocul odăii şi scoarţa românească — pe care o găsiseră atât de greu în Torida, singurul obiect de „lux" pe care şi-l îngăduiseră în locuinţa lor modestă — desprinsă din perete, atârnând în jos.

— Copiii îți sunt sănătoşi? Soţia dumitale ţine vreun regim? Ficat ? Stomac ? Ia spune : ce-i cu balotul ăsta ? Cine l-a adus aici ?

Muşat azvârli poza, deşi ar fi avut mare poftă s-o păstreze, şi vorbi dispreţuitor :

— Ţi-am spus o dată că am prieteni puternici. Te sfătuiesc să nu te atingi de vreun fir de păr de-al copiilor mei sau al soției mele — dacă ţii la viață.

De data aceasta, Nostril nu-l mai lovi. Îl scoase afară din birou şi începu să se plimbe din nou, cu mâinile la spate; presimţea că celălalt îl minte, bluffează, şi totuşi îşi dădea seama că, în afara serviciului secret şi împotriva acestuia, o forţă necunoscută supraveghează poliţia, casele, străzile, pe el, trimite în patrulare indivizi ca acela ucis pe stradă, răzbeşte peste tot, lăsând la nevoie şi semnale ca balotul acesta diform. Nostril privi lung balotul pe care-l pusese în mijlocul camerei. Cine-l adusese aici ? Cine furase din dulapul de fier lucrurile lui Muşat ? Se vor lăsa păcăliţi necunoscuţii ? Vor încerca ei să fure retortele, prafurile, suporturile, întregul aparataj chimic găsit, chipurile, sub patul inginerului ?

Aşa se frământă Nostril până ce observă că a mâncat

jumătate din tava cu plăcinte. Se uită la ceas : se încheiase ziua de lucru — cea oficială. Începea marea capcană.

43

Plecă după vreo jumătate de oră şi, înainte de a se sui în maşină, se opri în faţa sediului. Oamenii lui Bishop nu se zăreau nicăieri. Nostril ştia însă că ei trebuie să fie ascunşi pe undeva, prin împrejurimi, supraveghind sediul.

Inspectorul mâncă în mare grabă acasă, nici nu-şi luă plăcintele de desert, se scuză faţă de copii că nu-i poate duce la circ, își puse ochelari de soare şi nişte haine ponosite pe care le purta când nu voia să fie recunoscut de la prima vedere şi se întoarse în stradă, în faţa biroului său. Se postă într-o maşină şi adormi ca un şofer obosit care-şi aşteaptă stăpânul.

Printre genele întredeschise, urmărea sediul.

44

Sala de consiliu a Societăţii „Wessemer" era construită numai din materiale plastice. Fotoliile erau asemănătoare scaunelor pliante, foarte uşoare, cu o pânză de voal care părea că se va rupe la prima aşezare a cuiva — o pânză totuşi foarte rezistentă. Pe pereţi se aflau „tablouri": un fel de împletituri moderne din pânză de diferite calităţi, o modă nouă pe care societatea încerca s-o lanseze.

Sala, care putea cuprinde lesne pe cei 60 de membri ai consiliului de administraţie şi directori generali, adăpostea acum numai trei oameni. Părea caraghios că nu s-au dus să

discute într-un birou mai mic, dar preferaseră sala, unde erau siguri că nu s-a putut instala nici un fel de microfon şi unde nimeni nu s-ar fi aşteptat să-i vadă.

— Eu nu înţeleg, spuse Bigellow, de ce vă frământați atât. Nu s-ar putea să cădem la un acord cu „Textinghouse" ? Să formăm un singur trust ? Mă propun ca mediator.

— Tu, care treci mereu dintr-o tabără în alta, ai mare experienţă, râse cu amărăciune Orsini, şeful marelui concern financiar ce-l înfrunta pe Rockepont. Putem fuziona două trusturi de textile, să zicem chiar că fuzionăm grupele financiare de la spatele lor... Fuzionăm, dar imediat o să se ivească alt gigant şi o să ne concureze.

— Bine, dar e absurd ! stărui Bigellow pe un ton politicos. Pentru ce se luptă „Textinghouse" şi „Wessemer" ? Pentru invenţia nebunească a românului ăla, o invenţie pe care nici noi, nici „Textinghouse" n-avem de gând s-o aplicăm vreodată. Cei de la „Textinghouse" ştiu că — 24 de ore după ce se va afla de invenţie — şi ei, şi noi o să fim ruinaţi.

— Asta ţi-o garantez, exclamă al treilea, Wrigley, un om îndesat care își freca mereu chelia cu mâinile sale păroase, ca şi când ar fi încercat să-şi transfere bogăţia capilară. Vă spun, nu în 24 de ore, ci în zece ore după ce se află de invenţia românului, suntem ruinaţi. Până acum, nu cred să ştim decât noi trei, de la ei cam tot atâția, de la român nu cred să fi aflat nimeni...

— Ai uitat de inspector, spuse sarcastic Orsini, privindu-l pe Bigellow cu nişte ochi negri mari, cu albul limpede, ochi

feminini, mărginiţi de gene lungi şi mătăsoase. De ieri, de când inspectorul ăsta s-a vârât pe fir prîntr-o întâmplare, tot serviciul secret nu mai poate să-i vie de hac ! — şi spunând acestea, Orsini râse cu toţi dinţii săi albi.

Lui Bigellow i se urcă sângele la cap, dar vorbi calm :

— Ţi-am mai spus o dată că până luni seara inspectorul o să fie un om mort. Nostril lucrează în gol, nu ştie nimic. Românul e încăpățânat. Am aranjat totul pentru luni. Mai devreme ar fi riscant. Nu uita că poliţia e în mâinile lui Rockepont, că trei subalterni ai mei sunt tot agenţi de-ai lui. N-am interesul, în perioada asta de greve şi agitaţii, să provoc pe degeaba scandaluri suplimentare. Sunt şeful serviciului secret, iar Torida vrea...

— Dragă Bigellow, îl întrerupse Orsini râzând, iartă-mă, dar ai început să te ramoleşti: ţi se pare mereu că la serviciul Secret te-a pus guvernul şi nu eu !

Generalul oftă exasperat.

— În orice caz, nu e bine să uităm de serviciul secret. Cred că agentul ăla caraghios, îmbrăcat în albastru, care stătea în apartamentul pictoriţei Pittpott, s-a convins de asta.

Sprâncenele frumoase ale lui Orsini se încordară:

— Da, n-am ce spune, a făcut şi serviciul secret o treabă o dată: a dat buzna peste oamenii mei, mi i-a răpit şi a proţăpit în loc alt agent. Ispravă, nu glumă !

— Dacă lucrezi în spatele meu ! protestă generalul. Credeam ca-s de la „Textinghouse" ! De unde să bănuiesc eu că Societatea „Wessemer", având la dispoziţie întreg serviciul secret, mai simte nevoia să-şi posteze nişte agenţi ai ei, nişte stângaci şi caraghioşi.

— Păi vezi ? Asta înseamnă să n-ai serviciu secret. Un adevărat serviciu secret ar fi ştiut că-s de la „Wessemer", şi nu de la „Textinghouse". Ce să-i faci ? Aşa lucrează statul, generalii noştri...

Bigellow dete din umeri.

— Zău dacă nu mi-ar plăcea să dea o dată peste noi şomerii ăştia ! Să te văd atunci dac-ai mai râde atâta de amărâtul ăsta de guvern.

— Lăsați astea, interveni împăciuitor Wrigley, frecându-și distrat creştetul cu mâna-i păroasă şi clipind din ochii săi albaştri apoşi. Ce facem? Asta-i întrebarea !

— Păi asta vă explic mereu, stărui Bigellow. Societatea „Textinghouse", chiar dacă pune mâna pe invenţia românului, tot n-o s-o folosească niciodată. Noi, la fel. Şi atunci, de ce să nu cădem la un acord ?

Orsini îl privi cu aceeaşi ironic dulce.

— Înţelege o dată, dragul meu ! Prefer să am invenţia în casa mea de bani şi să pot eu să-l ameninţ pe Rockepont decât să mă amenințe el pe mine. Dacă mâine îmi vine poftă să lichidez Societatea „Wessemer", să plasez capitalul în altă parte şi să ruinez deodată toată industria de fibre

plastice şi de textile ?

Văzând lumina de alarmă din ochii generalului, Orsini adăugă iute :

— Desigur, dac-aş face asta, te-aş preveni din vreme, ca să scapi cu bine de pachetul tău de acţiuni. Şi pe urmă ţi-am mai explicat ceva: invenţia românului e paşnică, dar noi, la nevoie, putem să-i dăm zeci de aplicaţii în război...

— Deci, spuse Bigellow resemnat, e simplu : trebuie să punem mâna pe român. Numai că, îţi repet, am încercat să-l răpim şi n-am izbutit. Dacă n-ar fi fost agitaţia asta blestemată, se rezolva totul mai iute. Aşa, însă, trebuie să trec peste şeful poliţiei, care-i omul lui Rockepont. Şi, ca să trec peste prefect, e nevoie să obţin o dezlegare de la preşedintele statului. Altfel, gândește-te, Rockepont abia aşteaptă să mă scoată din fruntea serviciului secret! Şi aşa patru miniştri au făcut un memoriu în care mă declară pe mine vinovat de toate grevele şi agitaţiile. Chatterley, de la Finanţe, a declarat chiar că serviciul secret e plin de comunişti...

— Ştiu, ştiu, răspunse Orsini plictisit, dar trebuie să ne grăbim. Simt pe aici prezenta unei mâini străine. Eşti sigur că Muşat ăsta n-avea cumva o bandă a lui ?

45

Clădirea în care se afla sediul lui Nostril, era relativ mică, pierdută printre zgârie-norii învecinaţi.

„Am noroc! — îşi zicea inspectorul prefăcându-se că

doarme la volan, ca un şofer obosit care-şi aşteaptă stăpânul. Clădirea nu-i lipită de vreo alta : imposibil să te strecori pe altundeva.”

După jumătate de oră de „somn”, Nostril, cu ochiul său experimentat, reperă o cafenea aşezată tocmai la coltul străzii. Ieşeau şi intrau unii indivizi care-i păreau cunoscuţi. Probabil că Bishop îşi organizase în cafenea postul de supraveghere.

Nu era voie de parcat maşina în faţa cafenelei, aşa încât o porni pe jos până acolo. Îl descoperi pe inspectorul Bishop sub înfăţişarea unui tată de familie, cu mustaţă mare, care dăscălea mereu două fetițe de 4—5 ani spunându-le să nu mai mănânce atâtea prăjituri. Bishop îl recunoscu imediat.

Nostril se aşeză chiar la masa lui şi comandă o bere.

— Copiii sunt cel mai bun travesti, râse Bishop. Atunci când ai copii cu tine, nimeni nu te poate bănui că te ocupi cu filajul.

— Sunt ale tale fetițele ?

— Ale unei vecine. Mary, lasă prăjitura la loc, ai mâncat destul! I-am declarat mamei lor că le ador şi, de câte ori am vreo misiune mai de soi, le iau cu mine. Mămica lor nu-mi cunoaşte meseria. Edith, nu băga mâna-n nas !

— Care-i dispozitivul ? întrebă Nostril.

Bishop începu să deseneze grăbit:

— Uite, astea-s cele cinci posturi de observaţie ale

oamenilor tăi, aşa cum mi le-ai indicat tu. Le supraveghez cu astea şapte posturi volante. Edith, ai răbdare, îţi desenez şi ţie un iepuraş. Aici, la etajul III deasupra noastră, e postul fix al serviciului secret — apartamentul pictoriţei ăleia nebune. E supravegheat de peste drum. Mary, ţi-am spus să nu mai mănânci atât! Că mai mult nu vreau să mă apropii de serviciul secret.

Timp de 10 minute, uitând să mai supravegheze pe Mary şi Edith, se înfundă în explicarea dispozitivului, iar când termină, cele două fetițe mâncaseră încă cinci prăjituri ; se puseseră astfel temeliile unei drame medicale care, izbucnind seara în familie, avea să-i răpească lui Bishop multă vreme dreptul de a mai plimba fetițele prin oraş.

La urmă. Nostril, satisfăcut, exclamă:

— Nici o muscă nu mai poate pătrunde acum în sediu.

— Afară de cazul că se legitimează ! râse Bishop. Mary, unde-s prăjiturile ? Aoleu ! te pomeneşti că le-aţi mâncat pe toate ?!

Fetița se dezvinovăţi ; Nostril, nobil, luă asupra sa două prăjituri, spunând că el le-a mâncat, aşa încât inspectorul se linişti.

— Fiindcă veni vorba de copii, spuse Nostril poznaş, bătând pe masă cu două degete care imitau mersul unui om şi gâdilând-o pe Edith, vreau să arestez doi copii şi pe mama lor, dar să-i ţin la tine până luni. O să ţi-i trimit prin Healey.

— Am auzit că în cazuri grele, în loc să baţi anchetaţii, le chinuieşti nevestele şi copiii, spuse Bishop, indispus deodată. La mine în sediu nu permit asta. Eu lucrez cinstit: schingiuiesc pe cei anchetaţi, şi basta.

Se simţea mândru de faptul că îi torturează doar pe arestaţi.

— Vezi-ţi de treabă ! spuse Nostril, uşurat că celălalt nu pare curios să afle identitatea prizonierului. Îi arestez ca să-i pun în siguranţă. Numai pentru asta...

— Dacă vrei să-i baţi, treaba ta, dar nu la mine în sediu.

În clipa aceea, un om prăpădit care căuta să vândă un căţeluş de pluş apăru în uşa cafenelei. Expresia feţei lui Bishop se schimbă brusc :

— Ei, Nostril, cred că ai stat destul. Acum pleacă de aici. S-ar putea să fii recunoscut.

Vorbea cu o însufleţire comică. Se vede că perspectiva celor 50.000 de dolari îl încălzise : punea mult suflet în această pândă.

— Pleacă, Nostril, de-aici ! parcă ai fi un copil! Se poate? te temi că oamenii tăi au făcut spargerea, dar, în acelaşi timp, mai dai târcoale pe-aici, ca să-i sperii ? Mai bine du-te acasă şi invită-l pe Healey la tine, cu nevasta, ca să-i înlături orice bănuială.

— Ţi-ai găsit! spuse Nostril râzând. Niciodată în 20 de ani nu l-am invitat, abia o să devină bănuitor.

Totuşi se duse ascultător acasă :

„În fond, Bishop se pricepe la treburi de-astea, nu-i nevoie să se-arate pe-aici şi o matahală ca mine. Totuşi aş da poate un an din viaţă să rămân aici, de-aş şti că pot să văd cine şi cum o să pătrundă în biroul meu. Sau poate nu chiar un an, dar la vreo două luni din viaţă tot aş renunţa."

Astfel se tocmea Nostril, neştiind că nu mai are de unde renunţa la două luni din viaţa lui.

46

— Dar vă rog, doamnă Shershow, aţi fost întotdeauna atât de bună cu noi...

Doamna Shershow o ţinea minte pe Glenda încă de la logodnă, când ochii ei verzi străluceau ca aceia ai unui puişor de tigru. Intrase atunci în prăvălie privind la fel de lacomă şi batoanele de ciocolată cu alune, care se înălţau ca un munte deasupra tejghelei, şi oranjadele aburite de gheaţă, şi ochii unui flăcău subţire şi brunet, de care se îndrăgostise. Se aşezaseră amândoi pe nişte scaune înalte de bar, îşi înfipseseră paiele în acelaşi pahar înalt, bând zeama răcoritoare, râzând şi sărutându-se când se credeau neobservaţi. Asta fusese acum zece ani. Ochii puiului de tigru își pierduseră acum strălucirea, aveau un luciu nesănătos, de stofă uzată.

— ...Doar ne cunoaşteţi, vorbea ea mai departe, avem un copil, suntem cinstiţi, am plătit întotdeauna la timp, ce vină avem noi că Jim... Dar, vă spun, o să găsească el ceva de lucru. Nu e vorba de mult: câteva conserve, un lapte

praf pentru copil...

— Du-te, pleacă, ieşi ! şuieră mânioasă doamna Shershow. Nu vă dau nimic! Îmi datoraţi destul si aşa. Afară !

Rămase astfel, cu degetul întins poruncitor înainte, până ce ochii verzi dispărură din faţa ei. Atunci, în mijlocul prăvăliei pustii, doamna Shershow se grămădi deodată pe un scăunel şi începu să plângă. Plângea încet, fără zgomot, iar Harry Shershow, intrând pe uşa din dos, trebui să privească în toate direcţiile ca s-o descopere.

— Iar plângi ?

— Nu mai pot. A fost Glenda... Au pierdut şi alocaţia de şomaj... Mi-a cerut lapte praf pentru copil...

— Ce vrei să facem ? mormăi el necăjit. Tot capitalul nostru s-a topit în marfă dată pe datorie.

— Ştiu, oftă femeia, dar mă doare să refuz oamenii. Ce drăguţă era... şi să vezi ce ochi trişti are acum. Am ţipat la ea, am fost rea — că mi-era milă. Auzi... nici măcar un borcan de lapte praf nu i-am dat... Simţeam că n-ar fi fost cinstit: dăm faliment, nu mai e marfa noastră, n-am voie s-o dau cadou. Oh, de ne-ar lichida mai repede magazinul ! Să crăpăm de foame, da să nu mai sufăr atât...

— N-avea nici o grijă, spuse el şi o mângâie necăjit pe umăr. Joi avem scadenţă. Să vezi că ăştia de la Lacy's o să ne înghită şi pe noi... o să le revină toată prăvăliuța pe gratis... şi n-o să vrea să ne primească nici măcar ca

angajaţi...

Tresăriră amândoi. În prăvălie intrase un client. Era destul de bine îmbrăcat — nu părea dintre aceia care cer pe datorie — şi cerceta curios şi parcă nedumerit întreaga prăvălie.

— Cu ce vă servim ? întrebă Shershow.

— Nu m-am hotărât... Cum merg afacerile ?

— Sunteți de la fisc?

— Nu, vreau să cumpăr prăvălia.

— Nu cumva sunteți de la Lacy's?

— Nu.

— Atunci de la Trustul „Macpherson" ?

— Nu, şefule. Vreau să-mi deschid aici o măcelărie.

Doamna Shershow era cât pe ce să-i spună că nu prea va avea cui să vândă carne, dar Harry făcu iute unul din acele semne celebre care se vor discrete şi prin care bărbaţii au obiceiul să ceară nevestelor să tacă.

— Mda..., zise el.

Să se laude că îi merg afacerile nu s-ar fi putut, doar celălalt era şi el la curent cu criza. Dar nici să-şi deprecieze magazinul nu putea. Aşteptă, deci, cu sufletul înfiorat de speranţă.

— Clădirea e rezistentă ?

— Foarte ! exclamă doamna Shershow, iar soţul ei, uşurat, își dădu seama că nu mai trebuie să aibă nici o grijă : va şti ea ce să spună şi ce nu.

— Aveți frigorifere ?

Nu, din păcate n-aveau decât unul mic.

— Atunci unde să mi-l instalez ? Există vreo încăpere în fund ?

Da, exista, dar o încăpere prea mică.

Necunoscutul dădu să plece — soții Shershow îngheţaseră —, dar, după câțiva paşi, se întoarse:

— Nu cumva aveţi o curte în fund ? Mi se pare că-i un spaţiu gol rămas între case.

— Da, zise iute Shershow, pe partea cealaltă e un spaţiu gol care mărgineşte o clădire veche a poliţiei. Au vrut s-o dărâme, să facă în locul ei şi al curţii un bloc mare, lipit de-al nostru. Dar, până să aprobe statul şi poliţia, locul a rămas gol.

— Eh, poliţia ! zise necunoscutul plictisit. Înseamnă că toată ziua o să-mi urle în cap automobilele cu sirenă, o să văd pe la ferestre indivizi care ţipă şi plâng...

— Vă înşelaţi, spuse doamna Shershow, poftim, uitaţi-vă: un zid de beton ne izolează complet de curtea poliţiei.

Soţii deschiseră grăbiţi uşa din fund. Necunoscutul examină curticica pe care o mărginea zidul de beton.

— Aţi putea amenaja aici un frigorifer-minune, subteran, declamă Shershow vesel, şi cred că autorizaţia nu e greu de scos.

— Hm, cam complicat. Cât cereţi pe prăvălie?

Se tocmiră, dar necunoscutul părea grăbit şi cedă iute... Spre marea mirare a soţilor Shershow, le numără banii pe loc şi, întinzându-le o carte de vizită, le spuse :

— Luni veniţi la biroul meu să facem formele legale. Tot luni o să capăt şi autorizaţia. Mă grăbesc însă : o să începem lucrul numaidecât.

Dădu un telefon şi, după trei minute, vreo zece lucrători instalară în curtea din dos o prelată mare şi începură să sape. Aveau nişte pichamere puternice, dar nu prea zgomotoase, al căror uruit se pierdea în larma oraşului.

Domnul Shershow îşi privi soţia cu ochii umeziţi de emoţie. Ochii lui spuneau clar: „Suntem salvaţi". Ea zâmbi cam trist totuşi şi, întorcându-se spre noul proprietar, îi spuse :

— Daţi-ne voie să luăm, de noroc, două cutii de lapte praf. Am promis că le duc unei prietene, pentru copilul ei.

47

Roxana încerca să-şi facă lecţiile. O plictisea să înveţe cine erau argonauţii. „Să învăţ cine erau argonauţii, şi

tăticu-i arestat. Lâna de aur — fleacuri. Tăticu spunea că se poate face o lână de o mie de ori mai bună. Tăticu să fi fost aici, mi-ar fi explicat. Mama e necăjită, de ce s-o mai bat la cap ! Din casă n-am mai ieşit de ieri, de când a plecat tăticu'. Vreau şi eu să mă joc. Poliţiştii ăia nu mă lasă. Or mai fi ăia afară ?

Puiu dormea.

Fără să mai bată la uşă, un agent pătrunse înăuntru.

— Doamnă, strângeți-vă lucrurile. Sunteți arestată.

Marieta Muşat dete să iasă din apartament.

— Stop ! Încotro ?

Speriat de strigăt, Puiu se trezi.

— Vreau să chem o vecină, spuse femeia, să-i încredinţez copiii.

— Nu-i nevoie. Copiii sunt şi ei arestaţi.

Roxana începu să plângă.

— „Arestaţi" înseamnă că ne duce la poliţie ? întrebă Puiu.

Mama, în timp ce-l îmbrăca, se căzni să-i răspundă fără tremur în voce :

— Da, Puiule, de mult voiai să vezi cum arată poliţia.

— Noi suntem gangsteri ?

Mama nu răspunse. Agentul făcu o mutră chinuită, se bălăbăni pe un picior şi vorbi cu greu :

— Lasă, flăcăule, nu te necăji, c-o să-ţi arătăm o puşcă adevărată şi cătuşe adevărate, şi revolvere, şi tot ce se vede prin filme.

— Nu vreau, zise Puiu. Aţi împușcat atâta zilele astea pe aici, că m-am săturat de revolvere. Dacă începeţi şi la poliţie să împuşcaţi, eu nu mai merg acolo.

Mama îi încheiase cămășuța, dar Puiu începu să se zbată:

— Nu vreau să merg.

— Gata, zise agentul, dacă nu-ţi place, gata, nu-ţi mai arătăm revolvere. Nici n-o să împușcăm, zău, frate dragă. Avem acolo şi bomboane.

— Nu vreau să merg, zise Puiu.

— Avem şi filme !

— Nu vreau să merg, răspunse Puiu.

Atunci mama, mângâindu-l, îi spuse:

— Şi tăticu e la poliţie. O să fim mai aproape de tăticu.

— Să mergem, zise Puiu grăbit.

48

În tot cursul zilei de duminică, Nostril se informase

telefonic de situaţia sediului, ba de două ori mersese până acolo, să verifice personal „blocada invizibilă” organizată de Bishop.

Cu toate acestea, luni dis-de-dimineaţă, cu două ore înainte de începerea lucrului, inspectorul, nemaiavând răbdare să aştepte, plecă de acasă. Pe drum, la tot pasul, i se părea că zăreşte o bandă numeroasă fugind cu lucrurile furate din biroul lui. Au răzbit oare ?

Bishop îl întâmpină în stradă, cu ochii înroşiţi de nesomn.

— Nostril, dragă, îţi repet: nici o fiinţă omenească, afară de sergenţii de serviciu, n-a intrat în sediul ăsta şi n-a ieşit fără să am numele exact şi fotografia. Nimeni străin de poliţie, afară de cinci arestaţi. Garantez. De sâmbătă de la două până acum, garantez !

— Îţi mulţumesc, zise Nostril dezamăgit. Era totuşi nerăbdător să ajungă mai repede în birou, să vadă dacă banda a răzbit la dulapul lui de fier sau nu — şi dădu să plece.

— O clipă ! îl opri Bishop. Cum rămâne cu banii ? Ai vorbit de 50.000. Acum poţi să-mi spui şi mie despre ce afacere e vorba, ia-mă părtaş !

— Dragă, răspunse Nostril afectat, dacă dau lovitura, o să-ţi capeţi banii. Despre ce e vorba, nu pot încă să-ţi spun: crede-mă că e mai sănătos.

— Te cred, te cred, încuviinţă Bishop grav. N-am nici o

pretenţie. Dar pe femeia aia, Marieta Muşat, şi pe copii, nu mai pot să-i ţin arestaţi la mine în secţie. Trebuie să raportez şefului. Se pare că-i vorba de o chestie serioasă, o invenţie, şi, mă-nţelegi, disciplina mă obligă să raportez şefului.

Nostril îl privi fără să-şi ascundă ciuda.

— E-n regulă, ai câștigat: capeţi zece la sută.

— Cin'zeci, zâmbi Bishop rugător şi ironic.

— Douăzeci.

— Pentru tine ce nu fac eu ? Treizeci la sută.

— S-a făcut, cedă Nostril şi dete să plece.

— Stai, zise Bishop. Ce garanţie îmi dai? Te cred pe cuvânt, dar... mă-nţelegi...

— N-am ce garanţie să-ţi dau. Poţi oricând să mă denunţi, asta-i cea mai bună garanţie.

— Ai dreptate, încuviinţă Bishop. Doar un cuvânt mai vreau să-ţi spun, şi eşti liber. N-aş vrea să mi se întâmple vreun accident, ceva, şi pe urmă să ai tu de suferit. Aşa că e mai bine să ştii : am lăsat, în patru locuri diferite, scrisori care să fie deschise după moartea mea. Am scris acolo tot ce-am putut să aflu despre cazul Muşat. Fii deci atent să nu păţesc ceva.

— Îţi mulţumesc că mi-ai spus, glăsui Nostril solemn.

Îşi strânseră mâna cu gravitate. Nostril se repezi spre sediu să vadă rezultatul capcanei.

49

Avea biroul la etajul 1 şi, în ciuda corpolenţei sale, urcă treptele câte două. Fugi pe coridor şi se opri, încremenit, la jumătatea drumului : un miros neplăcut îi izbea nările.

— Mister Nostril ! îi spuse timid o femeie de serviciu, de ce nu ne lăsaţi să facem dimineaţa curăţenie la dumneavoastră ?

Fără să-i dea importanţă, Nostril strânse din pumni : „Cum de am uitat?". Îşi amintise că şi în ziua spargerii, intrând în birou, fusese izbit de acelaşi miros, un miros de flori care au stat închise peste noapte într-o cameră.

Cu degetele tremurânde de emoţie, descuie uşa exterioară, de fier, a biroului său. Uşa se deschidea spre interiorul camerei şi Nostril simţi înăuntru o rezistenţă, ca şi când un trup moale ar fi stat în calea uşii.

Se opinti cu întreg corpul său masiv şi, până la urmă, izbuti să deschidă uşa. Ceea ce văzu întrecea tot ceea ce şi-ar fi putut închipui.

50

Nu se putea intra în odaie: până la jumătate din înălţimea încăperii, o masă uriaşă de pânză albastră ocupa întreg spaţiul.

Chemând oamenii în ajutor, Nostril îndesă pânza şi îşi

croi anevoie drum până la dulapul de fier. Băşicile de cauciuc, chimicalele, totul dispăruse. Rămăseseră doar cântarele, dar până şi platanele lor de celuloid fuseseră răpite. Inspectorul Bishop, care alergase după Nostril, rotea nişte ochi plini de uluire.

— Scoateţi odată pânza asta afurisită ! începu Nostril să urle ca ieşit din minţi. În cinci minute să n-o mai văd în birou !

Începu o agitaţie fantastică. Înarmaţi cu cele mai ciudate arme, oamenii sfâșiau bucăţi mari de pânză, formau un lanţ care scotea pe întreg coridorul baloturi interminabile de culoare albastră.

— Opriţi ! strigă deodată Nostril.

Se apropie de doi oameni care cărau o grămadă de pânza.

— Cine are o lupă ?

Spre deosebire de restul pânzei, bucata pe care o ţinea acum în mâini avea o pată ruginie pe ea. Nostril privi atent prin lupă.

— Sânge, spuse el. Bucata asta puneţi-o deoparte.

După zece minute, când Nostril putu, în sfârșit, să intre în camera sa, văzu că i-au dispărut covorul, masa de lucru, telefoanele, două biblioteci încărcate cu anale judiciare şi cărţi poliţiste, perdelele, tava cu plăcinte, cuierul, scaunele, într-un cuvânt aproape întreg mobilierul, cu excepţia

dulapului de fier. Pe jos zăceau nişte obiecte de metal. Nădăjduind să găsească vreun indiciu, Nostril se aplecă, luându-le cu mare băgare de seamă ca să nu lase amprente. Obiectele — nişte broaşte fără cheie — îi păreau cunoscute. Până la urmă, stupefiat, își dădu seama că erau broaştele de la propriul său birou dispărut.

— Cine naiba, înainte de a fura un birou, se apucă să demonteze broaştele şi să le lase la faţa locului?

Dădu toată lumea afară din birou (inclusiv pe Bishop, căruia îi ceru să aducă de urgenţă familia lui Muşat), ceru din biroul de alături un scaun, luă de la secretară nişte plăcinte cu vişine şi se aşeză pe scaunul de lemn, în mijlocul camerei aproape pustii. Podeaua era şi ea mâncată în unele locuri, parcă s-ar fi dat acolo o luptă între uriaşi.

,,Nostril — îşi spuse inspectorul —, ai maximum o oră ca să afli adevărul, dacă vrei să mai câștigi ceva în afacerea asta. Peste o oră, presimt, o să fie prea târziu."

Nostril avea poate dreptate spunând că într-o oră va fi prea târziu, dar într-o privinţă se înşela : „misterul" era foarte simplu de rezolvat, şi avea să-i ceară mai puţin de o oră.

51

Trecură aşa poate vreo zece minute, timp în care Nostril mânca şi se gândea. Subit, azvârli cât colo pe tavă o plăcintă pe jumătate mâncată şi fugi iute pe coridor :

— Alo, toată lumea, căraţi imediat toată pânza în

camera, specială !

Cu inima bătindă de emoţie, urmări forfota oamenilor care duceau pânza în camera specială, o cameră fără ferestre, care n-avea mobilier, afară de un pat de fier; o cameră rezervată torturilor. O jumătate de perete, din sticlă de oţel, permitea observatorului să urmărească toate fazele schingiuirii. Nostril merse în cabina de observaţie alăturată şi ceru să-i fie adus acolo inginerul Muşat.

— Adică în camera specială ?

— Nu, nu ! spuse febril Nostril, care se grăbea, în cabina de observaţie !

Inspectorul trase o perdea, ascunzând astfel privirilor camera specială, mai dete prin telefon câteva indicaţii şi se ridică de pe scaun în întimpinarea lui Muşat.

— Legaţi-l, spuse el lui Healey. Aşa... Acum aşezaţi-l pe scaun... legat... cu faţa la camera specială... Nu, nu trage perdeaua, las' c-o trag eu la momentul potrivit.

Îi şopti lui Healey câteva instrucţiuni. Apoi cu glas tare:

— Lasă-mă singur cu el.

Nostril se sprijini pe spătarul scaunului de care şedea legat Mușat şi îi spuse în ureche :

— Domnule inginer, ţin să te felicit pentru invenţia dumitale.

Muşat se crispă în frânghii, dar nu spuse nimic.

— Te rog să mă scuzi, continuă Nostril, dar vineri noaptea, când te-am percheziţionat, credeam că ai ascuns ceva în tivul batistei şi l-am desfăcut. M-am mirat eu că nu-i un tiv cusut, dar credeam că-i vreo noutate a industriei de plastice. Acum însă îmi dau seama că tivul acela era foarte important. Şi eu, prostul, care credeam că a pătruns la mine în birou o bandă şi că a lăsat pe locul spargerii un balot amintire !

Nostril luă telefonul şi întrebă: ,

— Ascultă, Healey, au venit ? Grăbeşte instalarea!

Se întoarse spre român şi continuă :

— Aşa-zisa dumitale batistă, bucata aceea de pânză albastră pe care ţi-am confiscat-o şi am pus-o în dulap, e o substanţă nouă. Probabil vie, plantă, burete, adunare de microorganisme, nu ştiu nici eu ce, dar în orice caz este vie. Vie mai ales pentru ca se înmulţeşte.

Cum se înmulţeşte ? Habar n-am. Fapt e că azi pui într-un dulap o simplă batistă, iar peste noapte batista, devorând, înghiţind, asimilând toate hainele şi hârtiile din dulap, ba chiar şi hârtii secrete, ca să mă sperie pe mine, creşte, creşte, creşte atât că nu mai încape în dulap, creşte atât de puternic, încât până la urmă sparge şi broasca dulapului, numai ca să-şi facă loc. O zi şi încă una mai apoi, sâmbătă şi duminică, balotul dumitale de pânză, înmulțindu-se şi crescând, mi-a mâncat covorul din birou, scaunele, masa de lucru, tot ce nu era metal. Am găsit pe pânză o pată ruginie de sânge. Cred că era bucata de origine, batista pe care ai pătat-o cu sângele dumitale când

te-ai şters. Cum de n-a înghiţit şi sângele ? Pesemne că l-a înghiţit doar prin tiv, dar că partea din mijloc e compusă din celule moarte. Magazia asta de pânzeturi reprezintă strănepoţii batistei dumitale de alaltăieri. Aşa e?

Muşat nu răspunse.

— Sâmbătă dimineaţa am scos balotul din dulap, dar la prânz, când să-l pun la loc, nici nu mai încăpea. Crescuse în câteva ore, dar nu mi-am dat seama. Credeam că asta-i din cauză că l-am răscolit. L-am lăsat în mijlocul camerei ; acuma, fii atent, domnule inginer ! E adevărat că la toate încercările cu reactiv ale chimiştilor noştri substanţa s-a dizolvat. Totuşi o proprietate a ei nu mi-a scăpat. Dacă misterioasa dumitale substanţă plastică vie înghite lemnul, fibrele, tot ce e materie organică sau tot ce, având o duritate mai mică, poate fi mâncat, dacă roade şi parchetul, atunci înseamnă că ea e în stare să devoreze şi oamenii. Sunt convins că nu e o pânză patriotică şi că ea nu face nici o deosebire de naţionalitate între români, toridieni sau alte naţii. Acum, fii atent, domnule Muşat! Dacă nu ne spui dumneata secretul formulei, vom fi nevoiţi să studiem singuri felul cum se hrăneşte şi se înmulţeşte misterioasa dumitale pânză vie.

Nostril dete brusc perdeaua la o parte, şi prizonierul scoase un strigăt de groază : o femeie şi o fetiță, cu spatele lipit de sticla de oţel, se fereau de atingerea mormanelor de pânză, în vreme ce un băiat, în care inginerul îşi recunoscu copilul, întors, de frică, cu spatele la pânză, stătea ocrotit de mâna mamei sale şi îşi turtea nasul de sticlă. Cât despre pânza albastră, ea, spre mirarea de o clipă a lui Nostril,

parcă palpita, unduia.

— Vezi ce fenomen interesant ? spuse inspectorul. Înainte, pânza nu se mişca, pentru că mijlocul pânzei nu se înmulţeşte, ci numai marginea. În balot marginea ei avea câteva sute de metri. Acum însă, când pânza e mai mare, şi mai ales când a fost ruptă în sute de bucăţi, marginile ei nu mai măsoară câteva sute de metri, ci, dacă ai aduna toate fâșiile, kilometri şi zeci de kilometri; viteza ei de înmulţire a crescut de sute şi mii de ori. O vezi ? parcă pulsează ! Maria dumitale, şi Roxana, şi... — mă scuzi, îmi scapă numele adorabilului dumitale băieţaş — am impresia că nu se simt prea bine acum. Nu te emoţiona : nu cred să fie o pânză de-a dreptul vătămătoare, altminteri n-ai fi purtat-o în buzunar, s-o duci la consulatul român. Nici oxigenul familiei dumitale nu-l poate răpi — am luat măsuri de oxigenare a camerei speciale. Am pus acolo tot felul de obiecte, ca să aibă cu ce să se hrănească. Cred că mai întâi mormanele de pânză o să-ţi strivească familia — neavând loc unde să crească — şi abia apoi o s-o devoreze, încetul cu încetul. Dacă pânza s-ar înmulţi aşa la infinit, nici n-ar putea fi folosită : şi-ar face o doamnă cine ştie ce rochie după ultima modă, scurtă de tot, şi până la sfârșitul balului s-ar pomeni că i-a trecut de pantofi, în chip de trenă. Te-ai culca în pijama seara, iar dimineaţa te-ai trezi într-o magazie de textile. Probabil că dumneata cunoşti mijlocul prin care se poate opri creşterea aceasta, ştii cum să faci tivul. Nu-ţi cer nici o formulă: vreau să te ajut doar să-ţi salvezi familia. Oricând vrei, te dezleg şi îţi dau voie să te duci şi să opreşti balaurul ăsta de pânză ! Ce zici ?

Nostril socotea că marii inventatori, fără excepţie, ca şi

alte genii, nu sunt oameni în toate minţile. Totuşi se înfioră auzind şuierul de nebunie şi ură care răzbătea în glasul românului:

— Eu sunt mort, gemu Muşat. De când am încăput pe mâinile voastre, am considerat că eu şi familia mea suntem un grup de morţi. Nu am nimic de spus şi de făcut. Dacă v-aş divulga formulele mele, tot m-aţi omorî la urmă.

— Regret foarte mult, încheie Nostril, atunci eu mă retrag şi te las să vezi cum moartea de care vorbeşti devine fapt. Dacă te răzgândești, n-ai decât să strigi formulele : nu merită pentru câteva secrete acolo să-i vezi pierind pe ai tăi.

Muşat privi cu ochi mari femeia pe care o iubea şi cei doi copii. Erau acum întorşi toţi cu faţa spre el: băiatul îi făcea semne, bucuros că l-a regăsit, iar în ochii lui de copil lucea siguranţa că tata, acea fiinţă care pentru orice copil mic e cea mai puternică şi cea mai dreaptă de pe lume, îl va scăpa.

— La cinci minute după ce verificaţi formulele, mă veţi ucide, spuse inginerul, trist şi resemnat. Şi dacă nu mă omorâți, tot mort o să fiu.

Nostril puse mâna pe clanţă şi îi azvârli îndărăt, peste umăr, câteva vorbe grăbite :

— Poate că te mint, poate că vă voi omorî, dar ai unu la sută şanse să-i scapi. Însă dacă taci, vor muri sigur — sută la sută.

— Stai ! strigă Muşat. Gândește-te la încă ceva : cu viaţa alor mei poţi să mă mai şantajezi o lună, două, un an. Însă dacă-i laşi să se prăpădească acuma — gata, ţi-ai distrus ultimul atu. Asta am vrut să-ţi spun. Acum, du-te !

Numărul 110

52

Abia apucase Nostril să iasă din cameră, când o mână grea i se puse pe umăr :

— Eşti arestat !

— Cum, de ce ? Cine sunteți ?

Vedea după înfățișarea oamenilor din faţa sa că sunt cu toţii de la serviciul secret. Se aşteptase la asta. Privi la ceas : „Da, exact într-o oră au aflat de toată afacerea asta. Era de presupus".

— Ştii prea bine cine suntem ! îi vorbi calm un om înalt şi uscăţiv, negricios, în care Nostril îl recunoscu, în ciuda hainelor civile, pe generalul Bigellow. De ce n-ai înştiinţat serviciul special? Te joci? Ştii doar că orice caz de invenţie trebuie să fie comunicat serviciului secret!

— În loc să mă arestaţi, mai bine mi-aţi fi cerut ajutorul ! protestă înciudat Nostril. Nu m-am ferit de serviciul special, am întârziat numai. Abia vineri l-am

arestat. Maine vă chemam.

— Dragă Nostril, spuse prietenos generalul, să-ţi fie țărâna uşoară. Ca să pătrund aici peste capul poliţiei, a trebuit să iau un ordin scris de la preşedintele statului. Dacă n-ai fi minţit când te-am întrebat unde-i românul, poate ai mai fi scăpat cu viaţă. Aşa însă, mă voi vedea silit să raportez că te-ai opus serviciului special şi că ai fost ucis în timpul luptei. Care ţi-e ultima dorinţă? Vrei poate să mănânci o plăcintă cu vişine?

— Văd că mi-aţi studiat obiceiurile, râse Nostril. Nu, domnule general, ultima mea dorinţă e să fac un serviciu ţării.

— Haide, haide, făcu generalul, nu încerca să mai câștigi o secundă de viaţă cu tirade. Spune iute.

— Îmi dau seama că mă omorâți pentru că ştiu prea multe. Dar vreau să vă previn că mai e un cetăţean care cunoaşte tot cazul.

— Healey ?

— Nu, altul. Nu vă cer o decoraţie post-mortem. Daţi-mi o pensie pentru familie şi un loc onorabil la cimitir, şi vă spun numele lui.

— S-a făcut, zise generalul. Ai cuvântul meu de onoare.

Nostril îşi aminti de renghiul cu scrisorile pe care i-l jucase Bishop şi minţi :

— Am lăsat la mai mulţi avocaţi, în testament, toate

amintirile mele. Le-am spus însă : „în caz că se iveşte o pensie, aruncaţi testamentul în foc !”.

— Bine, bine, zise generalul plictisit: 100 pe săptămână. Ei, hai, cine e ?

Atunci Nostril, cu o sălbatică bucurie de răzbunător, spuse:

— Inspectorul Bishop. E asociat cu mine. Dacă primesc eu un glonte în ceafă, să primească şi el!

Spunând acestea, Nostril, cu un sentiment al dezastrului, avea o ciudată satisfacţie. Ştia că înăuntru, în acest timp, familia lui Muşat e devorată şi că astfel se distruge ultimul argument care l-ar fi putut hotărî pe român să vorbească. Mai mult: buzele lui Muşat vor fi pecetluite veşnic de ură.

Un agent îi scoase lui Nostril revolverul din buzunar şi urlă:

— Hai, mergi !

O porni pe coridorul subteran, așteptând glontele dintr-o clipă în alta. Genunchii i se muiaseră. Se opri.

— Ce e ? întrebă plictisit agentul. Mergi înainte!

— Să nu uitaţi de Bishop. Şi să vă ia dracul pe toţi !

Se prăbuşi greoi, corpul lui moale nu făcu nici un zgomot. Mâna i se întinse înainte, parcă ar fi încercat să apuce ceva. O viaţă întreagă alergase după câștig.

Degetele se zbătură puţin, înfrigurate, apucară un zgrunţure al peretelui umed şi se înţepeniră.

— Uf! da’ greu mai era şi ăsta ! spuse, în loc de discurs funebru, unul din agenţii care îl cărau.

53

Uşa cabinei de observaţie se deschise brusc. Cineva, calm şi metodic, îl dezlega pe Muşat.

— Domnule inginer, spuse serviabil generalul Bigellow, aţi fost preluat de serviciul secret. Veţi fi mutat într-un laborator, să ne daţi formulele. Torida are nevoie de ele.

Muşat nu-şi ridică privirile. Când ultima frânghie fu desfăcută, inginerul căzu de pe scaun. Fusese leşinat, dar căderea îl trezi. Sări în picioare, scoțând un răcnet neomenesc :

— Uite !

Cu degetul întins, arăta femeia cu cei doi copii, care se zbăteau asemenea unui inform Laokoon în şerpii de pânză albastră. Se pare că pânza nu le cauza nici o durere, dar că palpitaţia materialului, care devenea tot mai puternică, îi speria, creşterea pânzei fiind o permanentă ameninţare de înăbuşire şi strivire.

— Daţi-le drumul mai iute ! strigă Muşat.

— Regret, răspunse generalul. Am instrucţiuni de a lăsa familia să vă fie lichidată în caz că nu-mi comunicaţi formulele dv. Cum aţi obţinut ca un ţesut macromolecular

să se înmulţească ? Puteţi imprima în toate culorile ?

— Nu pot să vă răspund aşa, în două cuvinte ! strigă înnebunit Muşat. Daţi-le drumul şi vorbim pe urmă.

— Regret, spuse generalul.

Muşat deschise gura să spună ceva, căută aer, se clătină pe picioare, întinse mâinile înainte căutând un sprijin şi, până să apuce să-l prindă cineva, căzu moale pe măsuţa din faţa lui, încleștându-și mâinile pe telefon, ca şi când ar fi vrut să se ţină de el.

Generalul îl apucă brutal de umăr, zgâlțâindu-l şi încercând să-l întoarcă spre el. În clipa următoare văzu un fulger negru şi, înainte de a-şi da seama ce s-a întâmplat, simţi o izbitură cumplită în cap. Muşat, cu o forţă neaşteptată, îi repezise telefonul în tâmplă. O clipă după aceea, agentul de alături, care nu putuse să tragă din cauză că Bigellow stătea între el şi inginer, văzu că generalul se prăbuşeşte. Acum putea să tragă în Muşat şi trase. Aproape în aceeaşi clipă, răsunaseră de la spate câteva împuşcături.

Muşat căzu peste general.

54

Se repeziră cu toţii asupra lui Bigellow şi văzură că trăieşte.

— A avut noroc, zise unul din agenţi, uite ce l-a scăpat ! şi arătă şnurul rupt al telefonului. Firul a oprit din forţa

loviturii. Al naibii tip era şi românul ăsta !

— Să-ţi spun drept, spuse unul din agenţii care îl pălmuia pe Bigellow ca să-l trezească, nu-mi pare rău că l-a mai pocnit puţin pe şefu’. De când cu scăderea acţiunilor „Wessemer", a devenit tare nervos. Da' nu se trezeşte, cred că românul i-a făcut rost de-o internare în spital pe vreo lună.

— Las’ că tot noi o să ieşim vinovaţi, se plânse un ofiţer mărunţel, și-atunci să vedem dacă o să vă mai ardă de glumă. „Cum v-aţi apărat generalul ?“ — o să ne întrebe. „De ce l-aţi omorât pe român? Hai, duceţi-vă în mormânt după el, să-i scoateţi formula ! Doar aţi avut ordin să-l aduceţi viu !“

— Şefule, se minună un agent, mi se pare că cetăţeanul trăieşte !

— Imposibil ! S-au tras vreo zece gloanţe în ei.

În aceeaşi clipă, ca şi când ar fi vrut să dea o dezminţire, Muşat deschise ochii.

Agenţii zâmbiră.

— Ai avut noroc, zise cel care răspundea la numele de Ned, mie să-mi mulţumeşti că te-am împuşcat. Ai căzut, şi celelalte gloanţe au nimerit în peretele ăsta de sticlă de oţel. Ia să vedem !

Îl cercetă pe Muşat şi constată că acesta nu are decât o singură rană, ceva mai jos de umărul drept.

Inginerul, care părea căzut într-o stare de prostrație, îşi reaminti totul deodată, întoarse iute capul şi văzu că ai lui se chinuiau mai departe după peretele acela de sticlă ; căzuseră pe podea, mama se pusese înaintea copiilor, un scut de carne în faţa pânzei ucigaşe.

— Nu m-aţi nimerit, trageţi, împuşcaţi-mă odată ! ţipă Muşat.

Nu trase nimeni în el, dar, ca un soi de răspuns, răsună o bubuitură care, în subteran, aproape că le sparse timpanele. Se auziră câteva împuşcături răzleţe, apoi se dezlănţui un adevărat uragan. Agenţii, deveniţi palizi, schimbară priviri îngrijorate. Ca şi când s-ar fi înţeles din ochi, fugiră afară din cabina de observaţie, târând după ei corpul inert al lui Bigellow şi încuind uşa după ei.

Muşat rămase singur, bătând cu pumnii, nebuneşte, neputincios, în sticla de oţel ce-l despărţea de cei dragi lui.

— Vorbesc, strigă el, nu se mai poate aşa ! Vorbesc, vă dau formulele.

Abdicase oare sau îşi îngăduise această slăbiciune văzind că a rămas singur ?

Împuşcăturile nu mai conteneau.

Marieta, soţia lui Muşat, îşi pierduse cunoştinţa, părul ei blond se cufunda sub valurile albastre de pânză. Roxana şi Puiu, mai mici, având nevoie de mai puţin oxigen, erau treji încă; prin sticlă nu se auzea, dar gurile lor larg deschise arătau că ţipă. Uşa de fier a cabinei de observaţie bubui,

dată de perete. Un om înalt, cu păr alb, îmbrăcat în salopetă, cu un pistol-mitralieră sub braţ, îl cuprinse de umeri pe Muşat şi îi strigă :

— Tovarăşe inginer, comitetul românilor revoluţionari vă salută ! Am săpat o galerie subterană, sunteți salvat!

Salvarea, limba patriei, auzită după atâția ani. descărcarea nervoasă dezlănţuiră plânsul inginerului. În clipa următoare, însă, apucând frenetic salopeta necunoscutului, strigă :

— Iute, n-avem mult timp !

55

În câteva clipe, Muşat şi câțiva însoţitori în salopetă, sărind peste trupuri neînsufleţite de poliţişti, de agenţi ai serviciului secret şi civili în salopetă, căzuţi cu toţii în luptă, ajunseră în pragul camerei speciale. Deschiderea uşii de fier şi salvarea durară mai puţin de trei minute. În timp ce familiei i se dădeau primele îngrijiri, Muşat se sprijini de perete şi zâmbi slab :

— Nu mai am lacrimi..., spunea el. Aş vrea să plâng de bucurie.

— Gata ! strigă muncitorul cu părul alb, soţia dumitale şi-a revenit, trebuie să ne grăbim. Ai putere să fugi?

— Daţi-mi o ţigară ! ceru slab inginerul. Şi un foc...

Căpătând chibrituri, aprinse câteva şi le aruncă pe neaşteptate peste grămezile de pânză palpitândă. Cu o

viteză neverosimilă, arzând mai iute decât celuloidul, grămezile de pânză izbucniră în flăcări albastre şi portocalii, care lăsau un fum negricios.

— Ce faci, ce faci? striga omul.

— Nu vreau să rămână pânza asta în mâinile lor, explică Muşat. Aş putea oricând să produc alta.

— Bravo, foarte bine ! strigă celălalt, tuşind şi ferindu-şi obrazul de arşiţa flăcărilor. Nu cumva a rămas vreo fâșie în laboratorul lor chimic ?

— Nici urmă ! râse strâmb inginerul — la primul reactiv se topeşte.

Se auzi de afară un vuiet de sirenă.

— Să fugim, spuse omul.

Rămăseseră în viaţă vreo douăzeci şi cinci, îmbrăcaţi în salopete, iar familia inginerului se afla în mijlocul lor. Porniră să se retragă prin galeria subterană.

56

Populaţia de pe stradă fugise, înspăimântată, în timp ce în subteran exploda bubuitura, la suprafaţă, pe stradă, poliţia oraşului Otlonto încercuise sediul. Câteva sute de curioşi s-ar fi apropiat totuşi de clădirea poliţiei, dacă nu i-ar fi ţinut deoparte cordoanele poliţieneşti.

La cafeneaua unde fusese postul de observație al lui Bishop stătea acum însuși şeful poliţiei publice. Maşinile

poliţiei blocaseră strada pe ambele părţi.

Toate intrările şi ieşirile erau păzite. Orice circulaţie — interzisă.

În sfârșit, în semicerc în faţa clădirii poliţiei, stăteau aliniaţi 150 de poliţişti, cu puşti-mitraliere şi grenade cu gaze lacrimogene ; erau apăraţi de gloanţele răzleţe din sediu prin scuturile motocicletelor.

— N-are rost să asediem sediul, spuse şeful poliţiei. Banda salopetelor albastre, din câte mi s-a raportat, nu e numeroasă. Dar s-a baricadat în clădire. De ce să pierdem oameni degeaba ? Tot o să trebuiască să iasă afară : le-am pregătit o primire triumfală.

57

— Domnilor, spuse Orsini blând, după aprecierile mele, cea mai grozavă criză din istoria acestei ţări, criza anului 1965, va lua sfârșit în câteva luni.

Rumoare: zecile de oameni de afaceri aşezaţi la masa lungă a Concernului „Wessemer“ respirară uşuraţi.

— Vă spun chiar mai mult, adăugă Orsini, criza s-ar fi putut sfârși încă acum două luni, de-am fi vrut. Dar e aici o problemă : pentru cine se sfârșește mai bine ? Ca să vorbim pe şleau : pentru Rockepont sau pentru mine ? Ştiţi că „Textinghouse” al lui ameninţa să înghită „Wessemer“-ul nostru.

— Cu sprijinul comuniştilor! ţipă enervat un omuleţ care

îşi clătina mereu capul.

— Să nu exagerăm, zâmbi Orsini îngăduitor, arătându-și dinţii albi. Noi am avut parte de grevă totală, pe când la ei trei combinate mari, între care cel din Blacktown, au lucrat din plin. Şefii lor sindicali s-au lăsat cumpăraţi, ai noştri nu.

— I-a mituit Rockepont, strigă omuleţul. I-a mituit să facă grevă!

— Să nu exagerăm ! râse Orsini bine dispus. Mai sunt şi şefi sindicalişti care, din păcate, nu se lasă cumpăraţi. Domnilor, propunerea mea e următoarea : vrea „Textinghouse“ să înghită „Wessemer“-ul ? Foarte bine! Lichidăm toată industria noastră!

Ţipete, proteste; trebuiră să treacă mai multe minute până când Orsini, bătând răbdător cu ciocanul în masă, restabili liniştea.

— Nu vă speriaţi, le vom ceda o industrie fără valoare. Da, domnilor, le vom ceda „Wessemer“-ul, să rămână ei singuri stăpâni ai fabricilor plastice şi textile, iar noi nu vom cere în schimb decât acţiunile petrolifere Rose.

— Ne ruinăm.

— Mai bine criza !

— Te-ai înţeles cu Rockepont !

— Domnilor, domnilor, îi mustră amabil Orsini, vă rog să mă credeţi, nu ne ruinăm, dimpotrivă ! Gentlemeni, pot să vă anunţ că suntem în posesia unei descoperiri care

schimbă complet datele problemei şi care face ca industria textilă...

La aceste cuvinte, un beculeţ roşu se aprinse pe masă în faţa lui Orsini.

— Mă scuzaţi, spuse el, nu-mi place să întrerup consiliul, dar e o chestiune extrem de urgentă, tocmai în problema de care vă vorbeam.

Își îndepărtă scaunul de masă şi apăsă pe un buton. Din plafonul sălii coborî iute o cabină plastică, de felul celor pentru telefoanele publice, numai că n-avea fund — un fel de borcan uriaş cu gura în jos. Putând vorbi fără să fie auzit, Orsini luă telefonul agăţat de peretele din dreapta cabinei:

— Ce e?

— Generalul Bigellow a dat greş, îi spuse o voce înăbuşită. A năvălit peste el o bandă necunoscută, din nişte subterane, în ultima clipă, au făcut să explodeze un zid, şi au dat buzna în beciul poliţiei.

Ochii mari negri ai lui Orsini se îngustară :

— Idiotul ! spuse el blând.

— Doi oameni au izbutit să fugă şi mi-au raportat : a fost săpată spre sediul poliţienesc o galerie subterană. Am reperat locul de pornire : o măcelărie deschisă chiar azi dimineaţă. Acum, în faţa măcelăriei, acoperind-o, stă un camion frigorifer uriaş. Cred că pe acolo o să-l scoată pe

român, dintr-o clipă într-alta.

— Poliţia ştie ?

— Nu cred. Îi aşteaptă prin faţă, cu o adevărată armată. Ce facem ? Să punem mâna pe român chiar când îl vâră în camion ? Sau poate să filăm camionul şi să dăm atacul mai spre marginea oraşului ?

— Câți oameni aveţi ?

— Optsprezece.

— De ce aşa putini ?

— Ne-am bazat pe serviciul secret, aşa că n-am mai mobilizat pe toți ai noştri.

— Foarte rău! V-am spus de o mie de ori că „Wessemer" e „Wessemer" şi serviciul secret e serviciul secret ! Să nu vă mai bazaţi pe nătângii lui Bigellow.

— Ce facem ?

— Daţi atacul mai spre marginea oraşului. Eu vă trimit urgent întăriri.

Membrii consiliului nu auzeau nici un cuvânt, dar după figura agitată a căpeteniei lor ghiciră că în acele câteva clipe li se hotărăşte soarta.

58

Trecuseră abia câteva minute de când formaţia

necunoscută îl eliberase pe Muşat.

În faţa sediului aştepta poliţia.

Pe o stradă învecinată, care nu fusese barată de poliţie, mai multe maşini pline de oameni stăteau pe un loc special prevăzut pentru parcare. Peste drum de noua măcelărie, un om care admira o vitrină de cosmetice făcu un semn discret în direcţia maşinilor.

Aproape în aceeaşi clipă, motorul camionului începu să vibreze, fără ca maşina să se urnească din loc. Doi măcelari cu şorturi însângerate apărură în stradă săltând prin uşile din spate ale camionului un sac mare, plin, cam de lungimea unui om. Imediat se formă un releu, şi, pe braţe, vreo zece saci fură aşezaţi în maşină, sub privirile binevoitoare ale noului proprietar al prăvăliei. La urmă, uşa din stânga, pe care scria CAR, şi cea din dreapta, cu inscripţia NE, se reuniră, iar camionul gigant se puse în mişcare. Mergea iute.

Fu filat cu îngrijire, după toate regulile artei.

La stopuri, unde se înghesuiau multe maşini, câte un urmăritor cobora, ca să fie mai sigur că nimeni nu se dă jos pe furiş din camion.

Mai spre marginea oraşului, la o staţie de benzină care avea alături şi un bar, şoferul camionului de carne coborî să ia o gustare. Barul mai avea o ieşire prin care se putea ajunge în altă stradă. Şoferul nu se mai întoarse.

După vreo cinci minute, oamenii Societăţii „Wessemer",

simulând două accidente, blocară camionul. La o comandă se repeziră, cu revolverele în mâini şi deschiseră dintr-o dată uşile pe care scria CARNE, sărind iute de o parte.

Nu se auzi nici o împuşcătură. Agenţii scoaseră afară primul sac şi, cu băgare de seamă, îl desfăcură.

Un om sări în picioare, dar, pocnit în creştet, căzu la loc. Astfel goliră la rând câțiva saci. La al şaselea sac, după desfacerea legăturilor, nu sări nimeni în picioare.

Agenţii desfăcură pânza grosolană a sacului şi deteră peste un cap bandajat. Un om stătea parcă adormit, cu un fes alb medical pe cap.

— Bigellow ! exclamară agenţii uimiţi şi furioşi. Generalul Bigellow ! Ne-au păcălit: ăştia-s oamenii serviciului secret. Unde-s românul şi complicii lui ?

— Să ştii că au şters-o după ce-am plecat noi !

Dar căpetenia echipei „Wessemer" era un om conştiincios:

— N-aveţi nici o grijă, băieţi! Am lăsat acolo o echipă de pază.

59

Când se întoarseră la măcelărie, locul era barat de poliţie. Şeful echipei „Wessemer" căută din ochi oamenii pe care-i lăsase acolo; nu se vedea nici urmă de ei.

Între două cordoane dublate de poliţişti, în cătuşe,

inginerul Muşat, susţinut de doi oameni, familia lui Muşat şi ceilalţi bărbaţi în salopetă, păziţi de trei poliţişti cu puşti-mitraliere, ieşiseră din măcelărie şi traversau strada. Latul puştii-mitraliere a unui poliţist izbi în Muşat, să-l facă să meargă mai iute. Cu lovituri şi vorbe urâte, poliţiştii îi îndesară în magazinul de cosmetice de peste drum de măcelărie.

— Da’ ce fac acolo ? întrebă omul de la „Wessemer” .

— E formidabilă poliţia noastră, răspunse, plin de satisfacţie, un domn îmbrăcat în haine de călărie. Era acolo un sediu secret al poliţiei.

Un agent ieşi afară să tragă obloanele şi, fiindcă nu izbutea singur, chemă câțiva poliţişti din cordoanele de pe margine să-l ajute.

60

— Iute! strigă omul înalt cu păr alb, care-l salvase pe Muşat. Avem două-trei minute până o să-şi dea seama ce s-a petrecut.

Spunând acestea, îşi dezbrăcă iute hainele de ofiţer de poliţie. Ceilalţi poliţişti aruncară şi ei în mare grabă uniformele pe care le purtau şi rămaseră în salopetele pe care le purtaseră pe dedesubt — salopete care nu le jenau mişcările.

— Pe-aici ! zise conducătorul grupului şi, dând la o parte un raft încărcat cu parfumuri şi borcanele de crema, deschise un chepeng.

61

— Cine a plasat cordoane acolo, la măcelărie ? striga furios şeful poliţiei.

— Chiar ei! raportă în poziţie de drepţi un ofiţer. În subteran, în timpul luptei cu poliţia şi serviciul special, au dezbrăcat câțiva poliţişti morţi. Şi-au pus hainele lor.

— Bine, bine, dar cordoanele ?

— Ca să fie siguri că n-o să-i deranjeze nimeni cât traversează strada, au chemat mai multe plutoane de poliţie... au organizat un cordon şi au şters-o.

— Cu ajutorul poliţiei ! bombăni furios şeful poliţiei.

62

Dezorientaţi, poliţiştii trăgeau la întâmplare, pe mai multe străzi. Înconjuraseră mai multe cvartale, căci nu ştiau precis cu ce clădiri avea legături magazinul de cosmetice.

Şeful poliţiei conducea personal detaşamentul puternic care pătrunsese în magazin.

Când deschiseră chepengul, văzură că nu mai există scară pe care să coboare. Planul de salvare fusese, după toate semnele, elaborat minuţios. Abia când aduseră o scară de frânghie, văzură că a dispărut coridorul : chepengul se deschidea asupra unui tub închis la capăt, uşa dispăruse. Încercară s-o identifice prin ciocănituri, prin mici explozii, dar pierduseră timp. Când găsiră galeria prin care fugiseră Muşat cu însoţitorii săi, îngustul coridor era

blocat de moloz : urmăriţii puseseră o bombă.

Şeful poliţiei se aşeză pe un pietroi şi îşi cuprinse tâmplele în mâini.

63

Ca să nu facă zgomot, salvatorii lui Muşat provocaseră un soi de „explozii amânate“.

Exploziile mici, pierzându-se în zgomotul marelui oraş, avuseseră loc cu o zi înainte. Pietroaiele şi molozul fuseseră strânse cu grijă la loc, aşa încât coridorul era practicabili însă după trecerea detaşamentului, câte un capac mare din plafonul coridorului, tras cu lanţuri, se prăbuşea la pământ, podidit de pietroaie şi moloz: se producea astfel o „explozie cu repetiţie", cum îi explica lui Muşat compatriotul său.

Astfel, izolat de urmăritorii lui prin câteva coridoare explodate. Muşat se pomeni ajuns fără riscuri în cu totul alt cvartal, unde nici nu să auzea zgomotul luptei. Însoţitorii erau acum doar patru — restul se împrăștiaseră pe drum — şi nu mai aveau arme cu ei.

Omul înalt cu păr alb răsuflă uşurat, îşi dezveli dinţii într-un surâs cuceritor şi spuse :

— Uf, am scăpat ! Să urcăm, ne aşteaptă afară două maşini. Te pansăm în maşină.

64

Casa era săpată în stâncă, iar terasa era suspendată de-a dreptul deasupra mării; stand pe terasă, aveai senzaţia că

eşti pe vapor. Dacă însă îţi întorceai privirile de la furiile obosite ale mării, puteai zări de pe un cot al terasei o îngustă fâșie de pădure, dincolo de care strălucea în înserare un lac cu apă dulce. Un soare diform, roşu, parca topit de bucuria somnului, se scufunda în mare; valurile călătoreau tăcute, rânduri-rânduri de oşteni cu zale argintii, care se repezeau la asaltul unor stânci cenuşii, sfărâmându-și piepturile în explozii de stropi şi spume. Şi iarăşi şi iarăşi îşi reînnoiau asaltul, ca un puls gigantic al mişcării fără de moarte. Numai cine a zăcut în spital de o boală grea poate să ghicească lăcomia liniştită, voluptatea filozofică cu care ochii lui Muşat gustau verdele sfios al pomilor uşor clătinaţi de briză, îndărătul cărora lacul îşi trăia clipele de linişte dinaintea intrării în noapte.

Lungit în şezlong, Muşat îşi mişca fără ţintă mâna dreaptă, fericit că rana de la umăr merge spre vindecare, iar stânga i se odihnea pe braţul Marietei.

Aşa îi găsi omul înalt cu părul alb, cel care îi salvase din subteranele poliţiei.

— În sfârșit! exclamă Muşat strângându-i mâna. De patru zile întreb de dumneata !

— Am vrut să vă las timpul să vă odihniţi şi să vă întremaţi.

— Asta i-am spus şi eu, interveni soţia lui Muşat, scăldând necunoscutul în lumina ochilor ei albaştri. Dacă ar fi fost vreo primejdie, nu ne-aţi fi lăsat să ne odihnim aşa.

Faţa celuilalt se umbri.

— Primejdie există, dar e nevoie să stăm pitiţi aici. Toate graniţele sunt alarmate, ei ne caută peste tot. V-am adus şi ziarele. Valul grevelor e în scădere ; situaţia, deocamdată, se „normalizează". Capitaliştii se folosesc de numele dumneavoastră ca de un paratrăsnet.

Muşat parcurse în grabă titlurile de o şchioapă care-i înconjurau fotografia : „Spionul dispărut", „A furat oare Muşat secretele noastre chimice?", „Unde s-a ascuns românul", „Serviciul secret pe urmele lui Muşat" şi altele de acelaşi fel.

— Mă plictiseşte, zise el. Sunt un om unilateral. Decât zece reportaje senzaţionale despre mine, prefer să citesc o singură recenzie ştiinţifică despre altul, dar să fie bine scrisă, domnule...

— Cristea, îl completă celălalt surâzător. Nici n-am apucat să mă prezint : Traian Cristea. Sunt muncitor din Blacktown, preşedintele comitetului românilor revoluţionari.

— Şi toţi cei care ne păzesc acum sunt români ? întrebă emoţionată Marieta Muşat. Atât de mulţi ?

— A, nu, nici vorbă de aşa ceva. Ne ajutăm unii pe alţii — italieni, mexicani, câțiva irlandezi, americani, toridieni —, oameni din mişcarea revoluţionară. Căci nu vreau să vă ascund nici o clipă că sunt comunist.

Spunând acestea, Cristea îşi alese un fotoliu masiv, îl ridică fără efort cu o singură mână şi se aşeză confortabil în faţa soţilor Muşat. Purta haine de sport dintr-o stofă modestă, fără strălucire, dar trainică şi bine tăiată. Poate

nu era costumul atât de bine făcut, pe cât cădea de bine pe trupul înalt, lipsit de rotunjimi. Părea un om de vreo patruzeci de ani, cu părul albit înainte de vreme şi rărit deasupra frunţii. Corpul tânăr încă, obişnuit cu mişcarea în aer liber, purta un cap inteligent şi surâzător: gură largă cu dinţi sănătoşi, un nas cam mare, ochi verzi care priveau drept în faţă. Răspândea o plăcută aromă de pipă şi, aşa cum stătea confortabil în fotoliu, părea mai curând un liniştit sportsman englez decât un revoluţionar din Blacktown.

— În toată aventura asta, râse Muşat, dumneata eşti singurul om care se află la locul lui. Ai toate trăsăturile unui erou de roman, dintre aceia iuţi şi muşchiuloşi, care doboară şase adversari dintr-o singură lovitură.

Cristea râse, făcând semne de protest cu mâna.

— Zău, zise inginerul, eu nici nu ştiu cum de-am reuşit să-l pocnesc pe Bigellow atât de bine cu telefonul în creştet ; mă simt ca vai de capul meu : slăbuţ, cu doi copii şi o nevastă după mine, n-am tras un foc de revolver în viața mea şi ameţesc când îmi lipsesc ochelarii.

Cristea privi cu coada ochiului spre soţia lui Muşat. așteptându-se ca ea să protesteze. Şi, într-adevăr, plină de patimă, ea se repezi:

— Să nu se supere domnul Cristea, dar eroii romanelor moderne nu mai sunt cei care ştiu să se bată. Le-au luat locul oamenii de ştiinţă, savanţii, iar tu, dragul meu, eşti savant, altfel nici nu te-aş iubi. Dar — ştii — de loc nu te-aş iubi!

Muşat, amuzat, înălţă din umeri şi tresări : durerea îi amintise că nu e bine să-şi mişte umărul drept.

— Ei, drăguţo, în romane oamenii de ştiinţă trebuie să fie bătrâni şi cam distraţi, izolaţi de lume şi să nu mănânce atâta bătaie câtă am mâncat eu.

Cristea încetă să mai surâdă şi spuse grav :

— Dacă-i vorba să lăsăm gluma deoparte, rezistenţa dumneavoastră a fost admirabilă.

Părea emoţionat, şi vocea îi tremură :

— Cât despre mine, domnule Muşat, decât să mă bat pe aici prin subteranele Toridei, aş prefera să duc o existenţă socialistă, iar boxul să-l practic cu mănuşi, pe ring, în orele libere. Vă invidiez, cred că o să vă întoarceţi în ţară.

Marieta şi Cristea ar fi vrut să se menţină cât mai mult în astfel de generalităţi : inginerul mai era încă slăbit de rana de la umăr Şi de urmele chinurilor suferite. Dar Muşat, de îndată ce auzi cuvântul magic „ţară" — şi încă rostit pe românește ! —, își pierdu răbdarea:

— Care e situaţia ? Unde ne aflăm ?

Stărui atât şi ameninţă atât că se va pune în „grevă medicală" dacă nu i se spune imediat tot ce-l interesează, încât Cristea, până la urmă, fu nevoit să-i dea toate amănuntele.

Se aflau, spuse compatriotul lui Muşat, într-o vilă la graniţa de sud a Toridei. Încă înainte de evadarea lui Muşat,

grupul condus de Cristea începuse să pregătească trecerea peste graniţă. Acum însă toate graniţele erau păzite cu cea mai mare atenţie. Oamenii lui Cristea luaseră primele contacte cu trei grăniceri, dar trebuiau să lucreze încet, cu mare prudenţă, să nu se dezvăluie de la început, pentru a putea organiza o „trecere" sigură. Cristea nădăjduia că până în două săptămâni va putea pune la punct întreaga „trecere".

Până atunci, locul în care se aflau le oferea deplină siguranţă.

— Suntem acolo unde nu visează nici poliţia, nici „Wessemer"- Orsini, nici serviciul secret al lui Bigellow și nici măcar Rockepont.

Şi, râzând, Cristea spuse că se aflau într-o vilă uitată a lui Rockepont.

— La patruzeci de kilometri de aici, explică el, se află uzinele „Textinghouse", secţia Blacktown. Rockepont vine câteodată pe aici să inspecteze personal uzinele: trage aici, înoată în lac sau în mare, pescuieşte, vânează, iar când vrea să meargă la uzină, se suie într-unul din cele două helicoptere ale sale, şi e acolo imediat. De câțiva ani, am început să mă ocup de administratorul vilei: parcă simţeam că o să avem când va nevoie de adăpostul ăsta.

Le explică surâzând că Rockepont, care nu putea suferi să mănânce orice (i se părea mereu că e asaltat de microbi) şi nici să-l îmbrace oricine, aducea de obicei cu el în avion bucătarul, valetul şi alţi oameni de serviciu. Vila avea zece agenţi, dar acum, de când cu grevele, agenţii

dormeau în uzină.

— Mai mult, urmă el, o întâmplare nenorocită ne-a ajutat să izolăm vila complet. Fetița administratorului se îmbolnăvise de gripă. Cock, medicul care v-a examinat şi care e om de-al nostru, a pus un diagnostic fals, de poliomielită ; nu risca nimic, căci simptomele cam semănau. După trei zile i-au dat fetei drumul din spital, dar vila a rămas semnalată, cu certificat, ca focar. Iar acum se cheamă că oamenii pe care-i vedeţi aici sunt, chipurile, o echipă sanitară care dezinfectează vila. Pe chestia asta, Rockepont, care e mereu obsedat de microbi, precis că nu mai calcă pe-aici cel puţin zece ani — şi Cristea începu să râda cu poftă :

— Mai curând e în stare să-şi facă altă vilă! Nu ştiu dacă agenţii s-au speriat şi ei, dar au de furcă să împiedice greva în Blacktown; unul nu mai calcă pe-aici.

Figura lui Cristea îşi recăpăta gravitatea :

— Totuşi oamenii noştri stau mereu la pândă, vigilenţi. Helicopterul, care e de un tip extrarapid, prevăzut şi cu două reactoare, se află permanent gata de drum. Trebuie să ne ferim de imprudenţe. Până una-alta, copiii pot să se joace liniştiţi.

Marieta fu zguduită de un fior:

— Totul e deci bine, dar... mi-e frică.

65

Spre deosebire de alţi miliardari, care se mândreau cu jovialitatea lor, Rockepont nu zâmbea niciodată. De aceea, nu-şi pusese nicicând candidatura pentru vreun post politic: serios cum era, n-ar fi reuşit vreodată să facă faţă campaniei de alegeri, cu lungul ei cortegiu de zâmbete fotogenice şi strângeri de mână. Anul 1965 va intra în istorie, căci a fost unul din puţinii ani când Rockepont a zâmbit. Acest eveniment s-a produs atunci când generalul Bigellow, şeful serviciului special al Toridei, a pătruns în biroul lui Rockepont purtând pe cap un mare bandaj de culoare albă.

Din păcate, zâmbetul lui Rockepont nu a putut fi surprins de vreun fotograf, deoarece întrevederea dintre cei doi bărbaţi s-a desfăşurat în mare taină.

— Dragă Rockie, i-a spus familiar generalul, aş putea să te mint, să-ţi declar că „Wessemer” stă foarte bine şi să-mi lichidez scump participaţia. Dar eu îmi depun cu încredere soarta în mâinile tale, ştiu că nu eşti răzbunător şi-ţi declar deschis : îmi pare rău de ce-am făcut. Vreau să mă întorc la „Textinghouse". Mai mult: îţi ofer întreaga forţă a serviciului secret pentru ca să-l găsim pe român.

— Ceva mai serios nu poţi să-mi oferi ? Dac-ai şti unde e românul, n-ai veni să cazi la un acord cu mine : l-ai păstra pe Muşat ca pe o armă. Ia spune, Orsini ştie că eşti aici?

— Mă jigneşti, declară Bigellow.

— De ce să te jignesc ? Doar la ultima şedinţă a consiliului „Wessemer” le-ai propus ălora să facem pace!

— Şi asta o ştii? exclamă uimit Bigellow.

— Eu ştiu tot, vorbi Rockepont serios. Eu nu-s de la serviciul secret, ca să n-am habar pe ce lume mă aflu. Răspunsul meu e categoric: dacă vrei să te întorci, ai un pachet de doi la sută din acţiuni. Ai avut trei la sută: un procent ţi-l scad, ca pedeapsă că ai trecut la „Wessemer". În schimb, îmi dai pachetul tău de patru la sută „Wessemer".

— Dar e îngrozitor! vorbi sufocat generalul.

— O fi, dar patru la sută „Wessemer" face mai puţin decât doi la sută „Textinghouse".

— Mă distrugi!

— Te înşeli. Acum cinci zile, când zăceai în subterane cu capul spart, am primit un telefon de urgenţă. Un prieten de-al tău mă înştiinţa că i-ar veni foarte uşor să te lichideze, iar vina ar cădea pe român. M-a întrebat ce să facă. Precum vezi, eşti în viaţă. l-am spus că nu-i frumos să ne distrugem unul pe altul. Ne-ar doborî comuniştii. Prin urmare, doi la sută !

— Dă-mi timp de gândire. Mă sugrumi!

— Vai de mine. protestă Rockepont, gândește-te cât vrei, nu te oblig de loc : trăim în lumea liberă: numai să ştii că peste o săptămână n-o să-ţi mai ofer decât 1,50 la sută. Iar dacă n-ai venit pentru tine, dacă ai venit pentru Orsini, spune-i din partea mea următoarele : nu accept decât capitulare totală. Dacă vrea să contopească „Wessemer" şi

toate băncile şi fabricile lui „Textinghouse", va avea cincisprezece la sută, eu douăzecişicinci la sută, iar tu unu la sută. Aşa să-i spui lui Orsini : capitulare totală.

66

— Ticălosul... spuse Orsini.

Vorbea zâmbitor şi dulce, ca de obicei, dar Bigellow, deşi la serviciul secret trecuse prin multe, se înfioră ascultându-l.

— Ce facem ? întrebă îngrozit Bigellow.

— Mai avem o singură şansă: să-l găsim pe român. Dacă am avea formula pânzei care se înmulţeşte singură, Rockepont ar deveni mai respectuos.

În glasul lui suna o mustrare, şi generalul simţi nevoia să se dezvinovăţească :

— Zău, Orsini, crede-mă, am răscolit toată Torida ca să-l găsesc. Graniţele sunt blocate. Dacă ar fi singur, aş mai crede că a scăpat, dar cu soţie şi doi copii ? Îţi garantez că mai e aici, şi o să-l găsesc.

Orsini începu să se plimbe prin birou. Când şedea pe scaun, din cauza capului mare şi a umerilor largi, părea un om înalt: ridicat în picioare însă, apărea scund. Faţa lui feminină, cu ochi frumoşi, mărginiţi de gene lungi, părea visătoare, dar Bigellow se îngrozea uneori

În faţa vulcanului de energie şi cruzime pe care îl simţea clocotind în Orsini :

— Românul n-a putut să fugă din ţară. E aici ! vorbi într-un târziu căpetenia concernului „Wessemer”.

— De unde ştii ?

— Zău. Bigellow, parcă n-ai fi de la serviciul secret. Nu-ţi dai seama? Inflexibilitatea lui Rockepont dă de gândit. Una din două: ori, ştiind că nu-l găsim pe inginer, încearcă să ne intimideze..., ori... te pomeneşti că o fi ştiind unde se află românul.

— Greşeşti ! răspunse cu însufleţire Bigellow. Dacă ar şti, ne-ar spune-g pe şleau, ca să ne dea lovitura de graţie. În 24 de ore ne-ar doborî !

— Şi aşa are o superioritate mare, zâmbi Orsini cu obidă. El iese din criză cu un stoc serios : uzinele lui de la Blacktown au lucrat tot timpul. Noi, paralizaţi de grevă, n-avem ce arunca pe piaţă acum, cât e momentul. Totuşi tu ai dreptate : dacă ar şti, ne-ar zdrobi imediat...

Se mai plimbă puţin şi se răzgândi :

— Dar poate nu-i convine să ne avertizeze. Poate că îl torturează pe român şi aşteaptă momentul când acesta va scuipa afară formula ; poate se teme că, dacă ne avertizează, o să-l găsim mai iute pe român.

— Nu cred, zise Bigellow. El are stil. Dac-ar fi pus mâna pe român, ne-ar fi comunicat, ca să ne zdrobească, şi în acelaşi timp l-ar fi depus direct în mâinile ministrului poliţiei sau ale prefectului, care-s oamenii lui. De acolo, nu mai puteam să-l scoatem noi.

— S-ar putea să ai dreptate, remarcă Orsini. Adevărul s-ar putea să fie la mijloc : Rockepont nu ştie încă unde se află românul, dar are unele indicii şi speră să-l găsească înaintea noastră. Deci, dragă Bigellow, oricum o întoarcem, tot acolo ieşim : că serviciul tău trebuie să-l dibuie mai repede pe român.

Generalul îşi ridică braţele, neputincios :

— Avem destul de lucru şi aşa : spionaj, contraspionaj, senatorii încearcă mereu să controleze cum folosim fondurile de subversiune a Răsăritului; crede-mă, Orsini, şi aşa am deplasat aproape o mie de agenţi de la munca lor obişnuită la vânătoare după Muşat. Am obligaţii şi faţă de stat.

Ca să-l impresioneze pe Orsini, lăsă deoparte morga de mare ofiţer şi îşi luă între mâini capul bandajat:

— Zău, nu mai ştiu ce să fac ! Am răscolit toate hotelurile, gările, am arestat sau îi filez pe mii de tipi de origine românească, am vârât încă două sute de agenţi în tot felul de grupuri comuniste şi revoluţionare, poate dăm de urmele grupului ăla afurisit care mi l-a răpit pe Muşat de sub nas! Altceva nu mai ştiu ce să fac ! Spune, ce mai vrei de la mine ?

Orsini, care rămăsese în picioare, se apropie de scaunul lui Bigellow, desfăcu mâinile generalului şi, cu ironie, împingându-l uşor de bandaj, îi dădu capul pe spate şi-l privi în ochi :

— Eu, generale, nu uita că sunt un simplu financiar. Nu-i

treaba mea să te învăţ meseria de şef al serviciului special. Dacă insişti însă — aceste cuvinte Orsini le rosti deosebit de dulce —, dacă insişti, o să-ţi dau un sfat : mai caută în două locuri. Caută la poliţie şi caută la Rockepont. Doar ai mai văzut un exemplu : un pârlit de inspector de poliţie, printr-o întâmplare, ţi-a răpit omul. A fost un ghinion pentru noi că Muşat s-a dus la consulat, dar poftim : un simplu inspector de poliţie a izbutit să-l tină la el aproape trei zile în şir, peste capul meu şi al lui Rockepont.

Bigellow, fără voie, scăpă un oftat de iritare.

— Cine l-a scos de acolo ? Şi Orsini îşi agită degetele întrebător. Nici eu, prin serviciul secret, nici Rockepont, prin poliţie, ci o a treia putere. Dar poate să existe o forţă care să se compare cu noi ? E vorba deci de o forţă care, fiind mai mică, poate că se ascunde sub pulpana unuia dintre noi. În locul tău aş căuta şi acasă, sub pat. Siguranţa lui Rockepont îmi dă însă de gândit. Poate că Rockepont nu ştie încă unde se află Muşat, dar poate că e pe urmele lui. Trimite agenţi la poliţie şi la Rockepont ! Cu vreo 2-300 de oameni, acoperi tot terenul! Grăbește-te, Bigellow!

67

Paraşuta — neagră pe fundul negru al cerului întunecos — nici nu se vedea ; o clipă, omul avu impresia că nici nu există vreo paraşută. Smucitura violentă îl linişti deodată: acum nu mai cădea, cobora lin. Dedesubt nu se vedea nimic. Dacă pilotul a calculat greşit? Limba de pământ era îngustă; într-o parte, marea; în cealaltă, lacul. Dacă o să cadă în mare ? Sau în lac ? Ştia să înoate, avea pregătit şi

cuţitul cu care să se desfăşoare de paraşută, avea, în jurul trupului, şi colacul plin cu aer. Dar se temea de zgomot. Era sigur că misiunea lui e fără rost, era sigur că românul nu poate fi ascuns tocmai într-o vilă a lui Rockepont şi cu atât mai puţin tocmai în această vilă. Dar tot atât de sigur era că vila, ca oricare din cele aproape o sută de vile de uz personal ale marelui miliardar, e păzită de „gorile". Îl vor împuşca iute şi simplu. Dacă o să cadă pe pădurice ? Ah, afurisit mai e să pici cu paraşuta tocmai deasupra pomilor!

Umbre cenuşii prinseră deodată să alerge neliniştite sub el, şi omul ştiu că e aproape de sol. Își desfăcu picioarele, se încorda să primească şocul a ceea ce putea să fie pământul, un pom sau apa.

Când îşi recăpătă cunoştinţa, zbura mai departe, se simţea suspendat, balansându-se în sforile paraşutei. Se pregăti, instinctiv, să primească şocul pământului, pe urmă își aminti că leşinase. Privi în jur, nu văzu aproape nimic, dar răsuflă uşurat: îşi dăduse seama că aterizarea s-a încheiat cu bine. Atârna cu paraşuta prinsă de un copac. Se uită la ceasul fosforescent şi văzu că au trecut şapte minute de când sărise.

„E bine, e foarte bine! înseamnă că am picat fără zgomot. Altfel, de mult aş fi fost în mâinile lor...“

După aproape o oră de eforturi — lucra încet, să nu facă zgomot — izbuti să strângă paraşuta încurcată între crengi. O ascunse sub o grămadă de frunziş. Pe frunte i se prelingeau broboane de sudoare. I se părea că fiecare frunză mişcată din loc răsună atât de tare încât o aud

nenumăraţi oameni care pândesc înarmaţi în jurul lui, nevăzuţi.

Din pom, omul, care era un agent exersat, izbuti să repereze direcţia în care trebuie să se fi aflat vila. Se târa încet, pe brânci, aşa cum învăţase să facă pe frontul din Coreea. După trei ore trecu prin dreptul unui pavilion în care patru oameni jucau cărţi, cu mitralierele sprijinite lângă scaun.

Vila părea, pe dinafară, o clădire demodată, aşa cum le place câteodată marilor milionari să aibă. Acoperișul îi era ţuguiat, ca la casele de munte, deşi vila se afla la marginea mării. Omul cunoştea clădirea bine : cu câțiva ani înainte, pe vremea când generalul Bigellow lucra pentru Rockepont, câțiva agenţi ai serviciului secret fuseseră trimişi aici într-o misiune.

Se descălţă, legându-și pantofii unul de altul cu ajutorul şireturilor şi petrecându-i pe după gât. Cu precauţii infinite. Începu să se caţere pe un burlan, până ajunse pe acoperiş. Agățându-se de olane, deschise un chepeng şi se strecură în pod.

Un altul ar fi socotit că partea cea mai grea a misiunii s-a terminat. Omul nostru ştia însă că abia acum începe greul: să se convingă dacă românul se află sau nu în clădire şi dacă da, să instaleze microfonul şi postul pitic de radioemisie, așteptând liniştit să-i vină în ajutor câteva sute sau mii de agenţi.

68

Cristea îl înştiinţase pe Muşat că în două trei zile vor putea să fugă. Evadarea de la poliţie părea că se petrecuse cândva, cu multă vreme în urmă, deşi abia de trecuseră şase zile. Muşat şi soţia sa dădeau semne că se obişnuiseră cu aşteptarea, iar copiii se jucau şi se împrieteniseră cu oamenii din gardă, inginerul îl numea mereu pe Cristea, cu vădită admiraţie, „erou de roman" şi îi cerea amănunte despre organizaţia revoluţionară de care, până la evadare, nu mai auzise niciodată. Gesticulând cu mâinile sale puternice, şeful grupului dădea cu plăcere tot felul de explicaţii în problemele ideologice şi politice care îi interesau pe soţii Muşat şi le vorbea despre viaţa care există în România.

— Trebuie să vă întoarceţi cât mai iute, spunea el, iar eu unul vă invidiez: îmi pare rău că misiunea mea mă reţine aici.

De îndată însă ce venea vorba de amănunte în legătură cu organizaţia pe care o conducea, Cristea, atât de vorbăreţ când era vorba de probleme politice, devenea tăcut ; cu zâmbetul său bărbătesc, deschis, căuta să schimbe vorba; Muşat nu i-o lua în nume de rău, părea dornic să arate că-şi dă seama că celălalt, după toate semnele, trebuie să respecte ceea ce numea „disciplină conspirativă". Nici măcar felul cum a aflat de invenţia inginerului şi cum a izbutit să intervină în acest caz complicat nu voia Cristea să-i destăinuiască.

— Principalul e că am aflat şi că guvernul nostru are nevoie de dumneavoastră.

Marieta îi urmărea din ochi pe cei doi bărbaţi cum stau de vorbă. Simţea că soţul ei, împovărat de taina pe care trebuise s-o păstreze atâta vreme şi cu atâtea sacrificii, e bucuros să poată discuta cu un compatriot o descoperire care devenise bunul suprem al vieţii sale. S-ar fi părut că Traian Cristea, ca muncitor textilist, nu are destulă pregătire pentru a pricepe amploarea teoretică a invenţiei lui Muşat. Muşat însă declara mereu :

— Nu eşti prea tare în problemele tehnice, dar mă surprinde amploarea asociaţiilor dumitale teoretice.

Cristea zâmbea modest :

— Nu-i un merit al meu. Am fost educat în acest spirit. Un revoluţionar adevărat n-are voie să neglijeze teoria. Trebuie să ştie de toate. Uite, să luăm descoperirea dumneavoastră. E important, desigur, ca douăzeci de milioane de români să aibă la dispoziţie, aproape gratuit, oricâtă pânză şi stofă poftesc, ba să mai poată şi exporta câtă vor. Dar dacă ai un orizont mai larg şi te gândești că pe lume mai există, să zicem, 700 de milioane de chinezi, sute de milioane de indieni, sovietici, americani, toridieni, atunci aplicabilitatea invenţiei dumneavoastră capătă proporţii fantastice. Chinezii, de pildă, care au muncit mii de ani pentru a „educa" viermele de mătase, vor primi acum, după milenii, o răsplată întârziată şi înmiită a muncii lor.

— Nu e vorba chiar de gândacul mătăsii, şi Muşat zâmbi şiret. E adevărat că numai viermii i-am studiat vreo doi ani, la Dikiensotta şi în alte părţi; puștiul meu era obsedat,

ajunsese să viseze viermi de mătase şi noaptea, căci toate preocupările mele şi ale casei se învârteau aproape numai în jurul lor. Mai ţii minte, Marieta, când mă certai că te neglijez şi că ar fi trebuit mai curând să mă căsătoresc cu o larvă de mătase ?

— Nici acum nu înţeleg de ce n-ai făcut-o! spuse ea cu necaz.

Râseră toţi cu multă poftă, iar agentul din pod, care nu dormise toată noaptea, se folosi de acest zgomot ca să desprindă o scândură din podea : microfoanele, cu amplificatoarele lor pitice, încă nu puteau prinde bine sunetul convorbirii. Mai ales că vreo câteva gângănii făceau zgomot, un zgomot care nu se auzea cu urechea liberă, dar care răsuna în membrana microfoanelor şi era mai puternic decât zgomotele înăbuşite de tavanul camerei de dedesubt.

— Punctul de pornire, recunosc, au fost viermii de mătase, spuse Muşat. În epoca de ofensivă a materiilor plastice, eram totuşi invidios de superioritatea pe care izbutea să şi-o păstreze, în multe privinţe, mătasea. Mi-era necaz că nişte viermi — fie ei viermi selecţionaţi de către om de-a lungul câtorva milenii, totuşi nişte simpli viermi — izbutesc să fabrice un fir de mai bună calitate decât cea a fibrelor artificiale — cel puţin în unele privinţe. Mă gândeam cu satisfacţie la ursul pe care omul l-a detronat fabricând o blană mai bună ca a lui, la hermina învinsă de ofensiva plastică şi, cu părere de rău, la nutria încă neîntrecută.

În loc să stea liniştit, cum îi cerea medicul, Muşat se plimba cu paşi repezi. Era obositor să-l urmăreşti cu

privirea.

— Dacă te gândești bine, toată munca de până acum a omenirii a fost fie aceea de a produce lucruri care nu se găsesc în natură — de la căruţă şi industria metalurgică până la televiziune —, fie de a ajuta natura să producă mai bine, ca în cazul agriculturii. De câtăva vreme însă, specialiştii chimiei au început întrecerea cu specialiştii naturii ; au fost la început câteva fleacuri, de pildă nu se găsea destul fildeş pentru bilele de biliard, şi atunci, în secolul trecut, s-a născut unul din primii produşi ai chimiei moderne a plasticelor — celuloidul. Dar azi nu mai putem suporta să fim întrecuţi de natură : eu, chimistul, mă înfurii când nevastă-mea le preferă ciorapilor de nailon pe cei de mătase naturală, mai ales când în Torida mătasea e încă atât de scumpă.

— Ca să vezi, râse Marieta, eu am provocat invenţia lui !

— Dar mi se pare că invidia dumneavoastră împotriva bietelor animale e o trădare, spuse Cristea. Parcă, înainte de a fi chimist, aţi fost biolog. V-aţi părăsit dragostea dinţii ?

— Tocmai, tocmai ! exclamă Muşat cu înflăcărare. Cred că biologul din mine începuse să aibă remuşcări, deşi încă nu-mi dădeam limpede seama de asta... Ideea mi-a venit cu totul pe neaşteptate, la un film de copii. Cine crezi că mi-a dat ideea?... Nu, nu, nu-ţi bate capul degeaba că n-o să ghiceşti : elefanţii ! I-am văzut pe elefanţi cărând bârne, muncind în fel şi chip pentru om. Roxana, care era mică pe

atunci, a început să-mi pună întrebări: dacă elefanţii muncesc sau nu, şi ce leafă au. Mi-am amintit atunci de o broşură marxistă pe care o citisem…

— Aţi citit marxism ? îl întrerupse Cristea cu vizibilă încântare.

Musat râse cam stingherit:

— O singură broşură, din păcate. A unui biolog. Ştii, am trăit în Torida cam izolaţi. Aş mai fi citit, dar o…

— Nu-i nevoie să te scuzi ! D-ta eşti, chiar fără lectură, mai marxist ca alţii ! Eşti om de ştiinţă pur-sânge! Asta-i bună ! la un film de copii care arată elefanţi, să-ţi aminteşti o problemă de tehnică: de una ca asta numai mintea superpreocupată a unui savant e în stare.

— O să vezi că există o strânsă legătură. Mi-a venit uşor să-i explic Roxanei care e leafa elefanţilor, dar dacă muncesc sau nu... Mi-am amintit cuvintele lui Marx, pe care le reţinusem, că arhitectul cel mai prost îi e superior albinei celei mai bune prin aceea că îşi prefigurează în minte ceea ce va construi.

— Înţeleg, zise iute Cristea. Albina, în stupul construit de om, sau viermele de mătase, în crescătorie, nu pot realiza mai mult decât ceea ce îi mână instinctul să realizeze. Elefantul, cărând bârne, participă la construcţia casei prefigurate în mintea arhitectului indian. Elefantul, desigur, nu munceşte ca omul, dar într-un fel participă la...

— E mai simplu ! interveni Muşat, nemaiavând răbdare

să-l asculte. Gândește-te la elefantul care, învârtindu-se, acţionează una din acele vechi pompe indiene de irigaţie sau la şoimul care se odihneşte pe umărul vânătorului! Aceste animale — desigur, tot pe cale instinctuală, folosindu-li-se reflexele condiţionate — au fost învăţate să facă mai mult decât făceau când trăiau liber în natură. Domnul Bombix Mori sau Sericaria Mori, sau Antheraea Pernyi, de care m-am ocupat eu mai mult sau oricare din aceşti domni şi doamne viermi sau gândaci — cum vrei să le spui — nu face decât atât : firul. Firul de mătase. Restul muncii — ţesutul firului — îl lăsă pe seama omului.

— Înţeleg ! Pentru prima oară în lume era vorba acum să apară o fiinţă care ţese firul pe care l-a produs !

— Stai, stai, nu te grăbi!

Vocile celor doi bărbaţi se încălecaseră. Cristea începu şi el să se plimbe prin odaia însorită, iar agentul din pod profită de acest zgomot ca să scormonească în vata de sticlă ce izola acustic odaia de dedesubt.

— Ai uitat de familia păianjenului, spuse Muşat. Păianjenul produce fire şi tot el le ţese. Ba şi viermele ! Ca să-şi facă gogoaşa, îi ţese mai întâi suporturi în pom. Vasăzică, mi-am spus, există în natură embrionul, schiţa unui soi de textile pe care animalele le țes singure. Cum să le faci să muncească mai bine, mai mult, mai repede, mai trainic, să realizeze, gata colorată, pânza care ne-ar trebui ? Asta era problema biologică, un simplu punct de pornire, abia zece la sută din întreaga problemă. Mai era o latură, oarecum şi chimică: mai toate animalele astea care

furnizează cu propriul lor corp substanţe necesare omului au un anumit soi de hrană aparte: fără nutreţ nu poţi obţine lapte, fără dud nu poţi obţine mătase. Antheraea Pernyi nu vrea să mănânce decât frunză de stejar. Or, în comparaţie cu chimia modernă, încăpăţânarea asta a animalelor e tot ce se poate închipui mai anacronic şi retrograd. Eu, chimistul, sunt foarte mulţumit să am ceva proteine la îndemână — lapte, carne, sânge, ouă, ce-o fi — că-ţi scot din ele te miri ce: mătase vegetală, lână plastică, mă rog, ce vrei. Chimia e o ştiinţă omnivoră, n-are nevoie doar de dud sau doar de stejar.

Agentul din pod izbuti să potrivească microfoanele şi merse cu îndrăzneala până acolo încât îşi aprinse o ţigară. Era sigur că fumul, subţiat în pod, nu se va mai vedea afară, unde briza dimineţii mai bătea încă. Dedesubt, Cristea, arătându-se captivat de expunerea inginerului, se aşezase îndărăt în fotoliu şi-şi înfunda cu gesturi agitate pipa. Muşat, nefumător, se oprise să bea oranjada care îl aştepta într-un pahar, în vreme ce Marieta Muşat, auzind ţipete, se dusese la fereastră să vadă ce-i fac copiii.

— Într-un cuvânt, zise Muşat, aveam nevoie de un animal care să producă fir mai iute şi mai bine decât viermele, să împingă procesul de producţie mai departe, adică să şi țească. Şi, ca să poată produce cantităţi colosale, să fie nemofturos, să se mulţumească cu orice găseşte de mâncare, cu tot ce înseamnă substanţă organică vie sau moartă, de la lemn până la bachelită, de la carne până la oseină şi cheratină.

Aici, auzind de pânza care devorează orice, se înfiorară

cu toţii : îşi amintiseră de momentele cumplite când Marieta şi copiii fuseseră pe cale de a fi înghiţiţi de valurile pânzei albastre.

Agentul, cu ţigara între degete, trebăluia de zor la aparatul de radioemisie.

-— Zambila 65, şoptea el în microfon, Zambila 65 ! Zambila 65 !

— Nu înţeleg un lucru, vorbea dedesubt Cristea, scuturându-și metodic pipa. Cum ai ajuns, de la căutarea unui animal care să fie un textilist multilateral, la găsirea unei pânze care să n-aibă nevoie de nici un fel de animal, deoarece creşte singură ?

— Da, Zambila 65, aici Zambila 65, auzi agentul din pod, cine eşti tu ?

— Te înşeli, zise Muşat, pânza nu creşte chiar atât de singură pe cât ţi se parc. Există un muncitor, unul foarte modest, căci e invizibil.

— Zambila 65 ? şopti întrebător agentul. Aici îngeraşul 48. Românul a fost descoperit. E aici. Vă fac legătura.

— Probabil că tocmai acest agent invizibil stă la baza pânzei dumneavoastră ! spuse Cristea.

— Se aude ? întreabă omul cu microfoanele.

— Ţine-te bine ! zbârnâi în răspuns Zambila 65. Să ştii că ăia 10.000 de dolari promişi sunt ca şi în buzunarul tău.

— Principiul invenţiei e foarte simplu, spuse Muşat. O să te convingi şi dumneata chiar acuma…

69

„Zambila 65“ — sau, ca să-i dăm numele sub care l-am cunoscut până acum, generalul Bigellow — dăduse drumul la banda de magnetofon şi acum asculta cu răsuflarea tăiată. Alături, cu alte căşti la ureche, un interpret.

Se auzi un ţipăt de femeie, apoi :

— Grig dragă, spune-le să se astâmpere. Se sărută în bot cu căţelul ăla. Gata, au stat destul afară, vine ploaia…

— Puiu, Roxana ! strigă o voce de bărbat.

Se auziră câteva strigăte slabe, probabil ale copiilor.

— Hai puţin până afară, vorbi vesel Muşat. Copiii vor să ne arate ceva. Hai, zău, că n-am mai fost de mult cu ei.

70

Bigellow nu ştia ce să facă. Junghiuri de gheaţă îi străbăteau capul bandajat. Niciodată până la această afacere nu se simţise depăşit de evenimente. Dar ce avea acest caz de-l copleşea intr-atât ? încerca să-şi dea seama de ce şi nu izbutea. Ani de zile se achitase strălucit de munca sa ca şef al serviciului special. Şi acum, când nici măcar n-avea ca adversar vreun spion rutinat, ci un simplu inventator, deodată se poticnise.

Explicaţia pe care Bigellow nu putea s-o găsească era

totuși foarte simplă. Până atunci, calitatea principală a generalului fusese ascultarea deplină dată lui Rockepont şi apoi lui Orsini. Serviciul special mergea bine pentru că era piesă componentă în angrenajul, mult mai puternic, al lui „Textinghouse" sau „Wessemer". Trecând apoi din slujba lui Rockepont în cea a lui Orsini, ca să câștige mai mult, generalul începuse, treptat, să se „strice": în loc de slujitor zelos, încerca să fie afacerist pe picioare proprii. Or, între rinoceri de talia lui Rockepont sau Orsini, generalul nu putea să manevreze bine ; nu-şi dădea seama ce se întâmplă, nu vedea că arma lui — serviciul secret — nu poate lucra contra angrenajelor gigantice care o născuseră. Dar, observând că în afacerea Muşat nimic nu-i mai reuşeşte şi simţindu-şi capul umflat de durere, începuse să-şi piardă încrederea în el şi să creadă că are ghinion.

Se gândi să-i vândă lui Rockepont secretul, să-i spună unde se află românul în schimbul unui câștig avantajos. Dar una din două :

Ori Rockepont el însuşi îl adăpostea pe român — fapt foarte probabil, de vreme ce Muşat se afla la vila miliardarului —, şi atunci „secretul" pe care voia să-l vândă Bigellow nu valora pentru Rockepont nici cât o ceapă degerată.

Ori misterioasa „bandă a 3-a“, vreun grup comunist, îl ascunsese pe Muşat aici, fără ştirea lui Rockepont, dar şi atunci miliardarul, profitând de faptul că românul îi este la îndemână... Nu, nu — îşi zise Bigellow —, tot la Orsini am de câștigat mai mult. Dar dacă aş pune mâna pe Muşat şi l-aş păstra pentru mine însumi ? Atunci i-aş băga în cofă şi

pe Orsini, şi pe Rockepont."

Ideea îl ispitea, dar o respinse, căci începuse să-i fie frică. Își aminti cele povestite de Rockepont : cum el, Bigellow, era să fie omorât în subterane şi cum Rockepont l-a iertat. Asta numai pentru că n-avea interes să-l omoare şi pentru că „cei mari" respectau între ei anumite reguli ale jocului. Dar dacă Bigellow ar fi devenit o ameninţare directă de ruină pentru ambele concerne, nici Orsini, nici Rockepont nu erau oameni să ezite.

— Nu, conchise în gând Bigellow, n-ar fi cinstit : Orsini e cel care mi-a spus să caut la poliţie şi la Rockepont. Trebuie deci să rămân cinstit faţă de el.

Şi, deşi frica şi nu cinstea îl făcea să gândească astfel, Bigellow se simţi înălțat în propriii săi ochi.

71

Orsini, chemat la telefonul lor secret, tresări de bucurie când auzi despre ce e vorba.

— Vreau să trimit imediat o mie de oameni! declara voios Bigellow. În felul acesta, nu ne mai scapă el !

— Să nu faci cumva prostia asta ! sări Orsini. Cu o mie de oameni îl prindem noi pe Muşat cu siguranţă. Dar ce facem cu invenţia ? Doar mi-ai spus că fusese torturat şi nu i-a spus nimic inspectorului Nostril. Zău, Bigellow, doar lucrezi la serviciul secret, ar trebui să ştii mai bine ca mine că un câine din ăsta e în stare să moară în chinuri, dar să nu scoată un cuvânt !

Bigellow, deşi mustrat, se înveseli : „Am făcut bine când i-am spus lui Orsini, vezi ? Altfel, trimiteam o mie de oameni şi stricam toată treaba“. Acum era liniştit : simţea că hăţurile întregului caz au trecut în mâna exersată a lui Orsini.

— Ţi-am spus totul, dragă Orsini. Sper să capăt fără greutăţi pachetul ăla de acţiuni. Iar agentului care-l va găsi pe român i-am promis 20.000 de dolari.

— Fii liniştit, răspunse Orsini, n-o să mă tocmesc. Uite ce ai de făcut: în primul rând să te asiguri că Rockepont, în caz că nu ştie unde-i românul, va fi indus în eroare. Trimite cu vâlvă o sută de oameni în altă direcţie, fă ce ştii, numai să-l încurci.

— Şi Muşat ?

— E clar : din ce mi-ai spus, reiese că stă de vorbă, în românește, cu unul de-ai lui... Nu-i legat, nu-i torturat: înseamnă că asta e forţa aceea necunoscută pe care n-o puteam dibui. Aşa că e simplu : deocamdată să încercăm să prindem la microfon tot ce se poate prinde. Iți trimit trei oameni de-ai mei să coordonăm acţiunea cu agenţii tăi strecuraţi în grupurile de stânga ; poate că pe calea asta aflăm ceva. Tu să-mi faci legătura cu microfoanele.

— E greu, din motive tehnice. De la Blacktown până aici e un întreg releu ! Dar mai ales n-avem timp : inginerul a plecat puţin în curte cu copiii, se întoarce acum, tocmai urma să spună principiul. Aşa că, încheie Bigellow nu fără mândrie, vino tu până aici.

— Viu, şuieră Orsini. Numai să nu trăncănească în curte, departe de microfoane. Să spună în curte formula, iar sub microfon să vorbească de altceva. Ar fi un ghinion groaznic !

72

Începu sa plouă des şi liniştit. Marea era ca de plumb, valurile se mişcau greoaie şi negre sub cerul umed şi întunecos.

— Haideţi mai iute ! îşi îndemna Muşat copiii. Şi dacă vă mai prind că pupaţi potaia asta, o să vă trag o bătaie să mă pomeniţi.

— Nu te pricepi tu la bătaie, tăticule, râse Roxana. Dacă ar trebui să ne bată domnu' Cristea, atuncea da, ne-am speria.

Dar Puiu, grav, se interesă :

— De ce să nu-l sărutăm? Tex e un câine foarte drăguţ. Ne jucăm cu el de-a indienii. Din când în când ne sărutăm. E tare drăguţ.

Pupăciosul Tex, un griffon care se cam plictisea de când fata administratorului fusese bolnavă şi care acum era pur şi simplu încântat de vizita celor doi copii, auzindu-şi numele, ţopăi vesel şi schiţă nişte figuri ca de dans, îmbiind copiii să fugă după el.

— O fi el drăguţ, zise Marieta Muşat, iuţind pasul să se adăpostească mai iute de ploaie, dar are microbi.

— Tăticu mi-a zis odată că există microbi deştepţi şi simpatici.

Mama îi aruncă soţului ei o privire mustrătoare, iar tăticu, ştiindu-se vinovat, îşi plecă privirile şi interveni stânjenit :

— Microbii de câine nu-s simpatici. Dau boli. Ai mai avut tu odată panglică.

Cristea păşea tăcut alături, râzând pe înfundate.

— Tăticule, stărui Puiu, atunci nu putem să-i sterilizăm botul?

— I-aţi strica mirosul. Şi pe urmă, nu ştiu ce plăcere e asta să săruţi un câine.

— Şi pe urmă, improviză Cristea, dacă vă jucaţi de-a indienii, atunci nu-i bine să-l sărutaţi pe Tex. Indienii nu-şi sărută animalele.

— Dar ce nevoie are Tex de miros ? E câine de vânătoare?

Ajunseseră sub streaşină vilei. Puiu, care mai avea de pus vreo patruzeci şi patru de întrebări, renunţă resemnat.

Peste zece minute, stăteau toţi în jurul marii mese rotunde în odaia învecinată terasei, iar un om îmbrăcat în salopetă albastră aşeza în faţa fiecăruia o ceaşcă de ceai fierbinte. Marieta ştia din experienţa zilelor trecute că oamenii aceştia discreţi nu intră uşor în vorbă cu ea; păstrau o disciplină a tăcerii şi nu erau expansivi decât cu

copiii. Arătând din cap spre omul care, după ce adusese în tăcere fursecuri, închidea uşa după el, Marieta întrebă :

— Nu se simte prost? E un luptător politic, probabil muncitor, şi acum face oficiul de chelner. Am încercat să-l ajut odată, dar nu m-a lăsat.

Cristea îşi turna rom în ceai.

— Chelner e o meserie ca oricare alta, spuse el. Avem şi chelneri în rândurile noastre. Tovarăşul acesta nu e chelner — se şi vede asta după stângăcia lui —, dar el ştie că face o muncă utilă, că, ascunşi cum suntem, nu putem să chemăm valeţii lui Rockepont să ne servească.

Orsini, la Otlonto, auzi cu o atenţie încordată traducerea pe care i-o făcea interpretul şi îi spuse lui Bigellow :

— E clar ! Rockepont nu ştie. E un grup comunist. Ai luat măsuri să-l pui pe Rockepont pe-o pistă falsă ?

Bigellow începu să-i raporteze pe larg măsurile luate când interpretul, care era încălzit de perspectiva unui mare câștig şi făcea exces de zel, le spuse iute :

— Fiţi atenţi ! Copiii au ieşit din odaie. Încep iar să discute.

Într-adevăr, după câteva minute, discuţia alunecase din nou la zguduitoarea invenţie a lui Muşat.

— Nu ştiu, spunea Cristea, dar tare neplăcut mi-ar fi să umblu îmbrăcat în... microbi! Căci agentul invizibil de care vorbeaţi adineauri trebuie să fie, probabil, nişte

microorganisme.

— Eşti pe aproape, glăsui Muşat privindu-l în ochi. Şi ce vezi rău în microorganisme ?

— Păi... de ce nu i-aţi lăsat pe copii să sărute câinele ?

— Ai prejudecăţi, domnule „erou de roman" ! — şi Muşat începu să ridă. Sandvişul pe care tocmai îl bagi în gură cuprinde, sub numele de şuncă, o parte din cadavrul unui porc.

Fără să bage în seamă protestele soţiei sale, Muşat continuă necruţător :

— Stofa în care eşti îmbrăcat e ce-a rămas dintr-o piele de oaie. Pantofii pe care-i ai în picioare...

— M-am predat, m-am predat ! exclamă Cristea râzând. Şi pe dinăuntru şi pe dinafară sunt căptuşit şi învelit cu animale sub formă de hrană şi îmbrăcăminte. Dar astea sunt foste animale, au fost prelucrate : şunca a fost preparată. Admite şi dumneata că m-aş simţi prost dacă şunca ar începe deodată să-mi guiţe în stomac. Una e un animal mort, alta e unul viu.

— Şi aici te înşeli ! în primul rând că, fără bacteriile de care eşti plin, organismul dumitale n-ar putea să digere şunca. Bacteriile nu guiţă, dar te asigur că le ai în intestine şi că-s vii...

— Alt subiect nu v-aţi mai găsit ?! protestă iar Marieta.

Orsini înjură printre dinţi : intervenţia femeii ameninţa

să abată subiectul convorbirii. Dar Cristea se folosi de întrerupere ca de un argument în favoarea sa :

— Poftim ! Dezgustul propriei dumneavoastră soţii numai la auzul cuvântului „bacterii" arată cât s-ar îmbulzi femeile să cumpere o pânză „microorganismică" !

— Vrei să mă necăjeşti, ştiu că nu crezi ce spui. Dar cine ţi-a spus că microorganismele pânzei mele sunt vii ? De unde ştii că nu-s moarte ?

— Ştiu ! spuse Cristea. Ştiu precis, printr-o deducţie. Pânza se înmulţeşte singură, şi atunci are la bază organisme vii. Ori aţi inventat imposibilul, adică înmulţirea unor organisme moarte. Căci fără organisme, prin simplă reacţie chimică, nu văd cum ar putea creşte pânza. O reacţie care să înghită din proprie iniţiativă orice materie organică, să producă fire şi să le ţeasă...

— Ai dreptate, îl întrerupse Muşat. Pe cale pur chimică ar fi imposibil. Dar deducţia dumitale — ori vii, ori moarte, — mi se pare nevrednică de un dialectician. Sunt şi vii, şi moarte. Sau, mai precis : sunt vii cam a mia parte dintr-o secundă, cât durează intervalul dintre naşterea lor şi înmulţirea lor. Sunt vii, se înmulţesc şi mor imediat după înmulţire. Natura ne oferă mii de exemple de acest fel, care nouă, oamenilor, ni se par absurde : fiinţe care nu se nasc decât pentru a se înmulţi şi nu se înmulţesc decât pentru a muri imediat. De fapt, asta e metoda obişnuită a naturii: nu creează decât pentru a crea. Finalitatea am introdus-o noi, oamenii. Uite, dumitale ţi-a trecut prima tinereţe, natura nu mai are nevoie de dumneata şi începe să-ţi retragă părul

din cap. Şi, pentru că veni vorba, n-ai nevoie de soluţie pentru creşterea părului ?

Cristea, fără să-şi dea seama ce cursă i se întinde, îşi plimbă cam indispus mâna peste cele două golfuri care îi prelungeau în sus fruntea şi spuse :

— Da, un pic de păr nu mi-ar strica deloc. Chiar şi alb…

— Păi vezi! jubilă Muşat. Dar ce crezi dumneata că e părul ? O îngrămădire de celule moarte. Şi, cu toate astea, câte nu au scris poeţii despre părul iubitei! Lâna, unghiile, copitele, penele, părul, — totul, de la coarnele tari şi dese ale cerbului până la puful puişorului de găină, e, înainte de toate, cheratină. Fiinţele mele sunt mari producătoare de cheratină. Ele sunt invizibile chiar la microscop — la un microscop obişnuit — şi pier la reactivele chimice. Inspectorul Nostril a dat o fâșie la analiză şi n-a putut afla nimic. Invizibile, ele produc, în cantităţi fantastic de mari pentru ele, o substanţă vizibilă: firul şi apoi pânza.

— Pare curios, spuse Cristea. Înseamnă că produsul e cel puţin de câteva mii de ori mai mare ca producătorul.

— Catalizatorii, în chimie, şi mai ales enzimele, fermenţii, în biologie, joacă tocmai acest rol. Nu uita că pânza, înmulţindu-se, atacă doar materiile digerabile. Ea nu face decât să le schimbe forma, ea jonglează cu carbonul şi exultă atunci când întâlnește nucleoproteine, în faţa cărora se simte cel mai bine şi reacţionează cel mai iute. Iar acum am să-ţi dau lovitura de graţie, domnule temător de microbi. Pot să te anunţ că, îmbrăcat cu pânza asta, vei scăpa de mulţi microbi, ajunge s-o laşi să se înmulţească

numai cinci minute într-o odaie ca să atragă şi să distrugă milioane de microorganisme care plutesc în aer : le „înghite”, le mistuie, le preface în pânză purificatoare. Mult însă nu e bine s-o laşi la loc închis.

Muşat se întrerupse, furat de un gând, şi începu să râdă :

— Din întrebările inspectorului Nostril, mi-am dat iute seama că bănuia existenţa unei bande care a furat lucrurile mele din dulap şi a pus balotul la loc. Dacă ar fi avut o pregătire ştiinţifică elementară, ar fi fost intrigat de mirosul greu care plutea în aer. În timpul înmulţirii, nu e bine să laşi pânza la loc închis. De altfel, dacă vreun trust ar vrea să-i dea o folosinţă războinică, această uriaşă mâncătoare de oxigen şi proteine s-ar dovedi o armă teribilă, închipuieşte-ţi că arunci de la zece mii de metri înălţime o tonă de petice mici de pânză. Cad încet, căci sunt uşoare, cresc încet, căci n-au din ce, dar, o dată ajunse pe pământ, pot înghiţi regimente întregi. Sigur că pentru asta ar fi nevoie de vreo cinci ani de perfecţionare, dar n-o să creez asemenea armă. E unul din motivele pentru care m-am ferit ca invenţia să cadă pe mâinile lor.

Orsini, la microfon, râse acru.

— N-ar exista nici o contraarmă ? întrebă Cristea. Mi-aţi povestit că Nostril rupsese tivul batistei şi că aşa a ajuns să se pomenească cu un balot în birou.

— Tivul înseamnă o răsucire a pânzei asupra ei înșiși: fermenţii ce creează pânza nu mai au unde înainta, căci dau în faţa lor de cheratina răposaţilor lor strămoşi. Din

această clipă, el intră în agonie. E o agonie pe care n-am experimentat-o, dar care, după calculele mele, durează zece-douăzeci de ani.

— Atât de mult ?

— Da, ei n-au apucat încă să se înmulţească, şi atunci natura nu vrea să-i lase să plece din viaţă până nu-şi plătesc tributul. Ei rămân aşa ca ursul în hibernare sau, dacă-ţi place, ca Frumoasa adormită ; după zece sau douăzeci de ani, o simplă rupere a tivului îi face să-şi reia cursa, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat.

— E ciudat, zise Cristea. Dacă înmulţirea lor e împiedicată într-o direcţie, cum de nu se înmulţesc în altă direcţie ? Pânza se propagă numai în lungime şi lăţime, dar nu se îngroaşă. Altminteri ar deveni diformă. Ciudate fiinţe, parcă ar exista un agent de circulaţie care îi dirijează în sens unic.

Muşat începu iar să se plimbe prin odaie :

— Cu asta mi-am bătut capul foarte mult. De fapt, într-un sens ăsta e chiar miezul descoperirii, închipuie-ți că un Bombix Mori, în loc să-şi depene firul pe o gogoaşă, ar învăţa să-l prepare şi să-l ţeasă de-a dreptul în pânză de mătase. Pare imposibil. Tot natura mi-a oferit răspunsul. Uită-te la albine : fagurii lor au o construcţie matematică riguroasă. Castorii fac diguri excelente. Există colonii de corali sau de saprofite care respectă cu sfinţenie o anumită arhitectură. O specie de floare are doar patru petale, alta doar cinci, un tip de insectă are şase picioruşe, alta opt; trifoiul cu patru foi floarea îl creează parcă numai ca să ne

atragă atenţia, printr-o excepţie, asupra unei reguli obişnuite a ei — precizia, exactitatea. N-am reuşit până acum să creez decât un singur tip de ţesătură într-o singură culoare. Dar, cu vreo zece oameni capabili şi de încredere, cărora să le pot împărtăşi secretul, aş putea în vreo doi ani realiza tot ce se poate închipui în materie de culori şi pânzeturi fine şi să las departe, în urmă, toate fabricile de textile din lume.

La mii de kilometri depărtare, în Otlonto, auzind aceste cuvinte, Orsini se înfioră.

73

Muşat vorbea mai departe :

— Ceea ce importă cel mai mult e însă descoperirea principiului. Ani de zile am înnebunit de gelozie privind „mătasea broaştei", o plantă rudimentară, dar care mi se părea una din culmile măiestriei de textilist a naturii. Am cărat în spinare zeci de saci cu spirule. Ştii ce sunt ? Nişte gângănii mici care produc scoici. Mase uriaşe de cheratină, milioane de scoici pe care le lasă pe plajele continentului american. Numai ele m-au apropiat de descoperire. Căci, domnule Cristea, am lucrat fără succes în vreo zece birouri de cercetări, unde trebuia să mă lupt ca să fiu lăsat să lucrez chiar şi singur, noaptea ; ziceau că sunt un nebun periculos. După ani de zile, am ajuns la concluzia că, pe pământul nostru, nu există suficiente elemente ca să se creeze o pânză ca aceea de care ţi-am pomenit.

— Doar n-aţi adus-o din Marte! replică Cristea, intrigat.

— Nu din Marte, dar dintr-o lume aproape la fel de necunoscută. Ideea mi-a venit tot printr-o asociaţie neaşteptată, tot stând de vorbă cu Roxana. Crescuse, începuse să-i placă mitologia. Trăgea cu urechea la ce vorbim noi. Trebuie să-ţi spun că vorbeam uneori cu nevasta mea. Savanţi care lucrează în sihăstrie or fi existat altădată, dar astăzi, în veacul colectivismului, omul de ştiinţă are nevoie de un permanent schimb de idei. Pe mine însă — care mă simţeam înconjurat de oameni teribil de individualişti, sau cel puţin nesiguri, la un stăpân necruţător ca „Textinghouse“ sau „Wessemer", care m-ar fi înghiţit cu invenţie cu tot de-ar fi ştiut ce pregătesc — pe mine, aşadar, tăcerea mă înnebunea. Şi de aceea, deşi Marieta mea nu-i specialistă, vorbeam câteodată cu ea. Aveam în vremea aceea două obsesii. Prima era noua descoperire a sovieticilor în domeniul acidului ribonucleic. Ştii probabil că anii trecuţi câțiva savanţi sovietici au pătruns mai adânc în structura acidului ribonucleic şi deci a mecanismelor care dirijează ereditatea. Asta m-a bucurat nespus de mult, căci fără descoperirea lor crearea fiinţei „pânzogene" ne-ar fi cerut mii de ani de transformări lente : aş fi rămas ca grecul acela care a inventat acum vreo trei mii de ani motorul cu aburi, dar care, din cauza tehnicii rudimentare a vremii lui, n-a jucat nici un rol în evoluţia omenirii decât cel mult ca unul din creatorii de jucării şi curiozităţi. Fără descoperirea sovieticilor, aş fi trebuit să mă resemnez şi eu cu ideea că peste vreo câteva mii de ani va apărea cine ştie ce Stephenson care va avea posibilităţi să realizeze ce n-am putut eu realiza din lipsă de mijloace. A doua obsesie a mea erau nucleo-proteinele, albuminoidele. În general materia vie şi combinaţiile organice. Roxana, care citea

legende mitologice, m-a întrebat într-o bună zi :

— Tăticule, „substanţele proteice" de care vorbeşti sunt substanţe făcute de Proteus ?

I-am explicat, ca la şcoală, că proteicele sunt compuşi naturali, ca părul, fibrina, albuşul din ou, cuprinzând toate aminoacizi. De atunci numele lui Proteus a început să mi se învârtă în minte. De câte ori mă gândeam la descoperirea mea — şi mă gândeam tot timpul — îmi venea în minte numele vechiului zeu. Şi atunci, ca să scap odată de obsesia asta, am luat şi am analizat personalitatea lui Proteus. Rudă cu Neptun, stăpânul mărilor, Proteus are darul profeţiei şi ştie întotdeauna adevărul. Dar nu vrea să-l spună. Dacă nu izbuteşti să-l iei pe nepregătite, se fereşte de tine, se deghizează, ia alte forme. Asta, într-adevăr, amintea de invenţia mea : o taină a naturii, ascunsă, pe care natura nu mă va lăsa s-o surprind decât pe nepregătite. Dar semănau, şi mai mult, în altă privinţă. Proteus, din cauza neîncetatelor sale schimbări de înfăţişare, a devenit un simbol al schimbărilor. Or, eu căutam o materie cu proprietăţi atotschimbătoare, o fiinţă proteică în stare de a transforma orice materie organică în valuri de pânză.

Aici Muşat se întrerupse din plimbare, se repezi la fotoliul în care se înfundase Cristea, îl trase de braţ şi îl duse în faţa ferestrei. Mâna stângă şi-o petrecuse pe după umerii Marietei. Se uita la valurile plumburii care, izbite de stâncă, lăsau să se vadă o clipă trâmbe imense de spumă albă : era o reprezentare grafică, în culori, a unui ţipăt, un ţipăt al valului izbit de stâncă, ţipăt de durere sau îndemn

la asalt.

Pauza îi făcu pe Orsini şi Bigellow să se privească îngrijoraţi: nu cumva tocmai acum, în momentul suprem al descoperirii, cei doi vor fi ieşiţi din odaie ? Agentul din pod nu mai putu să reziste şi îşi aprinse a doua ţigară.

La fereastră, o bună bucată de vreme, cei trei priviră gânditori marea, fiecare cu gânduri diferite.

— Simţeam, vorbi Muşat într-un târziu, că mi-a scăpat tocmai trăsătura principală a portretului lui Proteus. M-am uitat într-o mitologie şi mi-am amintit. Toate valurile mării nu erau decât milioane de forme înşelătoare pe care Proteus le trimitea la suprafaţă pentru a-şi ascunde adevărurile. M-am gândit cu recunoştinţă la filozofia poetică a vechilor elini : ei legaseră ideea de schimbare de valurile mării. Ei îmi arătau, după mii de ani, că zeul schimbărilor şade în atotschimbătoarea mare şi că adevărul se ascunde sub valurile mării. Atunci am sărit în picioare şi am strigat: „Aici e ! Mă arunc în mare!“, şi Marieta s-a speriat că, în sfârșit, momentul mult temut de ea a sosit şi că soţul i-a înnebunit, dar eu am sărutat-o şi am râs, că nu sunt nebun, şi i-am povestit că pământul nostru e un pârlit faţă de mare, că acolo, în mare, sub valurile schimbătoare, se află o faună şi o floră mult mai bogate decât cele de pe pământ. După o lună de certuri, m-am mutat la alt laborator, situat la marginea mării, şi trei zile mai apoi făceam prima mea coborâre sub valurile oceanului, într-o sferă, de sticlă. Ştiam că Proteus nu-mi va oferi de-a gata ceea ce îmi trebuie. Dar mă gândeam să încerc o îmbinare a diferitelor organisme anaerobe şi aerobe, de mare şi de pământ, să

folosesc acizii ribonucleici la presiuni schimbate, sub acţiunea unor iradiaţii gama, încercând să provoc o înmulţire prin sciziparitate, paralel cu o cheratinizare unidimensională, adică... dar lasă, intrăm într-un domeniu mult prea complicat, te plictisesc.

— Nu, nu! stărui înflăcărat Cristea, desigur că nu înţeleg tot ce-mi spuneţi, dar vă asigur că e de-a dreptul palpitant. Dacă nu mă înşel, ne-am apropiat de sâmburele, sau, cum aţi zice, de nucleul descoperirii dumneavoastră.

— Întocmai, îl aprobă Muşat.

74

Rockepont, înalt şi uscăţiv, îl privea de sus în jos pe măruntul şi rubicondul şef al serviciului Balcani.

— Am impresia că Bigellow m-a mirosit, spunea acesta. În ultimele zile a început să ia măsuri singur, pe furiş, deşi afacerea Muşat e oarecum o afacere balcanică, de resortul meu. Pentru mine e un risc de a...

— Te priveşte, îl întrerupse rece Rockepont Ce ai de raportat ?

— Cei o sută de agenţi au plecat într-o direcţie falsă. Cred că special ca să vă inducă pe dumneavoastră în eroare.

— Vasăzică Bigellow crede că românul e în alt loc ?

Omulețul se înfoie, dar nu prea mult, căci era totuşi în prezenţa marelui Rockepont, şi spuse:

— Bigellow a făcut o manevră formidabilă, pe care sunt sigur că n-o ghiciţi. Nici eu n-am izbutit s-o aflu decât după...

— Spune mai repede, lasă vorba de pomană !

— Filează toată poliţia din Otlonto şi toate vilele şi fabricile dumneavoastră din Torida.

Rockepont tresări :

— Dar ce să aibă cu fabricile şi cu vilele mele ?

— Ei cred că românul s-ar putea să fi fost ascuns de dumneavoastră.

— Bine ar fi, oftă Rockepont.

— Vasăzică dumneavoastră nu știți nimic de aşa ceva ? îl întrebă şeful serviciului Balcani.

— Fleacuri. Am observat eu că de când l-a pocnit românul cu un telefon, în capul lui Bigellow sună „linie moartă".

— Eu v-aş sfătui să luaţi mai în serios eventualitatea asta. S-ar putea ca românul să fie ascuns la o vilă de-a dumneavoastră fără să știți.

— Bine, bine, îi zise Rockepont cu aerul cuiva care e plictisit de fleacuri şi vrea să scape mai iute de interlocutor.

După ce şeful serviciului Balcani se retrase, pe faţa lui Rockepont reapăru obișnuita lui expresie de încordare.

Apăsă pe un buton şi întrebă :

— Alo, Jimmie, eşti acolo ?

— Da, da !

— Câți oameni poţi mobiliza până într-o oră pentru o acţiune mare ?

— Oricâți.

— Atunci într-o oră să ai pregătiţi o mie de oameni.

— Aoleu, păi nu m-am gândit la chiar atât de mulţi.

— Te priveşte, zise Rockepont. Pune-ţi aghiotanţii să-i strângă şi vino-ncoace să discutăm mai amănunţit. Trebuie să acţionăm repede şi cu toată forţa.

75

Muşat rămăsese cu faţa la mare. Era îmbrăcat într-un costum de „homespun", puţin cam larg pentru el. Figura-i smeadă, slabă şi musculoasă, cu ochi negri care alergau agitaţi sub o frunte mereu încreţită întrebător, avea acum întipărită pe ea un aer de blândețe şi ironie, ca şi când vederea mării i-ar fi stârnit cine ştie ce gânduri.

Stătea aşa, cu mâna stângă petrecută după umărul soţiei sale, iar Cristea tăcea demonstrativ, în semn de respect pentru măreţia care o ghicea îndărătul simplităţii acestui om. Muşat fusese măreţ în suferinţă, în rezistenţa la torturi, în patriotism şi se dovedea acum măreţ în gândire. Cristea dădea semne că ar fi vrut să-l mai audă vorbind —

doar se apropiaseră de miezul descoperirii lui Muşat —, dar inginerul, după ce rostise cuvântul „întocmai", a rămas pierdut, cu faţa la mare.

— Sunt un om simplu, un autodidact care a învăţat ceva filozofie, spuse Cristea într-un târziu, dar eu găsesc că descoperirea dumneavoastră este, într-un fel, cea mai mare descoperire umană care a existat vreodată de la descoperirea focului până azi. Într-adevăr, aburul, electricitatea, atomul n-au însemnat decât descoperirea unor noi forme de energie. Descoperirea focului a inaugurat era de prelucrare a naturii de către om. Descoperirea dumneavoastră, într-un fel, marchează o revenire dialectică, pe un plan infinit mai înalt, la altă etapă. În faza primitivă, omul lua de-a gata din natură ce găsea : fructe, carne crudă, blănuri. Beţele, uneltele, focul l-au ajutat să frigă carnea, să nu mai ia fructele de-a gata, ci să înveţe agricultura, pomicultura. Acum, dacă izbutim să avem stofe care cresc de la sine, înseamnă „revenirea", într-un fel, pe un braţ mai înalt al spiralei, la perioada când omul n-avea decât să întindă mâna spre pom ca să culeagă fructul. Desigur, munca va exista, dar altfel de muncă, o muncă de concepţie, de dirijare ; 80% din materiile necesare vieţii — adică îmbrăcămintea, plus materii plastice pentru confecţii, plus o bună parte a mâncării — eu le văd de acum înainte, pe mii de ani, dezvoltându-se singure. În aceste condiţii, trusturi capitaliste de felul lui „Wessemer" devin şi mai perimate decât au fost. Inventatorul primitiv, deschizător al erei focului, a rămas necunoscut. De deschizătorul erei noi însă, se va lega mereu numele ţării noastre, al României. Sunt mândru, tovarăşe Muşat — sper că îmi permiteţi să vă spun tovarăş — şi abia aştept să transmit prin T.F.F., cod

cifrat, datele ce interesează guvernul nostru.

Muşat se întoarse de la fereastră ca iluminat de o idee subită :

— Explicaţiile teoretice n-au mare valoare în cazul de faţă. Mult mai mult ar preţui ele dacă le-am însoţi de o demonstraţie practică. Nu suntem prea departe de uzinele Blacktown. Tot stăm noi şi aşteptăm momentul trecerii graniţei. Ce-ar fi să ne repezim până acolo. Mi-e un dor de lucru... !

— Minunat, grozav ! se înflăcără Cristea.

Figura lui Muşat se înnegură :

— Dar am uitat că e imprudent. Chiar în vizuina lupului.

Cristea rămase o clipă țeapăn în mijlocul odăii, apoi îşi trecu mâna peste faţă şi zâmbi cu un aer vinovat:

— M-am lăsat atât de prins de toate povestirile dumneavoastră fantastice, că am pierdut contactul cu realitatea. Trebuie să primesc lecţii de conspirativitate de la dumneavoastră !

Își umplu pipa domol şi,trăgând din ea, îşi miji ochii şiret:

— Totuşi n-ar fi imposibil... Avem în uzine un puternic comitet revoluţionar. La Blacktown au fost nişte greve straşnice. Am putea merge acolo chiar după masă, dar pentru asta trebuie să iau contact telefonic cu tovarăşii de acolo.

Se îndreptă către uşă, s-o deschidă, şi tresări speriat când o formă imprecisă îi țâșni la picioare. Tex, griffonul, intrase voios prin odaie, mârâind cu nişte intonaţii muzicale, de parcă ar fi cântat. În urma lui intrară, năvală, Roxana şi Puiu.

— Tăticule, zise Puiu, e un om rău ascuns în pod. Ne-am jucat de-a indienii; l-a mirosit Tex şi ne-am uitat şi l-am văzut printr-o crăpătură.

76

— Gata ! ţipă Orsini, zvârlind casca cât colo. Finita la commedia ! Bigellow, ia-ţi oamenii, dăm asaltul ! Cred că agentul nostru va fi mort în două minute. În cinci minute, românul o s-o şteargă. Câţi oameni ai ?

— Cinci sute !

— Puțini ! Îmi trebuie... Ce ghinion, pentru un afurisit de căţel !

— Cinci sute nu ajung ?

— Mi-e frică de Rockepont. Despre o manevră atât de mare, s-ar putea să afle şi el. Ne-am mai înfruntat odată.

— Atunci să luăm puţini!

— Nu ştiu câți alcătuiesc grupul lui Cristea acela. Te-ai îngrijit de avioane de transport cu reacţie ? Cât durează drumul până acolo ?

Numărul 111

77

Omul auzise la microfon cuvintele lui Puiu ţi, prevenit, până ce Cristea să facă vreo mişcare, se repezise în jos pe scări, fugind ca fulgerul din vilă.

Acum, cadavrul lui zăcea cu faţa în jos, la vreo sută de paşi de vilă. cât izbutise să fugă.

— Păcat, zise Cristea. Mai bine l-am fi prins de viu, să ştim ce-i cu el. Dar nu se putea : mi-a împuşcat un om în braţ, şi băieţii l-au ciuruit imediat.

Se aplecă iute:

— Fireşte! N-are nici un act. E de-al lui Wessemer-Bigellow.

— De unde ştii că nu-i de-al lui Rockepont ?

Cristea îşi ridică faţa către Muşat şi zâmbi, stăpânit :

— Nu era Rockepont să-şi strecoare un om izolat în propria lui vilă ! Billy, dă drumul iute ia motoarele helicopterelor.

Se întoarse către Muşat :

— O să le punem în funcţie pe amândouă. Noroc că n-aveţi bagaje. Adu-ţi imediat familia, plecăm.

— Unde ? De ce ? întrebă Muşat buimăcit.

— Dacă au avut un agent aici — şi-ai văzut că instalase şi microfoane — deci au auzit ce s-a întâmplat, înseamnă că într-o oră, cel mult în două, vor fi aici în păr. N-avem forţe să le rezistăm.

— Şi atunci ?

— Cel mai bine ar fi fost să putem trece graniţa. Dar nu-i nimic pregătit: ne-am lăsa prinşi fără rost. Mai bine mergem în uzinele de la Blacktown. Acolo muncitorii vor putea să ne ascundă.

Cristea se opri brusc şi îi puse lui Muşat mâinile pe umeri, uitându-se adânc în ochii lui:

— Muşat, spuse el cu o voce tremurândă de emoţie, să privim adevărul în faţă. Dumneata şi familia sunteți cunoscuţi. Voi face tot ce e omeneşte posibil să te scap, şi mii de muncitori mă vor ajuta. Dar eşti prea cunoscut, sunt haite prea mari pe urmele d-tale: s-ar putea să vă prindă.

Marieta Muşat, chemată de un om, se îmbrăcase, iar acum traversa pajiştea, cu copiii de mână, îndreptându-se spre unul dintre helicopterele scoase din garaj. Muşat o urmări din ochi cu o privire absentă.

— Sunt sigur, urmă Cristea, că vei prefera să duci taina în mormânt decât s-o laşi încuiată în safeul capitaliştilor. E însă păcat, pentru că ţara şi omenirea ar fi putut să aibă foloase uriaşe de pe urma ei.

Muşat îşi cobori privirile.

Cristea îl strânse şi mai tare de umeri:

— Uită-te în ochii mei! Avem vreo oră, pot lua contact cu comitetul revoluţionar de acolo, într-o oră, dumneata ai timp să instruieşti doi-trei oameni de încredere, să le explici invenţia, să creezi în faţa lor pânza. Ai toată aparatura, iar comitetul revoluţionar îţi va asigura liniştea necesară. Înseamnă că doi-trei oameni, pe care ei nu-i cunosc, vor fi în posesia secretului. Şi din doi sau trei, măcar unul va ajunge în România, în China, în Kamciatka, undeva pe pământul nostru. Şi...

— Am înţeles, spuse simplu Muşat. De acord.

Se îndreptară în fugă spre helicopter.

— Bill! se adresă Cristea omului care aştepta alături de helicopter. Unde este Eric ?

— Nu ştiu.

— Dar Hawkes ?

— Nu ştiu.

— Tocmai acum şi-au găsit să lipsească ! Ascultă, Bill : cheamă-l pe unul dintre ei să conducă helicopterul cu familia domnului Muşat. Eu cu doi oameni şi cu domnul Muşat mergem în ăstălalt helicopter.

Muşat izbucni :

— Nu mă mai despart de-ai mei orice-ar fi! Dacă-i nevoie, rămânem toţi aici, sunt gata să mor aici!

Cristea îi explică răbdător că prudenţa şi zeci de alte raţiuni impuneau aceasta, şi că Muşat proceda ca un sentimental, dar inginerul nu vru să audă nimic. Până la urmă, Cristea fu nevoit să cedeze.

— Bill ! spuse el cu energie. Băiete, tovarăşe, ia oamenii şi faceţi orice ştiţi să mi-i zăpăciţi pe cei de la serviciul special. Helicopterul doi să fugă spre graniţă, să se lase doborât. Pilotul să sară cu paraşuta şi să lase maşina singură în mers. Tu cu încă un băiat vorbiţi acolo în odaie, ca şi cum n-aţi şti că e acolo un microfon, spuneţi că noi am plecat spre Otlonto. Douăzeci de oameni să se retragă, cu vâlvă mare, pe Piscul de Aur: ajungeţi acolo într-o jumătate de oră, vă fortificaţi, angajaţi lupta, vă tocmiţi, vă predaţi, faceţi ce ştiţi ca să câștigăm noi timp. Alţi douăzeci să fugă cu maşinile la Pălăria Indianului. Faceţi, spuse el, şi-şi căută vorbele, faceţi orice jertfă revoluţionară...Mă-nţelegi, Bill, nu?

Cel care răspundea la numele de Bill, un american cu faţa rotundă şi cu o mustaţă blondă căzută peste gură, dădu din cap că a înţeles şi se repezi brusc la Muşat. Părea că refuzul inginerului de a se despărţi, măcar o clipă, de familie, îl impresionase. Îl îmbrățișă pe inginer, îl sărută ca pe un vechi prieten, deşi nu-şi vorbiseră decât o singură dată, iar ochii lui Muşat — un om care suferise atâta fără să poată avea alinarea plânsului — sloboziră, în sfârșit, două lacrimi.

— Tovarăşe, zise inginerul.

Fu singurul cuvânt rostit, după care strânse cu putere mâna americanului.

Cristea privi puţin mirat această efuziune, apoi bătu cu palma umărul lui Bill şi, strigând „Bravo, Bill sări în helicopter, unde se şi aşezaseră Marieta cu copiii. Muşat, deşi mai uşor decât el, se căţără anevoie până la scaunul său. În ultima clipă, când să închidă uşa, se auzi un lătrat, şi Tex pătrunse ca o vijelie înăuntru.

— Nu se poate, e un furt, protestă Muşat, ăsta-i câinele lui Rockepont.

Dar Tex, auzind acest nume, lătra cu atâta indignare încât îl emoţiona pe toţi.

— Parcă helicopterul al cui e? spuse Cristea şi dezlănţui deodată puternicele motoare.

78

Helicopterul se ridică în diagonală. Muşat privea ca hipnotizat mâinile şi picioarele lui Cristea. Zgomotul motoarelor se auzea puternic, deşi exista o izolare acustică destul de bună. Prin materialul transparent din care era alcătuit corpul helicopterului, Puiu văzu fără teamă, cum se cască sub picioarele lui un gol imens; curând, vila Rockepont se zări ca o jucărie, iar valurile mării parcă încetară să se mişte : arăta acum ca o oglindă de plumb, grosolan modelată.

O smucitură şi Muşat simţi deodată un gol în stomac: zgomotul încetase, rotoarele elicopterului se înţepeniseră subit. Se auzi un fluier parcă îndepărtat, şi deodată cuşca de sticlă se smuci înainte.

Cristea îşi întoarse capul şi zâmbi liniştitor :

— E convertibil. Rotoarele nu se mai învârtesc, stau fix, au devenit aripi: acum au intrat în funcţie motoarele cu reacţie.

Pasagerii nu răspunseră, ameţiţi cu toţii. Doar Tex gemu câteva clipe, încetişor. Cristea stătea singur pe banca-fotoliu de două persoane din faţă şi, cu pipa stinsă între dinţi, manevra netulburat marea maşină. La spatele lui, pe a doua bancă, stătea Muşat cu Roxana, iar în fund, Marieta cu Puiu. Tex refuza încă să-şi aleagă un loc precis.

— Alo, alo, comitetul revoluţionar ! vorbi Cristea în microfon. Ne îndreptăm spre voi. Pregătiţi-vă. Wess sau S.S. ne-au prins urma. Într-o oră vor fi aici. Se aude ?

— Te auzim perfect, tovarăşe, răsună o voce.

Tex începu să latre frenetic.

— Taci, prostule ! îi spuse Cristea. Ce te sperii aşa? E un radio ca orice radio ! Din cauza ta nu putem să vorbim…

Marieta, deşi nu prea iubea câinii, îl prinse de bot, iar Puiu îi trase câteva. Muşat avea senzaţia că visează. Abia acum zece minute, omul de pe banca-fotoliu, privindu-l îndurerat în ochi, îi vestise moartea, iar acum parcă erau

într-o excursie, cu căţelul după ei.

— Vorbeşte, tovarăşe ! răsună vocea.

Tex gemu, înciudat, iar Cristea spuse :

— Facem tururi vreun sfert de ceas: în caz că au agenţi prin jur, să nu ştie precis direcţia pe care am luat-o. Pregătiţi laboratoarele, să fie pustii. La nevoie, faceţi grevă. Să se afle acolo, la laborator, doar cinci oameni, pricepuţi şi de perfectă încredere. E de cea mai mare importanţă.

Glasul său căpătase un accent dramatic.

— S-a făcut, răspunse vocea.

Cristea închise contactul, şi abia atunci în Muşat, căruia îi revenise curajul şi buna dispoziţie, se trezi din nou omul de ştiinţă.

— Mai explică-mi o dată cum funcţionează drăcovenia asta de helicopter, îi strigă el lui Cristea.

Celălalt se răsuci, mirat :

— Încă o dată ?! Păi nu ţi-am mai explicat niciodată !

Muşat tresări surprins, apoi începu să râdă :

— Vorbesc cu tine în gând, eroule de roman ! Te admiram, îţi spuneam : „Şi la helicopter te pricepi ?" Iar tu te-ai întors şi mi-ai răspuns modest: „Nu-i chiar atât de complicat" şi mi s-a părut că îmi explici sistemul de funcţionare. Sunt emoţionat, sunt zăpăcit.

Cristea îi aruncă o privire compătimitoare, şi totodată parcă de încurajare.

— Stai liniştit. Încearcă să dormi…

Dar pentru că un creier ca al lui Muşat era mai liniştit când se concentra asupra unei probleme tehnice, Cristea, mânând maşina în volute largi, începu să-i demonstreze arta de pilot. Pe banca cea mai din spate, Marieta Muşat, animată de un interes inexplicabil pentru o femeie liniştită ca ea, încerca din când în când să se ridice în picioare, sprijinindu-se cu mâinile de tăblia băncii din fată, urmărind cu ochii ei albaştri blânzi discuţia celor doi bărbaţi.

Munţi de piatră cenuşie şi cărămizie se repeziră în helicopter, sau, cum îi spunea Cristea, în aerogirul convertibil.

— Piscul ăsta se cheamă „Pălăria Indianului", lămuri el. Nu ştiu de ce : nu-mi amintesc ca indienii să fi purtat pălărie.

— Extraordinar aparat! exclama mereu Muşat. Cum coteşti ? Cum îi măreşti viteza ? Cum opreşte? Spune-mi, te rog, e adevărat că la un helicopter, în cădere, elicea se învârteşte de la sine, atenuând căderea, chiar dacă motorul e stins ?

— Nu se cheamă elice, ci rotor. Da. În anumite condiţii — şi Cristea începu să-i explice.

— Straşnic aparat ! Spune-mi, întrebă inginerul deodată, mai există multe tipuri din astea?

Cristea tresări, ca şi când şi-ar fi amintit de ceva. Învârti butonul aparatului de radio de la cifra 69 la 30.

— Alo, doi ! alo, doi ! strigă el. Ai decolat ?

Nici un răspuns.

— Sunt îngrijorat, îi mărturisi el inginerului. Ai fost de faţă când i-am spus lui Bill să pună un pilot la al doilea helicopter. Să le fi fost frică ?... Nu ştiu ce să cred...

— Alo, alo, doi ! strigă el. Doi, doi !

Răspunsul — dacă răspuns era — țâșni cu totul neaşteptat. Răsunase un mieunat de pisică. Tex vru să latre, dar se răzgândi şi căscă obosit : i se făcuse somn.

Cristea privi mirat spre inginer.

— Or fi paraziți... Totuşi era un miorlăit. Alo, doi, doi, doi ! strică el. Doi, comunică-mi poziţia !

De data asta, nu mai era nici o îndoială: se auzi, distinct, cum mieuna o pisică.

— Nu-mi miroase a bine., mormăi Cristea, mai mult pentru el.

Mută butonul la 69 :

— Alo, alo, comitetul revoluţionar !

— Te ascult, tovarăşe unu ! De data asta se auzi altă voce. Cristea însă nu păru neliniştit: probabil că îi era

cunoscut şi acest glas.

— Nu ştiu ce s-a întâmplat cu doi. Luaţi măsuri urgente de interceptare a lui Wess.

— Fii liniştit, s-au luat. Căutăm să creăm un puternic baraj de avioane. Laboratorul e pregătit. Vă aşteaptă tovarăşi de încredere, într-un sfert de oră veţi fi acolo ? Cât va dura experienţa ? Vrem să ştim dacă putem ţine bandiţii în loc sau să-i inducem în eroare.

Cristea se întoarse întrebător spre Muşat.

Acesta şovăi înainte de a răspunde. Ieşiseră din munţi, marea nu se mai vedea, zburau deasupra unui deşert, şi Cristea coborâse nava la mică înălţime, să fie mai greu de reperat.

— Pentru producerea unei bucăţi de pânză, spuse în sfârșit inginerul am nevoie de două săptămâni. Ca să arăt tehnica, fără să aştept răstimpurile în care natura trebuie lăsată să lucreze, vreo două-trei ore.

— Alo, ai auzit ? Două-trei ore ! Poţi asigura protecţia noastră în timpul ăsta ?

— Nici o grijă, tăcu vocea. Trei avioane de-ale lor au patrulat în dreptul fabricii, credeau că mergeţi într-acolo. Acum au plecat. Probabil îşi închipuie că aţi şters-o spre graniţă. Drumul către fabrică e liber. Porniţi-o spre laborator, tovarăşe !

Cristea făcu iute câteva manevre, motoarele cu reacţie

se stinseră, aripile redeveniseră rotoare: helicopterul se întoarse cu 180 de grade, pornind îndărăt. Din nou se dezlănţuiră reactoarele, iar dunele de nisip, care se deosebiseră limpede, acum, pe măsură ce creştea viteza navei, păreau tot mai netede, până deveniră o întindere plată, galbena, fără sfârșit.

Ca şi Tex, copiii adormiseră. Cristea conducea acum concentrat, privind în toate direcţiile, consultându-și radarul ; după toate semnele, vestea despre cele trei avioane îl făcuse să-şi piardă cheful de vorbă. Muşat nu mai cerea explicaţii despre conducerea avionului. Stătea aşa, cu ochii în gol, ca hipnotizat. Marieta Muşat îl bătu pe umăr. El se întoarse şi ridică din umeri, ca un om care ar vrea să se dezvinovăţească. În ochii ei blânzi, albaştri, se aprinse o lumină ciudată, poruncitoare. Muşat zâmbi, stingherit. Părea mult mai şovăitor decât în ziua când plecase de acasă hotărât să răzbească la consulatul român. Simţi din nou mâna soţiei sale cum i se încleştează pe umăr. Se scărpina în cap, apoi îşi vârî mâna în buzunar, scoase, de ţeava, un revolver şi, după ce oftase cu un aer plictisit, izbi deodată cu patul armei, scurt şi cu multă putere, în capul lui Cristea.

79

Copiii nu se treziseră. Muşat, slăbuţ, se opinti în masivul corp fără cunoştinţă al lui Cristea şi îl împinse anevoie alături, pe bancă, eliberând locul pilotului.

— Leagă-l iute, Marieto ! Ia cureaua lui Tex.

— Mai trage-i una, să nu se trezească ! îl îndemnă

Marieta şi se duse să ia cureaua.

Puiu, simţind că se umblă la lesa căţelului, se trezi şi privi în jur.

— Ce face tăticu ? Conduce în locul lui nenea Traian ? Nenea a adormit ?

— Nenea nu e nenea... E un... un imperialist !

Muşat mută butonul de radio la 30.

— Alo, doi? Aici Muşat, alo, doi !

— S-a făcut ? întrebă vesel vocea lui „doi“.

— Mda, zise Muşat. Nu ştiu cum naiba să-l legăm, că trebuie să ţin afurisitele astea de manete. Ca să nu se trezească, o să-l pocnim, ca un cuc de ceas, la fiecare sfert de oră.

— Comunică-mi poziţia ! ceru „doi".

Dar cine naiba mai ştie ce poziţie-i asta ? protestă Muşat furios. Avionul ăsta zboară prea repede !

— În stânga de tot e un buton mic roşu. Apasă pe el, şi aparatul o să-mi comunice automat poziţia.

La orizont, se ivi o linie subţire: munţii.

— Mămico, lasă cureaua lui Tex ! protestă Puiu. Vrei să-l legi pe imperialist? De ce nu-mi spui mie? Ia sârma asta ! şi scoase din buzunar mai întâi un mosor fără aţă, apoi un

revolver mic de lemn şi, de la fund de tot, un ghem mic de sârmă.

Până la urmă, cu regret, Puiu trebui să se despartă şi de cureaua lui Tex, ba şi de propria lui curea de la pantaloni şi de o hăinuţă. După câteva minute, Cristea stătea legat burduf, în sârmă, curele şi fâșii de stofă ; de spatele băncii din fund fusese ataşară o lopată, iar după coada lopeţii era petrecută o bucată de sârmă care încercuia gâtul lui Cristea.

Avionul începu să se clatine periculos : se apropiau munţii, şi Muşat încerca să modifice înălţimea navei. Zguduielile deveneau alarmante. Câinele începu să urle, iar copiii se încleştau speriaţi de bănci. Marieta, ținându-se să nu cadă, se apropie de Muşat.

— Grig, nu cu pedala aia ! Ai înţeles greşit, am fost şi eu atentă când îţi explica asta !

— Întotdeauna mă contrazici, bombăni Muşat. Căuta să dea cuvintelor aspectul unei dispute conjugale obişnuite, dar sudoarea îi curgea şiroaie pe frunte: Pălăria Indianului se apropia cu repeziciune de mica navă aeriană.

— Să-l trezim pe Cristea ! spuse Marieta. Cred că n-are poftă să moară împreună cu noi.

Dar nu mai era timp, şi, dealtminteri, frumosul păr alb al lui Cristea, năclăit de sânge, arăta că omul nu se va trezi chiar atât de uşor.

Cu un ţipăt de spaimă, soţia lui Muşat trase de manşa

pe care o ţinea soţul ei. Avionul făcu o buclă dezordonată, se întoarse cu spatele la Pălăria Indianului şi începu să cadă în zbor planat, cu motoarele stinse, brusc : pământul gonea în sus, înspre ei.

80

— Hei, doi! strigă Muşat, s-au stins reactoarele, nu mai ştiu cum să dau drumul la elice, s-o desţepenesc.

— Rotor ! sună prompt răspunsul, rotor ! scrie cu litere de-o şchioapă în faţa ta. În mijloc, trage de manetă !

Trase cu atâta putere încât credea că va rămâne cu maneta în mână. Zborul planat se întrerupse, şi deasupra navei începu să fâlfâie ceva. Muşat se uită în sus şi, cu un oftat de uşurare, văzu că aripa a redevenit rotor şi, fără să fie acţionată de motoare, se învârtește atenuând căderea navei.

Abia acum soţia lui Muşat, zguduită, îşi îngădui să plângă — de emoţie. Copiii erau însă speriaţi. Imediat, Muşat observă că mişcările helicopterului erau încă foarte dezordonate: căderea era mult prea rapidă ca să se termine cu bine.

81

— Alo, alo, doi ! strigă Muşat. Cădem. Nu ştiu de ce s-au oprit motoarele astea.

În loc de răspunsul aşteptat, se auziră pocnete, bubuituri; se vede că „doi“ trecea prin momente grele.

Muşat încercă febril diferite manete de comandă. Helicopterul continua să cadă, în ciuda fâlfâirii încete a rotorului.

Se auzi un geamăt:

— Dă-i gaz ! Butonul al treilea !

Muşat îşi întoarse capul :

— A, te-ai trezit ? Să nu mă înşeli: murim cu toţii !

— Apasă, apasă odată ! răcni omul cu desperare.

Mai aveau câteva sute de metri până la pământ. Totuşi Muşat, palid de emoţie, nu se grăbi. Se uită adânc în ochii celuilalt şi nu văzu în ei decât o imensă spaimă de moarte.

— Degeaba, Cristeo, sau cum te-o fi chemând, spuse el liniştit. N-ai stofă... Ai fost calm doar atâta cât erai stăpân pe situaţie...

Era o bătălie a nervilor. Dacă manevra indicată de Cristea era menită să-i ducă pe toţi la moarte, Muşat voia ca măcar s-o execute în ultimul moment : să-l lase pe Cristea cuprins de convulsiile groazei să-l facă să vadă moartea cu ochii, să-l lase până în ultima clipă timpul de a se răzgândi.

Marieta, cu ochii măriţi de spaimă, pândea şi ea expresia de pe chipul celui legat.

Şi abia atunci când gura celuilalt se căscă de groaza, abia atunci când aparatul căzuse atât de mult încât se

auzea fâșâitul pe care-l făcea nisipul de pe sol, ridicat de vânt şi izbit de navă — abia atunci Muşat apăsă pe butonul care avea să aducă moartea sau salvarea.

82

Erau înghesuiţi în trupurile burduhănoase ale avioanelor de transport B 65 şi îşi fumau ultima ţigară înainte de aruncare.

— Încă nu m-am aruncat în munţi, spuse un flăcău zdravăn şi negricios. De ce ne-o fi trimițând serviciul secret tocmai aici ?

Un bărbat înalt, roşcat, cu falca pătrată, se răsti:

— Ai răbdare, Marton ! Fiecare lucru la vremea lui.

În faţă, cei doi piloţi conduceau calm gigantul aerian, având grijă să-l coordoneze în formaţie cu celelalte B 65.

Deodată, în dreptul avionului din stânga se văzu o sclipire.

— A lansat racheta ! zise unul din piloţi. S-o fi descărcat de la sine ?

— Atenţie ! răsună în cască vocea comandantului. Se apropie nişte vânători suspecţi. Pregătiţi-vă de atac !

Bătălia fu scurtă şi crâncenă.

Cerul se cutremură de bubuitul rachetelor aeriene încărcate cu explozivi de mare forţă.

Bombardierele, încolțite, îşi lepădaseră oamenii, 145 de oameni. Zeci de paraşute umplură văzduhul. Printre ele, vânătorii măturau aerul cu rafale lungi: un paraşutist fu despicat în două de rafalele unei mitraliere, şi paraşuta continuă să coboare numai cu jumătatea de sus a trupului. Avioanele cădeau în vâlvătăi. La scurtă distanţă de această bătălie, un aerogir convertibil zbura razant, cu pântecele aproape lipit de sol. O explozie apropiată îl făcu să se clatine. Avionul mai goni câteva minute şi se opri brusc la marginea unei pădurici.

83

Motorul elicopterului lui Muşat pornise, maşina lua lin înălţimea deasupra întinderii galbene a deşertului.

Cristea răsufla greu, încă agitat de spaima prin care trecuse.

— Era să ne sfărâmăm. Înțelege-mă, Muşat, am interesul să scap cu viaţă !

Îi explică apoi lui Muşat cum să pună în funcţie motoarele cu reacţie, oprind rotoarele. Iar când zgomotul rotoarelor se stinse, Cristea începu deodată, pe neaşteptate, să urle :

— Şefule, ajutor! Ajutor! M-au lovit! Sunt legat! Ne aflăm deasupra deşertului !

— Te-ai prostit, îi spuse Muşat după ce-l lăsă să ţipe de câteva ori. Nu vezi că aparatul e potrivit la 30 ? Şeful tău are altă lungime de undă! Dar în orice caz mi-ai dat o idee.

Marieto, să-i punem un căluş.

— Muşat, ascultă-mă ! vorbi celălalt febril. De omorât, n-o să mă omori, nu ai tu inima asta. De scăpat n-ai să scapi: graniţa e închisă, şi Rockepont e atotputernic. Afacerea se mai poate termina cu bine pentru tine şi ai tăi. Pe când altfel, şeful, îngrijorat că nu mai sosim la Blacktown, o să mă cheme prin radio. Şi când o să vadă că nu-i răspund, o să înţeleagă imediat situaţia. Şi atunci... — zău, Muşat, dă-te bătut!

— Scuză-mă că te întrerup, zise Muşat, dar trebuie să-ţi pun căluşul.

— Îţi vorbesc şi în propriul meu interes ! Când ei o să cheme şi o să vadă că nu le răspund, s-ar putea să hotărască doborârea avionului. De tine nu mi-e frică, dar de ei...

— Înfundă-i-l mai adânc ! spuse Muşat.

— Alo, unu ! răsună imperios o voce.

Muşat şi soţia lui se priviră speriaţi.

— Alo, unu, răspunde ! Aici e doi !

Răsuflară uşuraţi şi inginerul spuse :

— Te-am chemai adineauri, nu răspundeai.

— M-am trezit în vecinătatea unei bătălii teribile, a trebuit să aterizez. Cred că s-au bătut bombardierele serviciului secret cu vânătorii trimişi de Rockepont !

Ascultă, Muşat, toate avioanele din lume se îngrămădesc aici ! Graniţa nu poate fi trecută. Porneşte-o iute spre mare, cât mai în larg, acolo n-o să te caute. Nu te gândi la combustibil : mai ai pentru două ore. Semnalizează poziţia ! Eu aştept să se liniştească cerul şi decolez în direcţia ta. Sper să te prind iute. Fii atent...

Şi astfel, sfătuit de la depărtare, Muşat, fără să mai treacă munţii îndărăt, zbură de-a lungul lor, spre locul unde pistele stâncoase aveau să formeze o peninsulă.

Deodată în cabină răsună o voce :

— Alo, alo, tovarăşe unu! Mă auzi? Aici comitetul revoluţionar!

Momentul temut sosise. Muşat privi în jur, căutând o soluţie.

84

La Otlonto, generalul Bigellow, aflând noutăţile, păli de mânie.

— Patru bombardiere distruse ! E prima oară în istoria acestei ţări când propriile noastre avioane sunt atacate. Asta numai Rockepont a putut s-o facă !

— Mulţumesc de informaţie ! — şi Orsini zâmbi plin de ironie. Dacă nu-mi spuneai că-i mâna lui Rockepont, n-aş fi ghicit niciodată.

— O să-l coste scump! şuieră Bigellow ridicându-și pumnul. 145 de oameni ! O parte au mai apucat să sară cu

paraşutele, dar cine răspunde pentru morţi ? De data asta lui Rockie i s-a înfundat.

Orsini râse dispreţuitor.

— Turboreactoarele „inamice" erau vânători ai forţelor armate. O să se scuze că a fost un defect al radarului, că li s-a semnalizat că-i un atac aerian sovietic — una din balivernele obişnuite ale istericilor de la Aviaţie! Să fii mulţumit că n-au scăpat la iuţeală şi vreo bombă atomică.

— O să vorbesc imediat cu ministrul Aviaţiei! urlă Bigellow, apucându-și în mâini capul bandajat. O să trimitem zeci de escadrile !

Orsini se sculă şi-l opri fără grabă, apucându-l de braţ:

— Nu-ţi dă de gândit forţa grozavă pe care ne-a opus-o Rockepont? îl are pe român în mâinile lui, putea să-l ascundă şi să ne lase să venim cu o sută de bombardiere, tot nu l-am fi găsit !

— A vrut să izbească în serviciul secret ! spuse generalul îndurerat.

— Te înşeli. Nu face el gesturi atât de necugetate. Dacă s-a temut atât de noi, înseamnă că-l are pe român într-un loc unde-i lesne de găsit.

— Ei şi ce ? L-ar fi ascuns şi gata.

— N-ai înţeles nimic. Pune-te în situaţia lui Muşat. Ştie ca suntem pe urmele lui. Nu e sigur dacă va putea scăpa sau nu. E un, cum să spun ? un patriot, vrea să trimită

invenţia în ţara lui. „Dacă eu mor — se gândește el — măcar să ajungă altul acolo cu secretul pânzei vii !" Nimic mai logic. Are alături de el pe românul acela, Cristea. Fie că-i vorba de un agent al lui Rockepont travestit în comunist, fie că-i vorba de un comunist adevărat, probabil că Rockepont a aflat sau bănuiește esenţialul : că în orele ce urmează, Muşat va destăinui altora secretul invenției. Cu tortură nu poate obţine nimic de la el : deci cel mai bun lucru este să-l pândească, să capete secretul de la Cristea sau să aibă oameni de faţă — cum am avut noi un agent cu microfoane. Bigellow, să nu-mi spui pe nume dacă inginerul acela fanatic nu-i prin vreun laborator din Blacktown făcând o demonstraţie a invenţiei sale. Altfel nu se explică de ce Rockepont s-a înverşunat atâta să ne oprească.

Bigellow, care se plimbase mereu ca un leu în cuşcă, se opri deodată, aproape convins de logica celuilalt. Orsini îşi miji ochii catifelaţi :

— Nu-ţi dai seama că metodelor noastre grosolane, Rockepont le-a opus procedee rafinate, singurele în stare să aducă inginerul pe calea destăinuirilor? Unicul nostru succes în această afacere a fost momentul când, fără vâlvă, am strecurat un agent — unul singur! nu o armată gălăgioasă... — în podul vilei Rockepont!

— Am înţeles, spuse Bigellow. Să trimit o echipă restrânsă în laboratoarele din Blacktown ; de preferinţă tipi care au mai lucrat printre comunişti.

— Asta-i tot?

Şi, cum Bigellow nu răspundea, Orsini îl ținti cu degetul :

— Trebuie să învăţam de la Rockepont. Discreţie îmbinată cu gălăgie. Dacă o să vadă că nu trimitem alte echipe pentru capturarea românului, o să presupună că i-am ghicit manevra. Aşadar, trimite cu tam-tam câteva zeci de avioane : să se bată cât vor, iar în timpul ăsta oamenii noştri să pătrundă în laboratoarele Blacktownului. N-am însă încredere în nătângii tăi de la serviciul secret: de laboratoare am eu grijă, am acolo oamenii mei.

Generalul dădu să plece.

— Încă ceva ! îl opri Orsini. De unde a aflat Rockepont că trimitem mai multe B 65 încărcate cu oameni ? Parcă mi-ai povestit odată că şeful serviciului Balcani e omul lui. Nu crezi că a venit vremea să i se întâmple un accident ? Şi nu uita să-i faci onorurile cuvenite : doar a căzut în lupta cu duşmanul.

85

Rockepont intră în biroul unde se afla postul de radioemisie.

— A mai chemat Trifan ? întrebă el.

Omul de la microfoane nega din cap.

Rockepont îi luă locul şi spuse:

— Alo, alo, tovarăşe unu. Mă auzi ? Aici comitetul revoluţionar. Se aude ?... Răspunde o dată !

Răspunsul izbucni deodată, neaşteptat : un lătrat furios. Şi, de sub lătrat, o voce indistinctă răspunse „da“.

— Nu te aud bine !

Ca şi când lui i s-ar fi adresat aceste cuvinte, Tex lătră din nou, fără a-şi îmbunătăţi dicţiunea.

— E javra aia a administratorului, mormăi Rockepont privind cam jenat către omul care-i ţinuse locul, şeful reţelei sale de luptă. I-am spus că n-am nevoie de microbi de câine, şi de atunci îl ţine pe ascuns.

Potaia ştie că mi-e antipatică, şi de câte ori îmi aude glasul începe să latre.

— Alo, strigă el afectând îngrijorare, tovarăşe unu, tovarăşe Cristea, nu te aud, s-a întâmplat ceva ?

— E-n regulă, se auzi o voce printre lătrături.

Rockepont se strâmbă înciudat. După ce se consultă cu specialistul de lângă el, vorbi în microfon plin de emfază :

— Tovarăşe unu, atitudinea dumitale e nedemnă de un revoluţionar. Într-o misiune de mare cinste şi răspundere, dumneata manifeşti o atitudine mic-burgheză luând căţei pe bordul unei nave de luptă. Fiecare secundă ne e preţioasă pentru viața tovarăşului Muşat. La nevoie, aruncă animalul peste bord. Comitetul revoluţionar îţi adresează un serios avertisment. Aşteptăm un minut.

Acoperind microfonul cu mâna, se întoarse spre specialistul de lângă el :

— Încă puțin şi o să vorbesc ca ei. Are de furcă Trifan cu românii lui: auzi idee, să ia câinele! Sentimentali...

Dezveli microfonul :

— Alo, Cristea, spune-mi, de ce întârziați? Drumul spre uzină e liber. Bandiţii, din greşeală, s-au încăierat între ei. Vă aşteptăm, tovarăşi !

— Ne-a încurcat bătălia aeriană ! se auzi vocea lui Cristea. Pornim acum spre Blacktown.

Rockepont îl privi întrebător pe şeful reţelei sale de luptă.

— Am impresia că releul nu funcţionează bine, spuse el. De la ei, până aici în Otlonto, e distanţă. Totuşi, adineauri, retransmiterea se auzea destul de clar.

Din nou în microfon:

— Alo, tovarăşe unu, dar ce ai ? Te simți prost cumva ? De ce vorbeşti atât de sugrumat ?

În helicopter, Cristea, având în dreptul inimii ţeava revolverului lui Muşat şi strâns la nodul lui Adam de sârma care-i fusese petrecută peste gât, se căzni să mimeze mirarea:

— Eu, sugrumat? Nu, tovarăşe!

Muşat îşi lipi buzele de urechea lui:

— Ne-a fost lovită antena...

Cristea-Trifan repetă fidel cuvintele.

— Cât mai aveţi până aici, în Blacktown? întrebă Rockepont. Laboratorul e pregătit. Să vă trimitem avioane de escortare ?

— Nu-i nevoie. Nu se mai văd avioane, în cincisprezece minute vom fi acolo. Suspend emisiunea...

Muşat răsuci iute butonul aparatului de radio, pe urmă îşi întoarse faţa spre „Cristea", străduindu-se să rânjească fioros :

— Îmi pare bine că ţi-ai schimbat părerea despre mine, spuse el. Te-aş fi împuşcat ca pe un câine. Nu-s de loc atât de blând pe cât ţi se pare. Dacă nu te doare capul destul, întreabă-l pe Bigellow ce lovitură i-am tras. M-am specializat în lovituri la cap. Îmi repugnă încă, e drept; dar să trag cu revolverul e mult mai simplu, mai puţin brutal, crede-mă. De altfel, nu uita că am dibuit un agent de lux ca tine ; învăț destul de iute meseria asta afurisită...

— Dacă nu eram trădat, nu ai fi aflat nimic ! spuse Cristea.

— Alo, unu? se auzi în cabină. Coteşte-o zece grade la sud, la stânga adică... În zece minute, cred că ne întâlnim...

86

Copiii dormeau liniştiţi. Marieta supraveghea mişcările soţului ei, care începuse să se deprindă cu manipularea aparatului, şi în acelaşi timp era atentă ca nu cumva Cristea să se dezlege.

Muşat vorbea ; abia acum putea să vorbească sincer cu acest om.

— Te-am bănuit chiar atunci când am evadat de la poliţie, spunea inginerul. În ţara asta, după atâtea chinuri, am învățat să fiu bănuitor! Era ciudată evadarea aceea : un tunel săpat până la sediul poliţiei. Nu era poliţia păzită, încercuită ? Mi se părea că, fie cu ştirea lui Nostril, fie fără ştirea lui, nu se putea săpa un asemenea tunel când abia cu puţin timp înainte un glonte spărsese fereastra lui Nostril. Pe urmă, mi s-a părut suspectă uşurinţa cu care aţi păcălit poliţia, îmbrăcând uniformele ei. Senzaţia asta am avut-o prima oară când am traversat strada, între cordoane de poliţişti. Nu puteam să-i cred atât de proşti, încât, la prima chemare a unui necunoscut în uniformă, să ne lase să ne înfundăm în magazinul acela de cosmetice. Trăiesc de destui ani în ţara asta ca să ştiu că între poliţie şi gangsteri nu-i mare deosebire. Poliţia era pusă la cale de Rockepont, nu-i aşa ? Istericalele prefectului păcălit, de care a scris atâtea presa şi care s-au soldat cu demisia lui, erau simplu teatru, nu-i aşa ? Probabil că Rockepont l-a plătit împărăteşte ca să se lase păcălit.

Cristea îl confirmă prin tăcerea lui.

— Totuşi aveam ezitări, urmă Muşat. Nu-i cunosc prea bine pe comunişti, totuşi, comitetul ăsta al „românilor revoluţionari" nu-mi sună a bine. Ştiu că Partidul Comunist din Torida nu-i organizat pe naţionalităţi, cum nu e nici un partid comunist, şi că din această pricină a şi fost acuzat că-i „trădător al rasei albe". Precum vezi, chiar oameni de ştiinţă de felul meu tot ştiu un pic de politică : altfel nu poţi

să te descurci în viață. Dar momentul când am ştiut precis că eşti un provocator a venit mai târziu, când ai început să-mi spui mereu că „guvernul nostru” se interesează de invenţie, îmi cere formula etc. În primul rând, ştiam că guvernul român nu se ocupă cu organizarea unor „grupe" în alte ţări, neamestecându-se în viaţa altora. Apoi, din felul cum conducea Nostril ancheta, mi-am dat scama că cererea mea de repatriere a fost culeasă de pe stradă, unde o scăpasem ; n-a ajuns la consulat. De unde, aşadar, să ştie ţara de mine?

— Şi mai era ceva, adăugă Marieta Muşat. Prea zâmbeai mereu prea făceai pe simpaticul, prea umblai numai cu cuvinte mari în gură : aveai ceva care nu ne plăcea.

— Parcă voi, cu plozii voştri şi cu potaia voastră adoptivă, tare simpatici îmi eraţi ! Dar din asta nu se miroase un om !

— Ai dreptate, zise Muşat. Dar prea proşti ne credeai; v-aţi lăsat orbiţi de ură, tu şi cu şefii tăi. Arestări, tortură, în asta credeam, ştiam că mă aflu în Torida. Dar restul — evadări romantice etc. etc. — prea erau trase de păr. Aici, banul comandă, deocamdată, şi nu aventuri de-astea. Cum adică: să mă cari la vila lui Rockepont şi eu să nu bănuiesc nimic? Dar pe ce lume crezi că trăim? Nu m-ar fi ascuns de o mie de ori mai bine în locuinţa modestă a vreunui muncitor de rând, pierdut între milioane de muncitori ? De altfel, nu păreai de loc muncitor. Ce meserie ai?

— Totuşi, zise Cristea cu satisfacţie, fără să-i răspundă la întrebare, totuşi, până în ultima clipă mi-ai destăinuit

multe lucruri în legătură cu invenţia.

— Aveam nevoie de tine, aveam nevoie să-i ţin liniştiţi pe stăpânii tăi, până îmi încropesc un plan de fugă. Nu puteam să-mi iau bocceaua şi s-o pornesc la drum. Uite, cu helicopterul e mult mai bine. Dar fii liniştit: tot ce ţi-am spus cu privire la invenţie sunt generalităţi, bune pentru un articol de popularizare a ştiinţei, dar nu pentru domnii de la „Textinghouse". Principiile generale ale fisiunii nucleului au fost cunoscute multă vreme, dar de aici până la bombă, la centrala atomoelectrică sau la reacţiile dirijate a fost un drum. De altminteri, în generalităţile pe care ţi le-am spus, m-am ferit cu grijă să indic metoda generală de obţinere a pânzei vii. Chiar atunci când am fost întrerupţi de descoperirea agentului acela din pod... Dar ştii, se întrerupse el, şi atunci te-ai trădat. Mi-ai spus sigur că-i de la „Wessemer" ; or, de unde ştiai că nu-i de la „Textinghouse" ?

— Ce folos de atâta deşteptăciune, zise Cristea, atunci când, în loc să te laşi plătit împărăteşte de Rockepont, fugi acum în întâmpinarea morţii !

Ochii lui Muşat căpătară o strălucire aspră :

— Există lucruri pe care tu nu poţi să le înţelegi. Tu eşti un trădător de ţară...

Cristea se căzni să râdă :

— Sunt şi trădătorii buni la ceva. Fără trădătorul acela, n-ai fi ştiut cum să fugi acum.

— El nu e trădător, zise cu admiraţie Muşat. El este... el este... Nu-ţi dai seama, Cristeo ? Voi aţi inventat povestea unei forţe care nu era nici a lui Textinghouse, nici a lui Wessemer; o forţă curată, puternică, singura în care un om ca mine poate să aibă încredere. El e o parte din forţa aceea. Şi voi aţi pierdut — e sigur că aţi pierdut ! — pentru că n-aţi crezut că o asemenea forţă poate într-adevăr să existe şi să vă strice socotelile. Dar ea există !

— Alo, unu, sunt la spatele tău ! răsună o voce.

87

— Aşa !

— Vocea terminase de dat indicaţiile. Cu motorul în mers, helicopterul lui Muşat stătu nemişcat pe loc, ca şi când un fir invizibil l-ar fi ţinut suspendat deasupra mării.

Celălalt elicopter se ridică încet pe deasupra. Din corpul său se desprinse o scară. Helicopterul manevra în aşa fel încât capătul de jos al scării să ajungă în dreptul helicopterului lui Muşat.

— N-avem încotro! spuse vocea, ar fi periculos să mergem pe uscat, am indicii că iar încep să mişune pe acolo avioane.

Capătul de jos al scării se apropie de helicopterul unu, dar se ivi un incident neprevăzut: rotoarele stârneau un asemenea curent încât scara — deşi din împletitură metalică subţire — zbura ca o frunză bătută de vânt.

— N-o să reuşim ! zise vocea cu năduf. Motorul face un vânt prea puternic : nici de-aş cântări 300 de pfunzi, tot n-aş putea să cobor pe scara asta.

— Să încercăm să dăm drumul la motoarele cu reacţie ! propuse Muşat.

— Ar fi o nebunie ! Nici cei mai experimentaţi piloţi n-ar putea să lase două aparate să zboare în paralel, la viteze hipersonice. N-avem încotro: trebuie să aterizăm.

— Uf! exclamă Muşat — zău dacă mă pricep la asta. Uscatul e departe ?

În permanent contact, cele două helicoptere, redevenite avioane cu reacţie, se îndreptară spre uscat.

— E riscant, spuse vocea de pe „doi", pe aici mişună multe avioane, dar n-avem încotro.

Instruit în tot timpul drumului până la uscat, Muşat, după ce „converti" din nou avionul în helicopter, izbuti să execute aterizarea binişor.

După cinci minute, pe uşă pătrunse Bill, americanul blond, cu mustaţa pe oală, cel care-l îmbrăţişase pe Muşat la plecarea din vilă.

88

— V-aţi instalat bine ? se strădui el să întrebe pe tonul amabil al unei gazde. Trifan, nu te jenează cumva nodurile? Te-au legat prost, cu sârmă şi fâșii de stofă, şi curele; am uitat să le spun că în lădiţa din fund se găsea frânghie

berechet.

Nu era însă timp de pierdut cu asemenea amabilităţi.

— La ora asta ar fi trebuit să fim la laborator. Să vezi că în câteva minute ne cheamă „comitetul revoluţionar”.

Muşat vorbise încet, temându-se de urechea lui Cristea.

— Ne cheamă „comitetul", adică Rockepont sau Allens, şeful reţelei sale, spuse Bill. Ascultă-mă, Muşat, trebuie să trecem graniţa ! Doar aşa o să scăpăm şi de Rockepont şi de Wessemer.

— Nu au oamenii lor şi peste hotare?

— Sigur că au ! Dar acolo e o mişcare de masă uriaşă împotriva lor. Aici, n-avem unde merge, regiunea e împânzită de ei, până să ajungem la Blacktown, ne-au şi înhăţat !

— De unde să ştiu că nu eşti agentul lui Wessemer?

Întrebarea răsunase din senin. Bill nu se supără.

— Te-am avertizat că Trifan-Cristea e omul lui Rockepont, iar la plecare, când te-am îmbrăţişat, ţi-am strecurat revolverul în buzunar. Când helicopterul era în primejd...

— Toate astea le puteai face şi în interesul acelui Orsini de care mi-ai povestit.

Ochii lui Bill sclipiră :

— Ai dreptate. N-am cum să te conving. E un risc. Uite, dacă vrei, leagă-mă.

Vorbeau scurt, iute, îndureraţi, simţind că în acest timp helicopterul stă pe loc.

— Care ţi-e planul ? întrebă Muşat

— Când Rockepont cheamă, Trifan să-i spună că n-a putut ajunge ta laborator din cauză că drumul e plin de avioanele serviciului secret... Să-i spună că ne-am înţepenit deasupra mării şi că...

— Alo, alo, unu ! strigă o voce imperioasă. Ce-i cu tine ? De ce n-ai sosit încă la laborator ?

Bill sări îndărăt, scoțând un revolver şi lipindu-şi buzele de urechea lui Cristea-Trifan, Muşat apucase cu o mână botul câinelui, împiedicându-l să latre.

— Mişună pe aici de avioane, calea ne e tăiată.

— Mă mir, n-am aflat nimic, spuse Rockepont.

— Tovarăşe, mirarea mea e şi mai mare! strigă Cristea, care simțea cum Bill, de încordare, e gata-gata să apese pe trăgaci. Doar voi, tovarăşi, sunteți chiar în uzină : cum de nu le-aţi văzut ? Nu vorbiţi din Blacktown? Doar se văd !

Rockepont care susţinea că faimosul „comitet" se află în Blacktown, dar care vorbea de fapt din Otlonto, rămase perplex: auzise avioane sau... ? Specialistul îi şopti ce să răspundă, şi Rockepont glăsui:

— Am fost într-o şedinţă, tovarăşe, şi poate nu le-am auzit.

— Situația e gravă ! strigă Trifan. Nu putem să ne apropiem de uzină nici pe calea aerului, nici pe jos. Ne-am refugiat într-un colţişor, unde nu ne caută încă. Aşteptăm aici ajutorul vostru, stăm pe loc.

— Bine, vom face tot ce e omeneşte posibil ca să vă salvăm, spuse Rockepont. Dar țineți seama, tovarăşi, că mijloacele noastre sunt acelea de revoluţionari modeşti.

— Înţeleg, zise Cristea. Tocmai de aceea tovarăşul Muşat şi cu mine ne-am gândit să trimitem helicopterul doi peste graniţă. În felul acesta, o să atragă asupra lui avioanele vrăjmaşe; se va afla că Muşat a fugit, şi atunci n-o să ne mai caute. Luaţi deci contact cu oamenii noştri de la graniţă, să nu-l doboare pe doi! în timpul acesta, noi sosim pe furiş la laborator.

Rockepont tăcu.

— Dacă mai vorbeşti atât de rar şi speriat, trag ! îl ameninţă Bill pe Trifan. Fii atent la ce-ţi şoptesc, vorbeşte mai curgător, c-o să-ţi dau un premiu frumos : viața. Altfel, sau te împuşc acum, sau mai târziu.

Rockepont tăcuse, se vede că îl frământa ceva, se sfătuia cu agentul său.

— Dar, dragi tovarăşi, spuse el, nu ar fi mai simplu ca în loc să trimiteţi helicopterul doi peste graniţă, s-o treceţi voi înşivă cu helicopterul unu ? Deasupra mării e mai uşor.

Cum tocmai asta aveau de gând să facă, Bill nu găsi destul de iute răspunsul ; Cristea tăcea.

— Iertaţi-mă că mă amestec, glăsui Muşat, dar cred că aveţi dreptate ! În loc să trimitem pilotul helicopterului doi să-şi rişte viața la graniţă, pentru noi, mai bine ne-o riscăm noi de-a dreptul ! Poate scăpăm ! De mult mă căznesc să-l conving pe domnul Cristea, iar el îmi spune mereu, nu ştiu de ce, să mergem la laborator.

Protestul lui Muşat înlătură — cel puţin pentru moment — temerile lui Rockie.

— Nu, nu! spuse el, nu vreau să aveţi nici an risc. Nu-i vorba doar de viaţa dumneavoastră; ce ne facem cu invenţia ? După ce aţi fost la laborator, merită să vă riscaţi şi viaţa într-o trecere de graniţă ; acum însă, ne e preţioasă nu numai viaţa dumneavoastră. Vrem să vă ajutăm să ajungeţi în România. În calitate de comitet revoluţionar, noi urmărim propăşirea ţărilor din spatele cortinei de fier...

Rockepont se opri brusc, tras de mânecă : Allens, agentul său, îl făcea atent că are „confuzii ideologice" şi se exprimă greşit.

— Pilotul de pe doi, interveni şi Allens în discuţie, este, oricine ar fi el, un revoluţionar devotat, gata de jertfă. Gata, tovarăşe unu, disciplina înainte de toate : staţi pe loc şi vă vom trimite ajutoare. „Doi" să pornească în cinci minute peste graniţă, vom vorbi cu tovarăşii noştri infiltraţi acolo să-l lase să treacă.

Rockepont însă mai avea şovăieli.

— Alo, alo, interveni el, dacă doi trece graniţa, într-o oră-două se va afla că n-a fost domnul Muşat în avion, şi serviciul secret va începe să-l caute. Nu ar fi mai sigur şi mai spectaculos ca doi să se lase doborât în mare ? Până să-l pescuiască, să se afle cine a fost, va trece mult mai mult timp. Domnul Muşat va avea deci tot timpul necesar pentru a preda compatrioţilor săi secretul, fără să fie stingherit, şi va avea timp să se pună la adăpost cu familia.

Propunerea lui Rockepont răsturna din nou planul de evadare. Tăceau cu toţii în cabină, ca şi în biroul din Otlonto ; nu se auzea decât mârâitul uşor al lui Tex.

Bill se gândi că un refuz ar fi fost suspect şi îi şopti lui Cristea răspunsul.

— De acord, zise acesta. Semnalaţi la graniţă, să fie doborât doi!

— Domnilor! interveni Muşat. Ca necomunist, daţi-mi voie să-mi exprim surprinderea. E oare demn de nişte revoluţionari să-şi trimită tovarăşul la moarte numai în scopuri de camuflaj ?

Văzând că nu s-a exprimat o împotrivire categorică, Rockepont se mai linişti.

— S-a făcut, conchise el. Dumneata, tovarăşe unu, stai pe loc, preferabil deasupra mării, semnalizându-ți mereu poziţia : am şi trimis în ajutor câteva avioane care să te escorteze. Iar doi să fugă în direcţia mării: vom vorbi cu tovarăşii noştri să dea indicaţii false avioanelor de patrulare, astfel încât omul să scape cu viaţă. Să nu-l

sacrificăm inutil !

— Bine! zise Trifan-Cristea. Din această clipă, întrerupem legătura !

Bill şi cu Muşat oftară uşuraţi; Marieta însă, aşezată pe locul din fund, nu auzise bine, nici nu ştia prin ce primejdie trecuse.

— Ce facem cu el ? întrebă Muşat arătând spre Cristea.

— Luaţi-mă cu voi! ceru acesta. Dacă mă prinde Rockepont, mă omoară !

— Să-l aruncăm în mare, spuse Bill. În felul ăsta garantat că scapă de Rockepont.

— Nu se poate, zise Muşat. S-a purtat bine, i-am promis viaţa...

— Atunci îl lăsăm legat la 2.000—3.000 metri înălţime. Helicopterul merge singur. Când vin oamenii lui Rockepont o să-l găsească. Noi nu ne pătăm mâinile, iar Rockepont poate o să mai aibă nevoie de el.

Să-l lăsăm aici.

Muşat nu înţelegea :

— Cum adică „aici" ? în helicopterul doi, nu ?

— Te înşeli, zise Bill. Cu helicopterul doi o să fugim noi. Nu uita că lui „doi“ i-am reînnoit carburantul. Asta de aici însă nu mai zboară decât un sfert, maximum jumătate de

oră! Cu cel de deasupra putem ajunge dincolo de Guanda, în noua Republică Nica Rosta, unde există un regim progresist. Hai, iute ! câteva minute pot să ne coste viața !

Se mutară iute în helicopterul doi. În „unu“ rămaseră doar Cristea, legat, cum fusese până atunci, şi Bill. Acesta puse motorul în funcţiune. Helicopterul se înălța în diagonală, cu o încetineală extremă : când era la vreo 3 metri înălţime, uşiţa i se deschise şi Bill sări precaut pe nisipul plajei. Muşat voia să-i fugă în ajutor, dar americanul se ridică imediat şi veni surâzător spre helicopterul rămas pe pământ.

— L-am potrivit bine, cred — spuse el. La 2.000—3.000 de metri deasupra mării va înceta să înainteze : rotoarele or să-l menţină plutind în văzduh, pe loc.

Bill făcu un semn ironic spre helicopterul care se îndepărta încetişor. Mai putea fi văzut Cristea, zbătându-se furios în legături, cu ochii scoşi din orbite, cu gura astupată de căluş.

— Călătorie sprâncenată ! mai spuse Bill şi sări sprinten în helicopter. Zâmbi încurajator către familia Muşat: inginerul, Marieta şi fetiţa îi răspunseră cu surâsuri, dar Puiu şedea îmbufnat într-un colţ.

— Hai, Puiule, nu-ţi mai fie frică ! Gata, a trecut primejdia !

Puiu se burzului.

— Nu mi-a fost frică !

— Atunci de ce plângi ?

— Nu vezi ? Eu sunt mai sprinten ca tine şi tata nu m-a lăsat să sar şi eu din helicopter, cum ai sărit tu.

— Lasă, frate, nu te necăji. Uite, când ajungem unde trebuie, scot o scară prin burta avionului şi te las pe tine să cobori singur până la pământ. Ai cuvântul meu !

Puiu îl cântări din ochi, să vadă dacă poate avea încredere în el. Nu cumva e şi ăsta un imperialist ca şi fostul nene? Până la urmă, comparaţia fu probabil în favoarea lui Bill, căci Puiu încetă să mai plângă.

Trecuseră cinci minute. Rotoarele helicopterului doi se înţepeniră şi, după un ţiuit al motoarelor cu reacţie, nava decolă şi se smuci înainte, spre Republica Nica-Rosta.

După câteva clipe, celălalt helicopter, care se îndepărta deasupra mării, nu se mai văzu decât ca un punct, apoi dispăru.

89

— Stai! zise Rockepont. Să nu-i ascultăm orbeşte. Nu ştiu de ce, presimt ceva. Verifică mai întâi dacă într-adevăr uzina din Blacktown este încercuită de avioanele serviciului secret.

După două minute, Allens raportă:

— Este ! În aer, pe pământ, peste tot.

— Au spus deci adevărul, mormăi Rockepont. Totuşi, n-

am încredere. Nu trebuia să-l lăsăm pe Trifan singur cu Muşat. Sunt români amândoi, poate Trifan trădează.

— Imposibil, zise Allens. Trifan ăsta e socotit în România criminal de război, n-are interes să se întoarcă. Frate-său a fost expropriat de o moşie imensă, pe care spera s-o moştenească. Urăşte România mai mult decât ar putea s-o facă un străin. În helicopter nu mai putea pune încă pe cineva : încăpea greu, dar mai ales ar fi putut trezi bănuiala lui Muşat. Tot jocul nostru a fost să-i câștigăm încrederea.

Rockepont rămăsese cu ochii în gol.

— Mie totuşi nu-mi miroase a bine povestea cu helicopterul acela care trece peste graniţă. Cel care rămâne, mă rog, e în mâinile noastre, putem oricând să controlăm cine e în el. Dar ce ne facem dacă în helicopterul doi s-a strecurat, cine ştie cum, Muşat?

Se mai gândi o clipă şi spuse :

— E simplu. Să avertizăm Aviaţia. Să cerem prinderea helicopterului. Ce pierdem ? O să cadă un pilot de-al nostru. Ei şi ce ? Avem destui. În schimb, câștigăm siguranţa că Muşat nu ne va scăpa.

În timp ce rostea ultimele cuvinte, Rockepont formase un număr la telefonul său care avea fir direct cu guvernul.

Rockepont, zise el tărăgănat. Domnule ministru, un convertibil cu reacţie încearcă să iasă din apele noastre teritoriale în direcţia...

Domnule Rockepont, îl întrerupse ministrul, ştiu că asta mă va costa postul meu în guvern, dar nu mai pot ! După doborârea bombardierelor serviciului secret a izbucnit un scandal pe scară naţională ! Nimeni nu crede că ruşii au avut vreun amestec în afacerea asta! Copiii mei au la şcoală o atmosferă imposibilă; sunt dezonorat, s-au pierdut vieţi omeneşti, toată lumea ştie că dumneata...

— Uiţi cu cine vorbeşti..., îl întrerupse Rockepont cu o voce metalică.

— Vorbesc cu cel mai puternic om din Torida, cu stăpânul ei ! spuse exasperat ministrul. M-ai cumpărat întotdeauna la preţuri bune şi-ţi sunt recunoscător. Dar acum, înţelege-mă, nu mai pot : piloţii nici nu m-ar asculta, nu vor să-şi piardă viaţa pentru...

Rockepont schimbă tonul :

— Bine, dragă, dar nu-ţi cer cine ştie ce luptă aeriană. Simpla interceptare a unui spion; lucrul îţi va aduce faimă, te asigur !

Ministrul vorbi rece, în termeni oficiali.

— Am ordin de la preşedinte să nu întreprind nimic fără acordul deplin al serviciului secret, reprezentat de generalul Bigellow. Imperativele luptei contra comunismului cer din partea noastră o unitate deplină, fără de care...

— Bine, lasă că mă răfuiesc eu mâine şi cu ramolitul vostru de preşedinte! şi Rockepont trânti receptorul.

Allens bănuia răspunsul şi spuse:

— Să încercăm cu aviaţia marinei !

— Fleacuri ! S-a îngroşat gluma, de când cu scandalul nu mai vor să mişte un deget până nu ştie serviciul secret. Peste un an-doi o să mă terorizeze şi pe mine serviciul secret, te pomeneşti !

Rămase o clipă pe gânduri. Pe urmă luă microfonul în mână:

— Alo, unu? E totul în regulă?

Nici un răspuns. Nu se mai auzeau nici măcar motoarele helicopterului.

— Răspunde, tovarăşe unu !

Allens consultă nişte becuri pe instalaţia radiofonică şi spuse :

— Postul de radio unu este distrus.

— Am înţeles, zise Rockepont şi îşi încleștă un pumn pe birou.

Se uită la ceas şi spuse:

— N-avem încotro. Să luăm contact cu serviciul secret. Caută-mi-l iute pe şeful serviciului Balcani. Dar iute.

După trei minute, Allens se întoarse palid.

— Un spion bulgar l-a ucis acum un sfert de oră şi a

dispărut.

— Bulgar, pe dracu ! mormăi Rockepont. L-au lichidat Bigellow şi Orsini. Aflaseră că e omul nostru. Dragă Allens, trebuie să se termine odată cu luptele astea intestine. Ne mâncăm unii pe alţii.

Si, ca o continuare a gândului său pios, îl chemă la telefon pe Bigellow,

90

— Ce mai face doamna Bigellow? întrebă el amabil şi, fără să aştepte răspunsul, urmă : Ascultă, dragul meu, ştiu unde se află Muşat. Îţi dau încă unu la sută, dar mi-l prinzi, înţelegi ? îl prinzi pentru mine.

Bigellow se prefăcu a nu crede — şi nici nu credea.

— M-ai dus şi altă dată pe piste greşite.

— Eu ? ripostă dur Rockepont. Poate oamenii mei. Eu sunt destul de bogat ca să-mi pot permite luxul de a spune adevărul, cel puţin în relaţiile cu oameni ca tine. Prinde avionul şi ai trei la sută, pe urmă vedem noi.

Convins, Bigellow se tocmi două minute. Acceptă cu trei la sută. Îi ceru lui Rockepont semnalmentele şi poziţia avionului.

— Şi încă ceva, adăugă la urmă Rockepont. Dacă au greutăţi, dacă avionul nu se lasă capturat sau trage, că are şi arme de bord, să-l doboare ! Mă auzi ? Să tragă din plin ! Cred că nici Orsini nu s-ar supăra. A început să mă

plictisească afacerea asta. Să tragă din plin !

— Am înţeles, răspunse Bigellow. Să tragă din plin!

91

Muşat privea cerul albastru, fără un nor.

— Avem ghinion, spuse el. Pot să ne repereze mai uşor. Era vreme neguroasă şi deodată s-a luminat. Pe meleagurile astea până şi natura a fost cumpărată de Rockepont.

Se uită din nou la marea plumburie, la cerul albastru... — hotărât, inactivitatea îl plictisea.

— Dă-mi şi mie să conduc. Acuma ştiu.

Bill îi cedă locul, zâmbind.

— Am uitat să te felicit. Ai învăţat nemaipomenit de iute. Când, între planurile de evadare, mi-ai pomenit de helicopter, te-am sfătuit să renunţi: mi se părea imposibil să conduci aşa, dintr-o dată, un avion cu reacţie şi helicopter totodată.

— Doar îmi explicaseşi cum funcţionează.

Muşat deschise gura, să mai adauge ceva, se răzgândi, dar până la urmă spuse:

— N-aş fi riscat viaţa alor mei, în halul ăsta, de-aş fi ştiut că e chiar atât de greu. Eu... eu... mă rog, mă vezi acum trecut de prima tinereţe, familist, dar să ştii că am

fost pilot de avion. E drept, puţin, după două săptămâni am fost rănit şi după ce-am stat în spital o lună, m-au trecut la infanterie. Credeam că am să pot conduce. Când l-am văzut însă pe Trifan ce mişcări complicate are de executat, m-am cam speriat. Îl copleşeam cu întrebări. De-aş fi ştiut ce mă aşteaptă...

— Vezi, vezi ? îl ameninţă Bill cu degetul. De ce nu mi-ai spus că ai fost pilot ?

Muşat se strâmbă, stingherit:

— O singură dată am apucat să stăm de vorbă, zece minute cu totul.

— Ți-era frică. Credeai că sunt agent.

— Mi-era. Ai o faţă rotundă, blajină, dar cicatricea asta...

Obrazul lui Bill era străbătut de o cicatrice pe care o acoperea în parte mustaţa.

— Am căpătat-o în Coreea, zise Bill. Eram pilot de bombardier, scăpasem de şomaj, eram straşnic plătit şi nu-mi păsa de nimic. Aruncam bombe peste oameni. Poate să-ţi pară ciudat, dar cicatricea asta, făcută de un glonte razant, mi-e dragă. Am căzut cu paraşuta, şi când m-au văzut însângerat m-au îngrijit. Aveau o ură rece, simţeam că fiecăruia dintre cei ce mă îngrijesc i-am omorât câte o fiinţă dragă, şi totuşi mă îngrijeau. Ne-am dus să le vedem ruinele. Ne-au dat de citit. Unii dintre noi abia s-au înrăit. Eu însă am devenit comunist.

— Şi cum de-ai ajuns în slujba lui Rockepont ?

— La întoarcerea în S.U.A., nimeni nu voia să mă primească în slujbă. Ziceau că-s trădător. Am mai găsit de lucru, dar F.B.I.-ul a avut grijă să le dea întreprinderilor respective un avertisment. Eram deseori arestat. Atunci tovarăşii m-au ajutat să fug în Torida. Cu acte false, m-am angajat la Rockepont ca mecanic al helicopterelor. Cea mai bună recomandare îmi fusese cicatricea asta suspectă. Când am aflat despre ce este vorba, am vrut să plec din serviciu, dar tovarăşii din Blacktown m-au rugat să rămân. Le dădeam informaţii de folos.

— Aşadar, zise Muşat gânditor, există acea forţă ! Cristea inventase legenda despre „revoluţionari", dar mişcarea exista realmente şi l-a dat peste cap.

— Ia spune, întrebă Bill râzând, ce mutră a făcut el când i-am mieunat în microfon ? Ce zicea ? Ne-am ales bine semnalul atacului, ai ? Cred că era buimăcit.

— N-am ştiut că e ăsta semnalul, răspunse Muşat. Când m-ai îmbrăţişat la plecare şi mi-ai strecurat revolverul în buzunar, ai mieunat puţin, dar nu mi-am închipuit că ăsta va fi semnalul. Abia după un timp, tot auzindu-te cum miauni, mi-am dat seama că a venit momentul să-l pocnesc şi...

— Mi-e frig ! scânci dintr-o dată Puiu.

Se auzi vocea Marietei :

— E cald, drăguţule, ţi se pare...

— E obosit, strigă Muşat peste umăr. Pune-i hăinuţa !

— De unde să ştiu că o să-i fie frig? I-am rupt-o fâșii, să leg mâinile ticălosului ăla.

În aceeaşi clipă, avionul făcu un salt. Bill sări de la locul lui şi apucă maneta cu amândouă mâinile.

— Ce s-a întâmplat ?

— Vreau să mă întorc, zise Muşat palid. Ce ghinion! Singura mostră de pânză vie pe care o lăsasem acasă era tocmai hăinuţa asta. Acum, dacă a rupt-o, o să înceapă să crească. Într-o săptămână, dacă taie mereu fâșiile nou formate, o să aibă milioane de metri! Ca boabele de grâu pe tabla şah din poveste. Degeaba atâtea chinuri... !

Lasă-mă să-ntorc !

— Moarte sigură şi fără rost! spuse Bill, ținând maneta ferm. La ora asta cred că l-au şi găsit, în zece-cincisprezece minute, pânza n-a putut creşte atât încât să se observe. O să arunce în mare fâșiile, şi gata ! Peste câteva zeci de ani, o să crească un munte ciudat în mijlocul mării.

— Şi dacă nu le aruncă, tot nu poate să le facă analiza. Cel mult să-şi facă o colonie de pânză. Ce să fac, Grig, de unde să ghicesc, nu mi-ai spus un cuvânt ! Cum de n-ai observat ?

— Crezi că de asta îmi ardea, să văd cu care hăinuţă l-ai legat ?

— Eşti sigur că i-ai distrus aparatul de radio ? întrebă

Marieta mai mult ca să schimbe vorba.

— Distrus, zise Bill. I-am luat şi muniţiile, sunt aci pe bord.

Se vedea că obsesia nu-l părăsise pe Muşat.

— Lasă, îl consolă Bill, să scăpăm cu viață, asta-i principalul. Ce te faci dacă Rockepont, văzând că helicopterul unu nu răspunde prin radio, dă ordin să fie urmărit helicopterul doi? Sau poate că era hotărât de la început să facă asta ! Poate că, asigurându-te că „doi" nu va fi doborât, el şi dăduse ordin. Mai ţii minte ? Zicea ca aşa e mai avantajos.

— Nu-mi mai pasă de nimic ! spuse Mușat deznădăjduit. Nu mi-e frică de moarte... Fie ce-o fi!

— Să te vedem ! zise Bill învârtind demonstrativ mitraliera de bord, ca pentru a face faţă unui atac.

O clipă mai apoi evenimentele aveau să confirme că presupunerile lui Bill au fost exacte.

92

După ce terminase convorbirea cu Rockepont, generalul Bigellow nu chemă imediat ministrul Aviaţiei. Rămase câteva clipe pe gânduri: „Dacă totuşi, prin cine ştie ce împrejurare, Orsini şi nu Rockepont îl prinde pe român? Să fiu prudent. Acum e ocazia să câștig, orice s-ar întâmpla".

Îl chemă pe Orsini. Acesta plecase acasă, să mănânce, şi trecu un minut până obţinu legătura.

— Alo, Orsini ? întrebă el. Am noutăţi senzaţionale. Rockepont nu mai poate fără mine; sau poate vrea să mă păcălească. Mi-a spus unde trebuie să fie românul !

Orsini ascultă amănuntele şi, pierzându-și calmul dulceag şi zâmbitor, explodă :

— Înseamnă că spune adevărul ! E la ananghie! Imediat dă ordin să fie capturat avionul care vrea să treacă graniţa. Dacă nu se predă, sau există vreo greutate, trageţi din plin ! Mai bine trageţi decât să ne scape. Trageţi, trageţi!

93

Bigellow închise, frecându-și mâinile: „Oricare dintre părţi învinge, eu sunt în câștig".

Telefonă iute ministrului Aviaţiei, şi apoi celui al Marinei.

— E simplu, zise cel al Aviaţiei. E ca şi doborât.

— Chiar dacă iese din apele noastre, tot îl capturăm! glăsui amiralul.

94

Un minut mai apoi, de pe aeroporturile din sud şi de pe portavioane, o puzderie de vânători cu reacţie țâșniră spre cer.

Ca nişte imense urechi, ţesăturile de metal ale radarurilor se roteau încet, în căutare.

Toţi, Rockepont, Orsini şi Bigellow, Aviaţia şi Marina, se

uniseră să prindă cei câțiva pasageri ai helicopterului doi, iar la nevoie — să-i doboare.

95

— Ai auzit ? spuse un căpitan. Un spion bulgar a ucis un om de-al nostru, de la serviciul secret pentru Balcani. Iar ciocnirea aceea aeriană au provocat-o ruşii. Noi, peste două minute, pornim în urmărirea unui spion român. Trebuie să-l capturăm.

Tocmai atunci sună alarma.

— Câinii ! exclamă locotenentul Smiles. Era un tânăr negricios şi uscăţiv, iar mărul lui Adam, puternic ieşit înainte, îi tremura de furie. Gura i se strâmbase. Ce vor ? Să-l capturăm ? Şi p-ormă să facem un proces şi să-i dăm trei luni închisoare, ai? Nici o capturare !Trag din plin în el ! Cu racheta ! Voi spune că s-a împotrivit. Sper să am norocul să dau peste el.

Ultimele cuvinte le rostise fugind spre avionul supersonic.

96

— Alo, doi ? Predă-te ! răsună vocea lui Rockepont. Destul ne-am jucat până acum. V-aţi schimbat şi unda care vă indici poziţia, ați schimbat-o ca să scăpaţi de noi! V-am reperat însă. Vă cunoaştem exact poziţia, în două minute veţi fi încercuiţi de avioane, întoarceţi-vă iute, e pericol mare ! Poate să vă doboare cineva din greşeală !

Muşat, furios, dădu să răspundă, dar Bill întoarse butonul:

— Lasă ! zise el. N-avem timp de asta. Probabil că l-au găsit pe Cristea stând legat, cu rotoarele helicopterului rotindu-se pe deasupra, la 3000 de metri înălţime; le-a spus totul. Ştii să tragi cu mitraliera? Lasă-mă pe mine în loc.

Muşat şi cu Bill îşi schimbară iute locurile. Manetele de comandă erau acum în mâna experimentatului pilot. Americanul făcu avionul să coboare iute ; zburau razant pe oglinda plumburie a mării. În zbor razant, convertibilul era mai greu de dibuit.

— Acum e acum ! repeta mereu Bill.

— Mi-e frig, scânci iarăşi Puiu.

— Dă-i haina mea, spuse Muşat.

Şi, după ce-şi scoase haina, simţi cum îl ia un tremur.

„Nu mi-e frică, îşi spunea el. Dar e păcat. Am văzut cerul şi era fără gratii. Am văzut oceanul şi era fără margini. Am trăit libertatea timp de zece minute. Nu-i nimic : o să murim ca nişte oameni liberi. Numai de pânza aceea îmi pare rău. Principiul era interesant. Aş fi putut, din oseină sintetică, să fac un pod la marginea oceanului.

Ar fi crescut de la sine, ca şi coralii, ingurgitând apa mării, şi, un secol după moartea mea. Atlanticul ar fi avut un pod pe deasupra."

— Dar nu-i nimic! spuse el cu glas tare. Invenţia plutea

în aer. Suntem într-un secol când aceeaşi invenţie apare în mai multe locuri. Pânza vie ! O vor descoperi alţii!

Bill, auzindu-l cum ţipă, îl privi mirat. Apoi îi arătă la orizont nişte puncte care se măreau vertiginos.

97

Din sutele de oameni care se înălțaseră în aer, majoritatea erau indiferenţi, o mică parte erau îngrijoraţi ca nu cumva spionul să aibă la bordul convertibilului cine ştie ce armă cumplită, iar numai câteva zeci erau obsedaţi de ideea că trebuie să ucidă cu orice preţ.

Între aceste câteva zeci, locotenentul Smiles era cel mai înverşunat, şi tocmai el văzu primul convertibilul. Zbura jos, razant. Rotoarele îi erau înţepenite, în chip de aripi, iar motoarele cu reacţie îi imprimau o mare viteză.

Smiles îi ieşise în întâmpinare. Convertibilul se răsuci brusc; probabil că pilotul îl zărise.

— Al meu eşti ! spuse locotenentul.

Datoria lui ar fi fost să anunţe prin radio că a descoperit avionul inamic. Dar avea o superioritate zdrobitoare de foc şi viteză şi voia să nu-şi împartă cu nimeni sigura victorie. În plus, în stânga şi în dreapta lui vedea avioanele camarazilor: era sigur că în câteva secunde vor zări şi ei convertibilul.

Se repezi, deci, nu direct în coada avionului, ci deasupra, astfel încât convertibilul să fie prins între el şi

mare.

În clipa aceea auzi în cască vocea comandantului:

— Smiles, nu trage decât în caz de nevoie ! E preferabil să-l capturăm.

— El trage! răspunse Smiles. Nu m-a nimerit, dar trebuie să mă apăr.

Îşi mai ridică puţin avionul, apoi, calculând viteza lui şi a inamicului, folosind şi reglorul electronic, repezi în jos ciocul subţire ca un ac al avionului său. Apăsă pe pedală şi racheta porni.

Convertibilul fu atins din plin şi explodă. Smiles fusese imprudent : trăsese prea de aproape, şi explozia îl volatiliză şi pe el.

Când ceilalţi aviatori se apropiară, din cele două avioane nu mai rămăsese nici urmă. Explozia le pulverizase.

98

— S-a făcut! îi telefonă Bigellow lui Rockepont.

— S-a făcut ! îi comunică el şi lui Orsini.

Apoi generalul oftă şi rămase pe gânduri :

— Nostril, Bishop, şeful serviciului meu, tânărul acela Smiles... — păcat de atâția oameni. Şi copiii aceia doi, ce vină aveau ei ? La urma urmei, îmi pare rău şi de român. Un

cap interesant. Ce invenţie ! Cu Rockepont ăsta nu mai poţi să trăieşti! Parcă s-ar fi ruinat dacă lăsa să apară invenţia asta ? Dar poate e mai bine aşa...

99

Punctele pe care Bill i le arătase mărindu-se vertiginos în zare se vădeau acum a fi nişte insule.

— Ştii ce înseamnă asta ? îl întrebă el pe Muşat.

— Înseamnă..., spuse Muşat cu gâtlejul uscat..., înseamnă..:, dar n-avu curaj să vorbească până la capăt.

— Înseamnă că am scăpat! răcni Bill. Suntem în Guanda, iar într-o jumătate de oră vom fi în Republica Nica-Rosta.

— Nici nu-mi vine să cred, spuse Muşat. Nu ştiu cum de-au lăsat să le scăpăm din mână.

— Trebuie să fim atenţi, spuse Bill, Nu e imposibil să încerce să ne prindă şi aici, deşi de greul primejdiei am trecut. Ia să vedem !

Timp de zece minute, Bill şi Muşat răsuciră în fel şi chip butonul aparatului de recepţie.

Până la urmă, truda le fu răsplătită.

— Atenţie ! răsuna vocea unui crainic. Aflăm de la serviciul siguranţei libere şi de la Ministerul Aviaţiei că spionul care l-a ucis pe şeful serviciului Balcani a fost descoperit. Nu era bulgar, ci român. Îl chema Grigore Muşat

şi se dădea drept inginer. Abuzând de încrederea unei societăţi filantropice, Muşat a încercat să fure secrete militare importante şi să fugă cu un avion. Tocmai ieşea în zbor razant din apele noastre când tânărul locotenent Richard B. Smiles, într-o luptă inegală, l-a doborât în largul mării şi a căzut eroic la datorie. Atât avionul lui cât şi cel al duşmanului s-au volatilizat. Se vor organiza funeralii naţionale. Folosiţi pilulele „Hercules". Ele fortifică trupul şi oțelesc caracterul.

Bill închise şi îl privi pe Muşat cu înţeles :

— Era Trifan.

100

Stăteau în picioare pe marginea plajei pustii şi priveau helicopterul care cobora încet, gata să se afunde în mare.

Bill era ud ; după ce depusese la țărm familia Muşat, decolase iar, aducând nava deasupra apei. Se dăduse jos pe scara helicopterului şi sărise în apă, înotând până la ţărm.

— Îmi pare rău de el, spuse Marieta Muşat. Frumos avion. Ne-a slujit cu credinţă.

Scufundându-se puţin în apă, convertibilul rămase cu rotoarele în mişcare, așteptând parcă momentul când se va termina benzina. Stârniți de puternica mişcare a rotoarelor, stropi de apă zburau până departe. ca nişte artificii :

— În felul acesta, spuse Bill, dispare ultima probă a

identităţii noastre. Eu o iau pe Roxana şi stabilesc legătura cu tovarăşii, iar tu, cu Marieta şi Puiu, încearcă să stabileşti legătura cu consulatul român. Mergem separat, e mai prudent aşa, şi ne întâlnim în capitală, pe trotuarul numerelor cu soţ al străzii Haciendas. Chiar dacă Rockepont mai are bănuieli, o să-i vie greu să ne dea de urmă dacă mergem separat. Să fii însă atent : aici abia de curând a învins revoluţia : situaţia e instabilă, mai avem primejdii de trecut.

— Vom trăi ! spuse Muşat sorbind briza mării. Sunt însă curios ce va crede Rockepont văzând că Trifan a dispărut cu helicopter cu tot!

— Va crede că a fugit de frică.

— Şi când colo, el, până în ultima clipă, a vrut să ne prindă !

— Nu, nu, zise Bill, eu îl cunosc bine : a jucat un rol şi frica. Mi-e lesne să-mi închipui ce s-a întâmplat. Fugind, l-am lăsat pe Trifan legat pe bordul helicopterului, care, după un timp, a rămas nemişcat la mare înălţime, cu radioul distrus. Cristea îşi închipuie furia de care va fi cuprins Rockepont, doar ne spunea că de el se teme mai rău ca de noi. Spaima îi dă puteri noi. Se smuceşte şi mai tare. În timpul acesta, fâșiile din hăinuţa lui Puiu cresc, ceea ce le ajută să relaxeze treptat strânsoarea. Cristea nu-şi dă seama de asta, crede că doar eforturile lui slăbesc legătura. În sfârșit, îşi dezleagă mâinile. În două minute, a scăpat şi de sârme. E înnebunit de spaimă: ştie că din clipă în clipă vor sosi „ajutoarele" trimise de Rockepont helicopterului

izolat. Şi, în loc să-l culeagă pe Muşat şi să continue comedia până află secretul pânzei vii, agenţii vor da de el, de omul lor, rămas singur. Vor crede că i-a trădat ? Sau că a fost nepriceput ? Nu importă ce vor crede : oricum, Rockepont îl va strivi ca pe o insectă. Poate că Trifan va scăpa totuşi cu viaţă. Dar, am uitat să vă spun, Rockepont îi promisese un milion de dolari pentru secretul pânzei vii. Un milion de dolari toridieni, a milion dollars ! Ochii lui Trifan se aprind. Există o singură soluţie ca să-şi salveze şi viața şi banii : să încerce să-l prindă pe Muşat. Ori îl prinde, ori, măcar, se alege cu fuga : să treacă deci şi el graniţa. Ah, numai de ar funcţiona motoarele cu reacţie! Le dă drumul ! Bravo ! se şi vede prinzându-l pe Muşat, somându-l cu mitraliera să oprească avionul. Totuşi lupta unu la unu nu-i surâde. Ar cere întăriri, dar e stricat aparatul de radio. Dacă zboară să ceară ajutor, riscă să piardă şi banii, şi viaţa, mai ales că va ajunge prea târziu. Şi Trifan se azvârle pe urmele noastre, vrând să ne ucidă şi aducându-ne, fără voie, salvarea. Vede avioanele militare. Ale cui or fi? Aviaţia? Marina? Wassemer ? Serviciul secret? Rockepont ? Oricine-ar fi, nu-i a bine.

Încearcă să fugă. dar... e clar ce urmează. Urmăritorilor nici prin cap nu le trece că e alt avion, un geamăn : toate semnalmentele corespund, vrea să fugă, deci hai pe el ! Şi, după ce l-au transformat în praf şi pulbere, dau ordin de retragere generală, lăsându-ne pe noi, neştiuţi, să ne continuăm drumul în tihnă, ca nişte excursionişti într-o zi de duminică.

— Cred, totuşi, că puteau să ne prindă şi pe noi, spuse Muşat. Măcar din greşeală, şi tot ne-ar fi prins. Impresia

mea este că şi-au adus aminte prea târziu : probabil că o vreme s-au mai tocmit ei între ei, şi tocmai astea au fost minutele hotărâtoare.

— Las că şi tu ai avut destule ghinioane ! spuse Bill. Un metru mai încolo să fi azvârlit piatra aceea cu cererea către consulatul român... !

Priviră helicopterul ale cărui rotoare, din lipsă de carburant, se opriseră brusc. Nava lua treptat apă şi se scufunda.

— Oricum ar fi, zise Marieta, dacă nu dădeau peste Trifan, ei ne-ar fi prins cu siguranţă. Şi n-ar fi dat peste Trifan dacă el nu se dezlega. Iar Trifan nu s-ar fi dezlegat dacă nu-l legam cu hăinuţa lui Puiu, cu pânza aceea, pentru care voiai să te întorci.

— Aşa e ! spuse Bill cu convingere. Înainte de a interveni în viaţa omenirii, marea invenţie a scăpat viaţa noastră. Când o să scăpaţi cu bine de toate şi o să ajungeţi în ţara pe care o iubiţi atât, să vă aduceţi aminte de pânza vie care v-a salvat, şi ei să-i mulţumiţi, să vă mulţumiţi vouă, căci e creaţia voastră.

Muşat îl prinse de umeri şi îl privi adânc în ochi:

— Avem noi cui mulţumi, tovarăşe Bill.

— Aşa-i, tăticule ! întări Puiu. Am fugit de la omul ăla rău când i-am găsit pe celălalt om rău ascuns în pod, şi, dacă nu era Tex, zău de-l găseam ! Lui Tex să-i mulţumim...

Cu ochii umeziţi de briza sărată care bătea cu putere, se îmbrăţişară şi porniră, în direcţii diferite, către aceeaşi ţintă.

SFÂRŞIT